

V Bruseli 13. decembra 2017
(OR. en)

15236/17

**Medziinštitucionálny spis:
2016/0382 (COD)**

**ENER 486
CLIMA 335
CONSOM 383
TRANS 532
AGRI 666
IND 352
ENV 1015
CODEC 1969**

POZNÁMKA

Od:	Výbor stálych predstaviteľov (časť I)
Komu:	Rada
Č. predch. dok.:	8697/5/17 ENER 149 CLIMA 106 CONSOM 165 TRANS 159 AGRI 237 IND 97 ENV 394 CODEC 698 REV 5
Č. dok. Kom.:	15120/1/17 ENER 417 CLIMA 168 CONSOM 298 TRANS 479 AGRI 650 IND 261 ENV 757 IA 130 CODEC 1802 REV 1 (en) + ADD 1 REV 1 (en)
Predmet:	Návrh SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) – všeobecné smerovanie

1. Komisia prijala 30. novembra 2016 balík opatrení s názvom „Čistá energia pre všetkých Európanov“, ktorého súčasťou je aj uvedený návrh. Tento balík bol predložený na zasadnutí Rady TTE (energetika) v decembri 2016. Ministri uskutočnili prvú výmenu názorov vo februári 2017 a po preskúmaní posúdení vplyvu a prvom kole podrobného skúmania návrhov sa ministrom v júni 2017 predložila správa o pokroku týkajúca sa balíka.

Po mesiacoch ďalších intenzívnych rokovaní počas estónskeho predsedníctva vrátane troch rokovaní COREPER-u sa dosiahol vyvážený kompromis, ktorý sa uvádza v prílohe a dodatku. Rada sa vyzýva, aby dosiahla dohodu o všeobecnom smerovaní s cieľom pripraviť pôdu pre rokovania s Európskym parlamentom, ktorý sa má dohodnúť na svojom mandáte na rokovania o tomto návrhu nariadenia v januári 2018.

2. V nadväznosti na posledné rokovanie COREPER-u 8. decembra a ako sa na ňom oznámilo, predsedníctvo pokračovalo v dvojstranných konzultáciách s delegáciami, najmä pokiaľ ide o dve hlavné otázky: energia z obnoviteľných zdrojov pri vykurovaní a chladení (čl. 23) a energia z obnoviteľných zdrojov v odvetví dopravy (čl. 25). Pokiaľ ide o tieto dve dôležité otázky, predsedníctvo sa domnieva, že kompromisné znenie možno ešte zlepšiť.

Pokiaľ ide o vykurovanie a chladenie (čl. 23), v kompromisnom návrhu predsedníctva sa predpokladá, že členské štáty sú povinné prijať opatrenia s cieľom dosiahnuť orientačné jednoppercentné zvýšenie podielu energie z obnoviteľných zdrojov v danom odvetví ako ročný priemer. Existuje aj odôvodnená možnosť odchýliť sa od tejto orientačnej hodnoty, ak výsledkom analýzy nákladovej efektívnosti, v ktorej sa zohľadní minimálny súbor parametrov, bude nižšia dosiahnuteľná úroveň nákladovej efektívnosti ako 1 percento. Členské štáty s podielom energie z obnoviteľných zdrojov vyšším než 50 % v tomto odvetví môžu považovať túto povinnosť za splnenú.

Pokiaľ ide o energiu z obnoviteľných zdrojov v doprave (čl. 25), cieľom kompromisného návrhu predsedníctva je riešiť rôzne protichodné a prekrývajúce sa otázky v tomto odvetví. Ambiciózny prístup pozostáva z celkového 14 % cieľa pre energiu z obnoviteľných zdrojov v sektore dopravy v každom členskom štáte a čiastkového cieľa na úrovni 3 % v prípade „moderných biopalív“ s možnosťou dvojitého započítania týchto palív. Elektrická mobilita má dostatočný priestor na rozvoj a stimuluje sa koeficientom v hodnote päť, zatiaľ čo koeficient pre elektrickú energiu v železničnej doprave sa vypúšťa. Na zvýšenie bezpečnosti investícií a zabezpečenie dostupnosti palív počas celého obdobia sa v rámci cieľa pre moderné biopalivá stanovil záväzný čiastkový cieľ na úrovni 1 % v roku 2025.

Strop pre biopalivá prvej generácie ostáva na úrovni 7 % (schválený Úniou v roku 2015), ale je spojený s dodatočnou motiváciou pre členské štáty, ktoré môžu znížiť svoj celkový cieľ, ak sa zníži tento 7 % strop. Možnosť rozlišovať medzi biopalivami na základe ich vnímaného vplyvu na nepriamu zmenu využívania pôdy sa v znení zachovala.

Podľa názoru predsedníctva bude ťažké nájsť lepšiu rovnováhu medzi rôznymi pozíciami delegácií v týchto dvoch oblastiach. Preto vyzýva ministrov, aby preukázali potrebnú pružnosť a aby tento kompromis akceptovali.

3. Rada sa vyzýva, aby dosiahla dohodu o návrhu všeobecného smerovania, ako sa uvádza v prílohe a dodatku.

Zmeny v porovnaní s návrhom Komisie sú vyznačené **tučným písmom**; vypustenia sú označené symbolom [].

Zmeny oproti predchádzajúcemu dokumentu (8697/5/17 REV 5 + COR 1) sú vyznačené **tučným podčiarknutým písmom**; vypustenia sú označené symbolom [].

Pozn.: Stanovisko konzultačnej pracovnej skupiny právnych servisov sa nachádza v dokumente 13344/17. V tomto stanovisku sa v bode (1) určuje znenie v pôvodom návrhu Komisie (vrátane príloh), ktoré malo byť označené šedým tieňovaním. Vecná oprava uvedená v bode (2) sa zapracovala do tohto znenia (REV 3).

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok **192 ods. 1** a článok 194 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES¹ bola opakovane podstatným spôsobom zmenená². Pri príležitosti ďalších zmien je z dôvodu prehľadnosti vhodné túto smernicu prepracovať.
- (2) Podpora obnoviteľných foriem energie je jedným z cieľov energetickej politiky Únie, **ktorý sa má dosiahnuť touto smernicou. Touto smernicou sa zároveň sledujú environmentálne ciele, ktorými je udržiavanie, ochrana a zlepšovanie kvality životného prostredia, ochrana ľudského zdravia a obozretné a racionálne využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja nových a obnoviteľných foriem energie. Pokiaľ ide o túto smernicu, oba súbory cieľov sú neoddeliteľne prepojené, pričom ani jeden nie je sekundárny alebo nepriamy vo vzťahu k druhému.** Väčšie využívanie energie z obnoviteľných zdrojov energie predstavuje významnú súčasť balíka opatrení potrebných na zníženie emisií skleníkových plynov a na dodržiavanie Parížskej dohody o zmene klímy z roku 2015 a rámca politík Únie v oblasti klímy a energetiky na rok 2030 vrátane záväzného cieľa znížiť do roku 2030 emisie v Únii aspoň o 40 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990. **Medzi zastrešujúce prvky politiky Únie v oblasti energetiky a životného prostredia patrí záväzný cieľ EÚ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2030 a príspevky členských štátov k tomuto cieľu vrátane ich základných scenárov obnovenia ich vnútroštátnych celkových cieľov na rok 2020. Ďalšie takéto zastrešujúce prvky sú obsiahnuté napríklad v rámci, ktorý sa ustanovuje touto smernicou na rozvoj vykurovania a chladenia využívajúceho obnoviteľné zdroje energie a na rozvoj obnoviteľných pohonných hmôt v doprave.**

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES (Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 16).

² Pozri prílohu XI, časť A.

- (2a) **[] Zvýšené využívanie energie z obnoviteľných zdrojov** zohráva dôležitú úlohu aj pri podpore bezpečnosti dodávok energií, technického rozvoja a inovácií a poskytovaní príležitostí na zamestnanie a regionálny rozvoj, najmä vo vidieckych a izolovaných oblastiach alebo regiónoch s nízkou hustotou obyvateľstva.
- (3) Predovšetkým väčšie technologické zlepšenia, podnety na využívanie a rozvoj verejnej dopravy, využívanie energeticky efektívnych technológií a podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov v odvetví elektriny, vykurovania a chladenia, ako aj v odvetví dopravy sú veľmi účinné nástroje, spolu s opatreniami na zabezpečenie energetickej efektívnosti, na zníženie emisií zo skleníkových plynov v Únii a závislosti Únie od dovážaného plynu a ropy.
- (4) Smernicou 2009/28/ES sa vytvoril regulačný rámec pre podporu využívania energie z obnoviteľných zdrojov, v ktorom sa stanovujú záväzné národné ciele týkajúce sa podielu energie z obnoviteľných zdrojov na spotrebe energie a v doprave, ktoré sa majú splniť do roku 2020. V rámci oznámenia Komisie z 22. januára 2014³ sa stanovil rámec pre budúce politiky Únie v oblasti energetiky a klímy a podporilo sa spoločné chápanie toho, ako rozvíjať tieto politiky po roku 2020. Komisia navrhla, že pokiaľ ide o podiel energie z obnoviteľných zdrojov spotrebovanej v Únii, cieľ Únie na rok 2030 by mal predstavovať aspoň 27 %.
- (5) Európska rada na svojom zasadnutí v októbri 2014 schválila tento cieľ a uviedla, že členské štáty môžu stanoviť svoje vlastné, ambicióznejšie národné ciele **v záujme dosiahnutia svojich plánovaných príspevkov k cieľu Únie na rok 2030 a ísť nad ich rámec.**

³ „Rámec politik v oblasti klímy a energetiky na obdobie rokov 2020 až 2030“ (COM/2014/015 final).

- (6) Európsky parlament vo svojich uzneseniach k „Rámcu politík v oblasti klímy a energetiky na obdobie rokov 2020 až 2030“ a „správe o pokroku v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov“, podporil záväzný cieľ Únie, aby do roku 2030 bolo aspoň 30 % celkovej konečnej spotreby z energie z obnoviteľných zdrojov, pričom zdôraznil, že tento cieľ by sa mal realizovať prostredníctvom individuálnych národných cieľov, ktoré zohľadňujú osobitnú situáciu a potenciál každého členského štátu.
- (7) Preto je vhodné stanoviť záväzný cieľ Únie, že podiel energie z obnoviteľných zdrojov by mal byť aspoň 27 %. Členské štáty by mali, prostredníctvom procesu riadenia stanovenom v nariadení [riadenie], definovať svoj prínos k splneniu tohto cieľa v rámci svojich integrovaných národných plánov v oblasti energetiky a klímy.
- (8) Stanovenie záväzného cieľa Únie týkajúceho sa energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2030 by naďalej predstavovalo podporu rozvoju technológií na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov a poskytovalo investorom istotu. Cieľ definovaný na úrovni Únie by pre členské štáty znamenal väčšiu flexibilitu pri plnení svojich cieľov na zníženie skleníkových plynov čo najefektívnejším spôsobom z hľadiska nákladov v súlade s ich špecifickými okolnosťami, energetickým mixom a kapacitami na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov.

- (9) **S cieľom zabezpečiť konsolidáciu výsledkov dosiahnutých na základe smernice 2009/28/ES by národné ciele stanovené na rok 2020 mali predstavovať minimálny príspevok členských štátov k novému rámcu na rok 2030. Za žiadnych okolností by národný podiel energie z obnoviteľných zdrojov nemal klesnúť pod hodnotu tohto príspevku a v prípade, že sa tak stane [], by príslušné členské štáty mali prijať primerané opatrenia, aby zabezpečili, že táto hodnota ostane zachovaná, ako sa uvádza v nariadení [] [riadenie]. Ak si členský štát neudržiava svoj základný podiel meraný počas obdobia jedného roka, mal by do jedného roka prijať dodatočné opatrenia na vyrovnanie tejto odchýlky od základného scenára. Ak členský štát naozaj prijme takéto potrebné opatrenia a splní si povinnosť vyrovnať odchýlku, mal by sa považovať za štát, ktorý je v súlade s povinnými požiadavkami svojho základného scenára, od okamihu, keď dotknutá odchýlka vznikla, a to podľa tejto smernice aj podľa nariadenia [riadenie]. Dotknutý členský štát preto nemožno považovať za štát, ktorý si neplnil svoju povinnosť udržiavať svoj základný podiel počas obdobia existencie odchýlky. Rámec na rok 2020 aj rámec na rok 2030 neoddeliteľne slúžia cieľom environmentálnej a energetickej politiky Únie.**
- (10) Členské štáty by mali prijať ďalšie opatrenia v prípade, že podiel energie z obnoviteľných zdrojov nezodpovedá trajektórii Únie dosiahnuť cieľ, ktorým je aspoň 27 % podiel energie z obnoviteľných zdrojov. Tak, ako je stanovené v nariadení [riadenie], ak Komisia v priebehu posúdenia integrovaných národných plánov v oblasti energetiky a klímy zistila rozdiely v ambíciách, môže prijať opatrenia na úrovni Únie s cieľom zabezpečiť dosiahnutie uvedeného cieľa. Ak v priebehu posúdenia integrovaných národných správ o pokroku v oblasti energetiky a klímy Komisia zistila rozdiely v realizácii, mali by členské štáty uplatňovať opatrenia stanovené v nariadení [riadenie], ktoré im poskytujú dostatočnú flexibilitu výberu.
- (11) S cieľom podporiť ambiciózne príspevky členských štátov pri dosahovaní cieľa Únie by sa v týchto členských štátoch mal ustanoviť finančný rámec, ktorého cieľom je uľahčiť investície do projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, a to aj prostredníctvom využívania finančných nástrojov.

- (12) Komisia by sa mala zamerať na pridelenie prostriedkov na zníženie kapitálových nákladov na projekty v oblasti obnoviteľných zdrojov energie, čo má významný dosah na náklady projektov obnoviteľnej energie a na ich konkurencieschopnosť, **ako aj na rozvoj základnej infraštruktúry pre posilnenie technicky a ekonomicky prijateľného zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov, ako sú infraštruktúry prenosových a distribučných sústav, inteligentné siete a prepojenia.**
- (13) Komisia by mala uľahčiť výmenu najlepších postupov medzi príslušnými vnútroštátnymi alebo regionálnymi orgánmi alebo subjektmi, napr. prostredníctvom pravidelných stretnutí s cieľom nájsť spoločný prístup na podporu väčšieho využívania nákladovo efektívnych projektov energie z obnoviteľných zdrojov, podporovať investície do nových, flexibilných a čistých technológií, a na základe transparentných kritérií a spoľahlivých cenových signálov trhu stanoviť primerané stratégie riadenia procesu vyradovania technológií, ktoré neprispievajú k zníženiu emisií alebo neposkytujú dostatočnú pružnosť.
- (14) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/77/ES⁴, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/30/ES⁵, a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) 1099/2008⁶ stanovili vymedzenia pojmov pre rozličné typy energií z obnoviteľných zdrojov energie. Smernica Európskeho parlamentu a Rady XXXX/XX/EÚ⁷ stanovila všeobecné vymedzenia pojmov pre sektor elektroenergetiky. V záujme právnej istoty a prehľadnosti je vhodné používať dané vymedzenia pojmov aj v tejto smernici.

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2001/77/ES z 27. septembra 2001 o podpore elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie na vnútornom trhu s elektrickou energiou (Ú. v. ES L 283, 27.10.2001, s. 33).

⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/30/ES z 8. mája 2003 o podpore používania biopalív alebo iných obnoviteľných palív v doprave (Ú. v. EÚ L 123, 17.5.2003, s. 42).

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1099/2008 z 22. októbra 2008 o energetickej štatistike (Ú. v. EÚ L 304, 14.11.2008, s. 1.)

⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady XXXX/XX/EÚ z ... o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou (Ú. v. EÚ L ...)

- (15) Systémy podpory pre elektrinu vyrábanú z obnoviteľných zdrojov sa ukázali ako účinný spôsob podpory zavádzania elektriny z obnoviteľných zdrojov. Ak sa členské štáty rozhodnú zaviesť systémy podpory, takáto podpora by sa mala poskytovať spôsobom, ktorý v rámci možností nenaruša fungovanie trhov s elektrinou. Na tento účel čoraz väčší počet členských štátov vyčleňuje podporu tak, že podpora sa poskytuje navyše k trhovým príjmom, a na **určovanie výšky potrebnej úrovne podpory zavádza trhové systémy. Spolu s opatreniami, ktoré majú zabezpečiť, aby bol trh pripravený na rastúci podiel obnoviteľných zdrojov energie, ide o kľúčový prvok posilňovania trhovej integrácie obnoviteľných zdrojov energie. Na zabezpečenie kladného pomeru nákladov a prínosov pri projektoch malého rozsahu a demonštračných projektov môžu ešte stále byť potrebné osobitné podmienky vrátane výkupných taríf. Tieto podmienky by mali byť v súlade s pravidlami stanovenými v článku 11 nariadenia [nariadenie o trhu s elektrinou].**

- (16) Výroba elektriny z obnoviteľných zdrojov by sa v prípade spotrebiteľov a daňových poplatníkov mala zaviesť s čo najnižšími nákladmi. Pri navrhovaní systémov podpory a pri pridelovaní podpory by sa členské štáty mali snažiť minimalizovať celkové náklady na zavádzanie systému na **cestu dekarbonizácie až smerom k cieľu na rok 2050, ktorým je nízkouhlíkové hospodárstvo**. Trhové mechanizmy, ako je napríklad **sútťažné ponukové konanie**, preukázali, že na **sútťažiacich trhoch** za mnohých okolností účinne **znižujú náklady na podporu**. Za **osobitných okolností** v rámci veľmi obmedzenej hospodárskej súťaže však **sútťažné ponukové konanie** nemusí nevyhnutne viesť k optimálnej cene. Z tohto dôvodu môže byť potrebné **zvážiť vyvážené výnimky** a zabezpečiť nimi nákladovú efektívnosť a minimalizovať celkové náklady na podporu. Členské štáty by počas rozvoja svojich systémov podpory mali **zvážiť rôzne dôsledky**, ktoré trhové mechanizmy môžu mať na politiky mimo odvetvia elektrickej energie, a môžu **zvážiť**, či by obmedzenia ponukových konaní na konkrétne technológie nemohli byť **odôvodnené**, ak je potrebné [] plne zohľadniť potreby **integrácie a rozvoja sietí a sústav**, výsledný energetický mix a dlhodobý potenciál technológií. Takáto podpora konkrétnej technológie umožňuje aj **zohľadniť osobitné charakteristiky danej technológie**, ako sú napríklad **rôzna doba potrebná na realizáciu**, požiadavky priestorového plánovania a požiadavky environmentálnych povolení, ktoré by mohli brániť účinnej hospodárskej súťaži technológií.

(16a) Členské štáty majú rozdielny potenciál v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov energie a využívajú rôzne systémy podpory energie z obnoviteľných zdrojov energie na vnútroštátnej úrovni. Väčšina členských štátov používa systémy podpory, ktoré poskytujú výhody len energii z obnoviteľných zdrojov energie, ktorá sa vyrába na ich území. Pre riadne fungovanie národných systémov podpory je nevyhnutné, aby členské štáty mali aj naďalej kontrolu nad účinkami svojich národných systémov podpory a nákladmi na ne podľa ich rozdielneho potenciálu. Jedným z dôležitých prostriedkov na dosiahnutie cieľa tejto smernice je zabezpečenie riadneho fungovania národných systémov podpory v súlade so smernicami 2001/77/ES a 2009/28/ES, aby sa zachovala dôvera investorov a aby sa členským štátom umožnilo navrhnuť účinné vnútroštátne opatrenia pre ich príspevky k cieľu Únie na rok 2030 v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a pre všetky národné ciele, ktoré si stanovili. Touto smernicou by sa mala uľahčiť cezhraničná podpora energie z obnoviteľných zdrojov bez toho, aby boli neprimerane ovplyvnené národné systémy podpory.

- (17) Otvorenie systémov podpory cezhraničnej účasti obmedzuje negatívne vplyvy na vnútorný trh s energiou a môže za určitých podmienok pomôcť členským štátom dosiahnuť cieľ Únie úspornejšie. Cezhraničná účasť je tiež prirodzeným dôsledkom vývoja politiky Únie v oblasti obnoviteľných zdrojov energie, **ktorá podporuje zbližovanie a spoluprácu v záujme prispievania [] k záväznému cieľu na úrovni Únie []**. Preto je vhodné [] **nabádať** členské štáty, aby začali podporovať projekty umiestnené v iných členských štátoch, a vymedziť niekoľko spôsobov, ktorými možno takéto postupné zavádzanie realizovať, s tým, že sa zabezpečí dodržiavanie ustanovení Zmluvy o fungovaní Európskej únie vrátane článkov 30, 34 a 110. **Keďže toky elektriny nemožno sledovať, je vhodné prepojiť takéto otvorenie s podielmi, ktoré predstavujú úsilie smerujúce k skutočnej úrovni fyzických prepojení, a umožniť, aby členské štáty mohli obmedziť svoje otvorené systémy podpory na členské štáty, s ktorými majú priame sieťové pripojenie ako praktický zástupný nástroj na demonštráciu existencie fyzických tokov medzi členskými štátmi. Nijakým spôsobom by to však nemalo ovplyvniť fungovanie trhov s elektrickou energiou medzi zónami a naprieč hranicami.**

- (17a) S cieľom zabezpečiť, aby otvorenie systémov podpory bolo obojstranné a prinášalo vzájomné výhody, by zúčastnené členské štáty mali podpísať dohodu o spolupráci. Členské štáty by si mali zachovať kontrolu nad tempom zavádzania kapacity elektriny z obnoviteľných zdrojov na svojom území, najmä s cieľom zohľadniť súvisiace náklady na integráciu a požadované investície do sietí. Členské štáty by preto mali mať možnosť obmedziť účasť zariadení nachádzajúcich sa na ich území na výberových konaniach, ktoré sa organizujú v iných členských štátoch [1]. Dvojstranná dohoda by mala v dostatočnej miere upravovať všetky dôležité otázky, ako napríklad účtovanie nákladov na projekt, ktorý buduje jeden štát na území iného štátu, vrátane výdavkov spojených s posilňovaním sietí, prenosom energie, so skladovacími a záložnými kapacitami, ako aj s možnými preťaženiami siete. Pritom by však členské štáty mali náležite zohľadňovať všetky opatrenia, ktoré umožňujú nákladovo efektívnu integráciu takejto dodatočnej kapacity elektriny z obnoviteľných zdrojov, či už sú regulačného charakteru (napríklad týkajúce sa koncepcie trhu) alebo ide o ďalšie investície do rôznych zdrojov flexibility (napríklad prepojení, skladovania, reakcie na strane dopytu alebo flexibilnú výrobu).
- (18) Bez toho, aby boli dotknuté články 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie [2], by politiky podpory obnoviteľných zdrojov energie mali byť stabilné a vyhýbať sa neodôvodneným [3] retroaktívnym zmenám. Takéto zmeny majú priamy vplyv na náklady na financovanie kapitálu, náklady na vývoj projektov, a tým aj na celkové náklady na zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie v Únii. Členské štáty by mali predchádzať tomu, aby revízia akejkoľvek podpory, **ktorá bola** poskytnutá na projekty energie z obnoviteľných zdrojov, mala negatívny vplyv na ich ekonomickú životaschopnosť, **pokiaľ sa takáto revízia na základe jasných, objektívnych a vopred určených kritérií nepredpokladala už v pôvodnom návrhu systému podpory.** V tejto súvislosti by členské štáty mali podporovať nákladovo efektívne podporné politiky a zaručiť ich finančnú udržateľnosť.

- (19) Povinnosti členských štátov vypracovať akčné plány pre energiu z obnoviteľných zdrojov a správy o dosiahnutom pokroku, ako aj povinnosť Komisie predkladať správy o pokroku členských štátov majú zásadný význam pre zvýšenie transparentnosti, zabezpečenie prehľadnosti pre investorov a spotrebiteľov a umožnenie účinného monitorovania. Nariadením [riadenie] sa tieto povinnosti začleňujú do systému riadenia energetickej únie, kde sú povinnosti plánovania, podávania správ a monitorovania v oblasti energetiky a klímy zjednodušené. Platforma transparentnosti v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov je súčasťou širšej platformy stanovenej v nariadení [riadenie].
- (20) Je potrebné stanoviť transparentné a jednoznačné pravidlá pre výpočet podielu energie z obnoviteľných zdrojov energie a pre vymedzenie týchto zdrojov.
- (21) Pri výpočte prínosu vodnej a veternej energie by sa na účely tejto smernice mali účinky klimatických rozdielov vyrovnat' použitím normalizačného faktora. Navyše by sa elektrina vyrobená z vody v prečerpávacích vodných elektrárnach, ktorá bola predtým prečerpaná do hornej nádrže, nemala považovať za elektrinu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov energie.
- (22) Tepelné čerpadlá, ktoré umožňujú využívanie **[] energie z okolia a geotermálnej energie** pri užitočnej teplotnej úrovni, **alebo systémy zabezpečujúce chladenie** potrebujú na svoje fungovanie elektrinu alebo inú pomocnú energiu. Energia používaná na pohon **týchto systémov []** by sa preto mala odpočítat' od celkovej použiteľnej **energie alebo energie odstránenej z príslušnej oblasti []**. Mali by sa zohľadňovať iba **také [] systémy vykurovania a chladenia, kde výstup alebo energia odstránená z oblasti []** výrazne prevyšuje primárnu energiu potrebnú na ich pohon. **Chladiace systémy prispievajú k spotrebe energie v členských štátoch, a preto je vhodné, [] aby sa v rámci metód výpočtu bral do úvahy podiel energie z obnoviteľných zdrojov na energii, ktorá sa využíva v takýchto systémoch vo všetkých odvetviach koncového použitia.**
- (23) Pasívne energetické systémy využívajú ako zdroj energie konštrukciu budovy. Takáto energia sa považuje za ušetrenú energiu. Aby sa predišlo dvojitému započítaniu, energia využitá týmto spôsobom by sa nemala zohľadňovať na účely tejto smernice.

- (24) Niektoré členské štáty majú na svojej hrubej konečnej energetickej spotrebe vysoký podiel leteckej dopravy. Vzhľadom na súčasné technologické a regulačné obmedzenia, ktoré bránia komerčnému využitiu biopalív v leteckej doprave, je pre takéto členské štáty vhodné stanoviť čiastočnú výnimku tým, že z výpočtu ich hrubej konečnej energetickej spotreby v národnej leteckej doprave sa vyjme množstvo, o ktoré prekračuje 1,5 násobok priemeru hrubej konečnej energetickej spotreby Únie v leteckej doprave v roku 2005 odhadnutý Eurostatom, t. j. 6,18 %. Cyprus a Malta sa kvôli svojmu ostrovnému a okrajovému charakteru spoliehajú na leteckú dopravu ako na spôsob dopravy, ktorý je pre ich občanov a hospodárstvo nevyhnutný. V dôsledku toho majú Cyprus a Malta neúmerne vysoký podiel leteckej dopravy na svojej hrubej konečnej energetickej spotrebe, t. j. viac ako trojnásobok priemeru Únie v roku 2005, a sú preto neúmerne ovplyvnené súčasnými technologickými a regulačnými obmedzeniami. Pre tieto členské štáty je preto vhodné stanoviť, aby výnimka zahŕňala množstvo, o ktoré presahujú priemer hrubej konečnej energetickej spotreby Únie v leteckej doprave v roku 2005 odhadnutý Eurostatom, t. j. 4,12 %.
- (25) S cieľom zabezpečiť, aby príloha IX zohľadňovala zásady hierarchie odpadového hospodárstva stanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES⁸, kritériá Únie týkajúce sa trvalej udržateľnosti a potrebu zabezpečiť, aby sa uplatňovaním prílohy nevytváral dodatočný dopyt po pôde a zároveň sa podporovalo využívanie odpadu a zvyškov, Komisia by pri pravidelnom hodnotení prílohy mala zvážiť zahrnutie ďalších surovín, ktoré nespôsobujú výrazné deformačné účinky trhov pre (vedľajšie) produkty, odpad alebo zvyšky.

⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (Ú. v. EÚ L 312, 22.11.2008, s. 3).

- (26) Na účely vytvárania príležitostí na znižovanie nákladov na plnenie cieľa Únie stanoveného v tejto smernici a poskytnutia pružnosti členským štátom pri plnení svojho záväzku neklesnúť po roku 2020 pod národné ciele na rok 2020 je vhodné v členských štátoch podporiť spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov vyrobenej v iných členských štátoch a umožniť členským štátom započítavať energiu z obnoviteľných zdrojov spotrebovanú v inom členskom štáte do svojho podielu energie z obnoviteľných zdrojov. Z tohto dôvodu sa zriadi **platforma Európskej únie pre energiu z obnoviteľných zdrojov (ďalej len „ERDP“)**, ktorou sa umožní obchodovanie s podielmi energie z obnoviteľných zdrojov medzi členskými štátmi, navyše k dvojstranným dohodám o spolupráci. [] Bude [] dopĺňať dobrovoľné [] otváranie [] systémov podpory pre projekty, ktoré sa nachádzajú na území iných členských štátov. [] **Dohody medzi členskými štátmi** budú zahŕňať štatistické prenosy, spoločné projekty členských štátov alebo spoločné systémy podpory.
- (27) Členské štáty by mali byť podporené v rozvíjaní všetkých vhodných foriem spolupráce v súvislosti s cieľmi stanovenými v tejto smernici. Táto spolupráca sa môže uskutočňovať na všetkých úrovniach, dvojstranne alebo mnohostranne. Popri mechanizmoch s vplyvom na výpočet a plnenie cieľa podielu energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré sú výlučne uvedené v tejto smernici, a to štatistické prenosy medzi členskými štátmi uskutočnené **bilaterálne alebo prostredníctvom ERDP**, spoločné projekty a spoločné systémy podpory, môže mať spolupráca napríklad aj formu výmeny informácií a najlepších postupov, ako je to uvedené najmä v elektronickej platforme stanovenej nariadením [riadenie], a inej dobrovoľnej koordinácie medzi všetkými druhmi systémov podpory.

- (28) Malo by byť možné, aby sa dovážaná elektrina vyrobená z obnoviteľných zdrojov energie mimo Únie započítavala do podielov energie z obnoviteľných zdrojov členských štátov. V záujme zabezpečenia dostatočného účinku nahradenia energie z konvenčných zdrojov energiou z obnoviteľných zdrojov energie v Únii a v tretích krajinách je vhodné zabezpečiť, aby takýto dovoz bolo možné spoľahlivo sledovať a započítať. Zvážia sa dohody s tretími krajinami týkajúce sa organizácie takéhoto obchodu s elektrinou z obnoviteľných zdrojov energie. Ak na základe príslušného rozhodnutia prijatého podľa Zmluvy o Energetickom spoločenstve⁹ sú relevantné ustanovenia tejto smernice záväznými pre zmluvné strany uvedenej zmluvy, mali by sa na ne vzťahovať opatrenia spolupráce medzi členskými štátmi stanovené v tejto smernici.
- (29) Postup využívaný na schvaľovanie, vydávanie osvedčení a povolení pre zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov by mal byť pri uplatňovaní pravidiel na konkrétne projekty objektívny, transparentný, nediskriminačný a primeraný. Predovšetkým je vhodné zabrániť akémukoľvek zbytočnému zaťaženiu, ktoré by mohlo vyplývať zo zaradenia projektov v oblasti výroby energie z obnoviteľných zdrojov energie medzi zariadenia, ktoré predstavujú vysoké riziko pre zdravie.
- (30) V záujme rýchleho rozšírenia energie z obnoviteľných zdrojov energie a vzhľadom na jej celkovú vysokú kvalitu z hľadiska trvalej udržateľnosti a prínosov pre životné prostredie by členské štáty mali pri uplatňovaní administratívnych pravidiel a plánovaní štruktúr a právnych predpisov zameraných na udeľovanie povolení pre zariadenia, pokiaľ ide o znižovanie znečistenia a kontrolu priemyselných podnikov, boj proti znečisteniu ovzdušia a predchádzanie vypúšťaniu alebo minimalizáciu vypúšťania nebezpečných látok do životného prostredia, zohľadňovať prínos obnoviteľných zdrojov energie k plneniu cieľov v oblasti ochrany životného prostredia a zmeny klímy, a to najmä v porovnaní so zariadeniami na výrobu energie z neobnoviteľných zdrojov.

⁹ Ú. v. EÚ L 198, 20.7.2006, s. 18.

- (31) Mala by sa zabezpečiť koherentnosť medzi cieľmi tejto smernice a ostatnými právnymi predpismi Únie v oblasti ochrany životného prostredia. Najmä počas postupov posudzovania, plánovania alebo udeľovania povolenia pre zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov by členské štáty mali zohľadňovať všetky právne predpisy Únie v oblasti ochrany životného prostredia a prínos obnoviteľných zdrojov energie k plneniu cieľov v oblasti ochrany životného prostredia a zmeny klímy, a to najmä v porovnaní so zariadeniami na výrobu energie z neobnoviteľných zdrojov.
- (32) Národné technické špecifikácie a ďalšie požiadavky, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535¹⁰ a ktoré sa týkajú napríklad úrovni kvality, metód testovania alebo podmienok používania, by nemali vytvárať prekážky pre obchodovanie so zariadeniami a systémami v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Preto by systémy podpory energie z obnoviteľných zdrojov energie nemali predpisovať také národné technické špecifikácie, ktoré sa odchyľujú od platných noriem Únie, alebo ktoré vyžadujú, aby podporné zariadenia a systémy boli certifikované alebo testované na konkrétnom mieste alebo konkrétnym subjektom.
- (33) Na národnej a regionálnej úrovni viedli pravidlá a povinnosti týkajúce sa minimálnych požiadaviek na využívanie energie z obnoviteľných zdrojov v nových a renovovaných budovách k značnému nárastu využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie. Tieto opatrenia by sa mali podporovať v širšom kontexte Únie a zároveň by sa mali prostredníctvom stavebných predpisov podporovať energeticky efektívnejšie spôsoby využitia energie z obnoviteľnej zdrojov.
- (34) V záujme uľahčenia a urýchlenia stanovenia minimálnych úrovni využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie v budovách, by výpočet týchto minimálnych úrovni v nových a existujúcich budovách, ktoré majú prejsť zásadnou renováciou, mal **poskytovať dostatočný základ na posúdenie toho, či je začlenenie minimálnych úrovni energie z obnoviteľných zdrojov technicky, funkčne a ekonomicky uskutočniteľné. Členské štáty by mali na splnenie týchto požiadaviek okrem iného umožniť využívanie účinného diaľkového vykurovania a chladenia, ako aj iných energetických infraštruktúr, keď siete diaľkového vykurovania a chladenia nie sú k dispozícii.**

¹⁰ Smernica (EÚ) 2015/1535 Európskeho parlamentu a Rady z 9. septembra 2015, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (Ú. v. EÚ L 241, 17.9.2015, s. 1).

- (35) S cieľom zabezpečiť, aby vnútroštátne opatrenia na rozvoj vykurovania a chladenia využívajúceho obnoviteľné zdroje vychádzali z komplexného mapovania a analýzy vnútroštátneho energetického potenciálu v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a z odpadu a aby sa zabezpečila lepšia integrácia energie z obnoviteľných zdrojov a zdrojov odpadového tepla a chladu, je vhodné vyžadovať, aby členské štáty vykonávali posudzovanie svojho vnútroštátneho potenciálu obnoviteľných zdrojov energie a využívania odpadového tepla a chladu na vykurovanie a chladenie, najmä s cieľom uľahčiť integráciu obnoviteľných zdrojov energie do vykurovacích a chladiacich zariadení a podporovať efektívne a konkurencieschopné diaľkové vykurovanie a chladenie, ako je vymedzené v článku 2 ods. 41 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ¹¹. S cieľom zabezpečiť súlad s požiadavkami energetickej efektívnosti pri vykurovaní a chladení a znížiť administratívne zaťaženie by toto posúdenie malo byť súčasťou komplexných posúdení vykonaných a oznámených v súlade s článkom 14 uvedenej smernice.

¹¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

- (36) Preukázalo sa, že nedostatok transparentných pravidiel a koordinácie medzi jednotlivými schvaľovacími orgánmi bráni rozvoju využívania energie z obnoviteľných zdrojov. [] **Poskytovaním poradenstva žiadateľom počas ich procesov udeľovania povolení prostredníctvom [] administratívneho kontaktného miesta [] by sa mala znížiť komplexnosť pre navrhovateľa projektu a zvýšiť efektívnosť a transparentnosť. Poradenstvo by sa malo poskytovať na primeranej úrovni riadenia s prihliadnutím na osobitosti členských štátov. Jednotné kontaktné miesta by mali byť schopné poskytovať podrobné poradenstvo v rozsahu svojej právomoci a v iných prípadoch nasmerovať žiadateľa k vhodným zdrojom spoľahlivých informácií.** [] Administratívne schvaľovacie postupy pre zariadenia využívajúce energiu z obnoviteľných zdrojov by sa mali pokiaľ možno zefektívniť prostredníctvom transparentných harmonogramov a lehôt na prijímanie rozhodnutí, pričom sa do úvahy vezmú prípadné nepredvídateľné omeškania, ktoré sa môžu počas procesu vyskytnúť. Mala by sa vypracovať príručka postupov, ktorou sa zjednoduší chápanie postupov pre navrhovateľov projektov a občanov, ktorí chcú investovať do obnoviteľných zdrojov energie. V záujme podpory využívania energie z obnoviteľných zdrojov zo strany mikro, malých a stredných podnikov a fyzických osôb v súlade s [] cieľmi stanovenými v tejto smernici by sa rozhodnutia o pripojení k sieti mali nahradiť jednoduchým ohlásením príslušnému orgánu v prípade malých projektov v oblasti obnoviteľných zdrojov energie vrátane decentralizovaných projektov, ako sú strešné solárne zariadenia. S cieľom reagovať na rastúcu potrebu modernizácie (repowering) existujúcich zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov by sa mali stanoviť zefektívnené postupy udeľovania povolení. Pravidlá a usmernenia pre plánovanie by mali byť prispôsobené tak, aby zohľadňovali také vykurovacie, chladiace a elektrické zariadenia využívajúce energiu z obnoviteľných zdrojov, ktoré sú nákladovo a environmentálne výhodné. Táto smernica, najmä ustanovenia o organizácii a trvaní procesu udeľovania povolení, by sa mala uplatňovať bez toho, aby bolo dotknuté medzinárodné právo a právo Únie vrátane ustanovení na ochranu životného prostredia a ľudského zdravia.

- (38) Ďalšou bariérou pre nákladovo efektívne zavedenie obnoviteľných zdrojov energie je chýbajúca predvídateľnosť pre investorov počas očakávaného zavedenia podpory zo strany členských štátov. Členské štáty by mali predovšetkým zabezpečiť pre investorov dostatočnú predvídateľnosť plánovaného využitia podpory členských štátov vo **forme, okrem iného, systémov podpory, daňových stimulov alebo povinných schém energie z obnoviteľných zdrojov založených na trhových mechanizmoch**. Toto umožní priemyslu naplánovať a rozvinúť dodávateľský reťazec, čo povedie k celkovému zníženiu nákladov na zavádzanie.

]]¹²

- (40) V záujme podpory rozvoja využívania energie z obnoviteľných zdrojov by sa mali odstrániť nedostatky v poskytovaní informácií a vo vzdelávaní, a to najmä v odvetví výroby tepla a chladu.
- (41) Pokiaľ sa prístup k povolaniu inštalatéra alebo jeho vykonávanie reguluje, podmienky uznania odbornej kvalifikácie sú ustanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES¹³. Táto smernica sa preto uplatňuje bez toho, aby bola dotknutá smernica 2005/36/ES.
- (42) Hoci smernica 2005/36/ES stanovuje požiadavky na vzájomné uznávanie odborných kvalifikácií a vzťahuje sa aj na architektov, existuje ďalšia potreba zaručiť, že architekti a projektanti budú vo svojich projektoch a plánoch náležite zohľadňovať optimálnu kombináciu obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinných technológií. Členské štáty by preto mali v tejto súvislosti poskytnúť jasné usmernenia. Malo by sa tak stať bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia smernice 2005/36/ES, najmä jej článkov 46 a 49.

¹² **Poznámka: časti odôvodnenia č. 39 sa zapracovali do odôvodnenia č. 36.**

¹³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií (Ú. v. EÚ L 255, 30.9.2005, s. 22).

- (43) Jediným cieľom potvrdení o pôvode vydaných na účely tejto smernice je ukázať koncovému spotrebiteľovi, že daný podiel alebo množstvo energie bolo vyrobené z obnoviteľných zdrojov energie. Potvrdenie o pôvode možno previesť z jedného držiteľa na iného nezávisle od energie, na ktorú sa vzťahuje. V záujme zabezpečenia toho, aby sa jednotka obnoviteľnej energie vykázala spotrebiteľovi iba raz, malo by sa zabrániť dvojitému započítaniu a dvojitému oznamovaniu potvrdení o pôvode. Energia z obnoviteľných zdrojov, v súvislosti s ktorou potvrdenie o pôvode výrobca predal samostatne, by nemala byť oznamovaná alebo predávaná koncovému spotrebiteľovi ako energia vyrobená z obnoviteľných zdrojov.
- (44) Spotrebiteľskému trhu s elektrinou z obnoviteľných zdrojov energie by sa malo umožniť, aby prispieval k rozvoju výroby energie z obnoviteľných zdrojov. Členské štáty by preto mali **mat' možnosť** požadovať od dodávateľov elektriny, ktorí koncovým spotrebiteľom oznamujú svoj energetický mix v súlade s článkom X smernice [konceptia trhu] alebo ktorí predávajú energiu spotrebiteľom s určitým odkazom na spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov, aby využívali potvrdenia o pôvode zo zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov.
- (45) Je dôležité poskytovať informácie o spôsobe rozdeľovania podporovanej elektriny medzi koncových spotrebiteľov. V záujme zvýšenia kvality informácií poskytovaných spotrebiteľom by členské štáty mali zabezpečiť, aby potvrdenia o pôvode boli vydávané všetkým vyrobeným jednotkám energie z obnoviteľných zdrojov, **okrem prípadov, keď sa rozhodnú nevydať potvrdenia o pôvode výrobcom, ktorí dostávajú aj finančnú podporu, s cieľom zohľadniť trhovú hodnotu potvrdení o pôvode**. S cieľom zabrániť dvojitému vyplateniu náhrady by sa v prípade výrobcov energie z obnoviteľných zdrojov, ktorí už dostávajú finančnú pomoc, **[] mala trhovú hodnotu potvrdení o pôvode záruky, ktoré sa im vydali, odčítat' v rámci príslušného systému podpory. []**

- (46) Smernica 2012/27/EÚ stanovuje potvrdenia o pôvode na účely preukazovania pôvodu elektriny vyrobenej z vysoko účinných zariadení kombinovanej výroby. Pre tieto potvrdenia o pôvode však nie je špecifikované žiadne využitie, takže by sa malo [] **umožniť** ich **použitie** aj pri oznamovaní použitia energie z vysokoúčinnnej kombinovanej výroby používať.
- (47) Potvrdenia o pôvode, ktoré sú v súčasnosti platné pre elektrinu z obnoviteľných zdrojov [], by sa mali rozšíriť aj na plyn z obnoviteľných zdrojov. **Ako jedna z možností by sa malo umožniť aj rozšírenie systému potvrdení o pôvode na vykurovanie a chladenie z obnoviteľných zdrojov a na zdroje fosílnych palív.** To by zabezpečilo jednotný prostriedok preukazujúci koncovým spotrebiteľom pôvod plynov z obnoviteľných zdrojov, ako je biometán, a uľahčilo by to intenzívnejší cezhraničný obchod s takýmito plynmi. Tiež by to umožnilo vypracovanie potvrdení o pôvode pre iné plyny z obnoviteľných zdrojov, ako je napr. vodík.
- (48) Je potrebné podporovať integráciu energie z obnoviteľných zdrojov energie do prenosovej resp. prepravnej sústavy či siete a distribučnej sústavy či siete a využívanie systémov skladovania energie pre integrovanú variabilnú výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, najmä pokiaľ ide o pravidlá regulujúce využívanie a prístup k sieti. Smernicou [konceptia trhu s elektrinou] sa stanovuje rámec na integráciu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie. Tento rámec však nezahŕňa ustanovenia o integrácii plynu z obnoviteľných zdrojov energie do plynárenskej siete. Preto je potrebné ich v tejto smernici ponechať.
- (49) Uznávajú sa príležitosti pre zabezpečenie hospodárskeho rastu pomocou inovácií a trvalo udržateľnej konkurencieschopnej politiky v oblasti energetiky. Výroba energie z obnoviteľných zdrojov sa často opiera o miestne alebo regionálne MSP. Príležitosti pre rast a zamestnanosť, ktoré v členských štátoch a ich regiónoch prinášajú investície do výroby energie z obnoviteľných zdrojov na regionálnej a miestnej úrovni, majú veľký význam. Komisia a členské štáty by preto mali podporovať národné a regionálne rozvojové opatrenia v týchto oblastiach, podnecovať výmenu osvedčených postupov pri výrobe energie z obnoviteľných zdrojov medzi miestnymi a regionálnymi rozvojovými iniciatívami a podporovať využívanie finančných prostriedkov v rámci politiky súdržnosti v tejto oblasti.

- (50) Pri podpore rozvoja trhu s obnoviteľnými zdrojmi energie treba brať do úvahy pozitívny dosah na možnosti regionálneho a miestneho rozvoja, perspektívy vývozu, sociálnu súdržnosť a možnosti zamestnanosti, najmä čo sa týka MSP a nezávislých výrobcov energie.
- (51) Špecifická situácia najvzdialenejších regiónov sa uznáva v článku 349 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Odvetvie energetiky v najvzdialenejších regiónoch je často charakterizované izoláciou, obmedzenými dodávkami a závislosťou od fosílnych palív, pričom tieto regióny profitujú z dôležitých miestnych obnoviteľných zdrojov energie. Najvzdialenejšie regióny by tak mohli pre Úniu slúžiť ako príklady uplatňovania inovatívnych energetických technológií. Je preto potrebné podporovať využívanie obnoviteľných zdrojov energie s cieľom dosiahnuť v prípade týchto regiónov vyššiu mieru energetickej autonómie a uznať ich špecifickú situáciu z hľadiska potenciálu obnoviteľnej energie a potrieb verejnej podpory.

Mala by sa ustanoviť výnimka s obmedzeným vplyvom na miestnej úrovni, ktorou sa členským štátom umožní prijímať osobitné kritériá s cieľom zabezpečiť oprávnenosť na finančnú podporu pre spotrebu určitých palív z biomasy. Členské štáty by mali mať možnosť prijímať takéto osobitné kritériá pre zariadenia využívajúce palivá z biomasy, ktoré sa nachádzajú v najvzdialenejších regiónoch podľa článku 349 ZFEÚ, ako aj pre biomasu, ktorá sa používa ako palivo v uvedených zariadeniach a nie je v súlade s harmonizovanými kritériami trvalej udržateľnosti, energetickej efektívnosti a úspor emisií skleníkových plynov podľa tejto smernice. Takéto osobitné kritériá pre palivá z biomasy by sa mali uplatňovať bez ohľadu na jej miesto pôvodu v ktoromkoľvek členskom štáte alebo tretej krajine. Okrem toho by všetky osobitné kritériá mali byť objektívne opodstatnené energetickou nezávislosťou dotknutého najvzdialenejšieho regiónu a zabezpečenia jeho hladkého prechodu k plneniu kritérií trvalej udržateľnosti, energetickej efektívnosti a úspor emisií skleníkových plynov pre palivá z biomasy podľa tejto smernice.

Vzhľadom na to, že energetický mix pre výrobu elektriny sa v najvzdialenejších regiónoch v podstate z veľkej časti skladá z vykurovacieho oleja, je potrebné umožniť, aby sa v týchto regiónoch primerane posudzovali kritériá úspor emisií skleníkových plynov. Z tohto dôvodu by preto bolo vhodné vytvoriť pre elektrinu vyrábanú v najvzdialenejších regiónoch osobitný nástroj na porovnávanie fosílnych palív.

Členské štáty by mali zabezpečiť účinný súlad s osobitnými kritériami, ktoré prijali. Vnútroštátnymi osobitnými kritériami by v žiadnom prípade nemal byť dotknutý článok 26 ods. 9 tejto smernice. Tým sa zabezpečí, že v prípade biopalív, biokvapalín a biomasy, ktoré sú v súlade s harmonizovanými kritériami tejto smernice, sa bude aj naďalej využívať výhoda uľahčenia obchodovania, ktoré je cieľom tejto smernice, a to aj pokiaľ ide o najvzdialenejšie regióny.

- (52) V súvislosti s decentralizovanými technológiami výroby energie z obnoviteľných zdrojov je vhodné umožniť ich rozvoj v rámci nediskriminačných podmienok a bez toho, aby to bránilo financovaniu investícií do infraštruktúry. Prechod na decentralizovanú výrobu energie má mnoho výhod vrátane využitia miestnych zdrojov energie, zvýšenia miestnej bezpečnosti dodávok energie, kratších prepravných vzdialeností a zníženia strát pri prenose energie. Decentralizácia tiež podporuje poskytovaním zdrojov príjmov a tvorbou pracovných príležitostí na miestnej úrovni rozvoj komunít a ich súdržnosť.
- (53) S rastúcim významom vlastnej spotreby elektriny z obnoviteľných zdrojov je potrebné definovať výrobcov, ktorí sú zároveň spotrebiteľmi energie z obnoviteľných zdrojov, a regulačný rámec, ktorý by posilnil postavenie výrobcov, ktorí sú zároveň spotrebiteľmi energie z obnoviteľných zdrojov, aby vyrábali, skladovali, spotrebúvali a predávali elektrinu bez toho, aby čelili neprimeranej záťaži. [] Občania žijúci v bytoch by napríklad **mali mať možnosť** využívať zvýhodnené postavenie spotrebiteľa v rovnakom rozsahu ako domácnosti v rodinných domoch. **Hoci je pomerne bežné, že výroba energie z obnoviteľných zdrojov sa uskutočňuje na tom istom mieste, [] kde sa spotrebúva, je vhodné členským štátom umožniť, aby mohli samé stanoviť hranice, v rámci ktorých sa môže uskutočňovať vlastná spotreba, napríklad ďalším vymedzením geografického rozsahu alebo vylúčením využitia verejnej siete, čím sa zabezpečia rovnaké podmienky a rovnaké zaobchádzanie v ich príslušných rámcoch.**

- (53a) **Samospotrebitelia energie z obnoviteľných zdrojov by nemali čeliť neprimeranej záťaži a nákladom. Mal by sa zohľadniť ich príspevok k plneniu cieľa v oblasti klímy a energetiky a ich náklady a prínosy v širšom energetickom systéme. Členské štáty by však zároveň mali zabezpečiť, najmä pri posudzovaní toho, do akej miery sa náklady odzrkadľujú v poplatkoch, aby na systém spoločného znášania celkových nákladov na výrobu, distribúciu a spotrebu elektrickej energie prispievali vyváženým a primeraným spôsobom všetci spotrebitelia prostredníctvom poplatkov, odvodov a daní, a to aj vrátane nákladov týkajúcich sa podpory elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov spôsobom, ktorý umožní vlastnú spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov a zaručí proporcionalitu a finančnú udržateľnosť systému. Za predpokladu, že sú splnené uvedené podmienky, a bez toho, aby boli dotknuté články 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, by si členské štáty mali ponechať právo uplatňovať odlišné finančné podmienky na skupiny samospotrebitel'ov, ako sú občania žijúci v bytoch, alebo obchodné prevádzky, v porovnaní s individuálnymi samospotrebitel'mi, ako sú domácnosti v rodinných domoch.**
- (54) Účasť občanov na miestnych projektoch v oblasti obnoviteľnej energie prostredníctvom komunít vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov priniesla značnú pridanú hodnotu, pokiaľ ide o miestny pozitívny postoj k obnoviteľnej energii a prístup k dodatočnému súkromnému kapitálu. Toto zapojenie na miestnej úrovni bude ešte dôležitejšie v kontexte zvyšujúcej sa kapacity obnoviteľnej energie v budúcnosti. **Opatrenia na to, aby komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov mohli rovnocenne súťažiť s inými výrobcami, majú za cieľ aj zvýšiť účasť občanov na miestnych projektoch v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a tým zvýšiť jej akceptáciu.**

- (55) Špecifické vlastnosti miestnych komunít vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov z hľadiska veľkosti, vlastníckej štruktúry a počtu projektov môžu narušiť ich konkurencieschopnosť voči veľkým subjektom, konkrétne konkurentom s väčšími projektmi alebo portfóliami. **Preto by členské štáty mali mať možnosť zvoliť si pre takéto komunity akýkoľvek druh subjektu, pokiaľ daný subjekt môže, keď koná vo svojom vlastnom mene, vykonávať práva a podliehať povinnostiam.** Súčasťou opatrení na kompenzáciu týchto znevýhodnení sú opatrenia, ktorým sa energetickým komunitám umožní pôsobenie v energetickom systéme a uľahčí sa ich integrácia do trhu. **Komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov by mali byť schopné navzájom si vymieňať energiu vyrobenú prostredníctvom zariadení v ich vlastníctve. Členovia komunít by však nemali byť oslobodení od primeraných nákladov, poplatkov, daní a odvodov, ktoré by v podobnej situácii, alebo ak sa na takéto prenosy používa akákoľvek infraštruktúra verejnej siete, znášali koncoví spotrebitelia alebo výrobcovia, ktorí nie sú členmi komunít.**
- (55a) Komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov, ako aj samospotrebitelia by mali vyváženým a primeraným spôsobom prispievať na systém spoločného znášania celkových nákladov na výrobu, distribúciu a spotrebu elektrickej energie prostredníctvom poplatkov, odvodov a daní, a to aj vrátane prípadných nákladov týkajúcich sa podpory elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov. Členské štáty by mali mať možnosť zavádzať regulačné opatrenia a podmienky s cieľom zamedziť zneužívaniu a nespravodlivej hospodárskej súťaži.
- (56) Vykurovanie a chladenie predstavuje približne polovicu konečnej energetickej spotreby Únie a považuje sa za kľúčové odvetvie pre urýchlenie dekarbonizácie energetického systému. Okrem toho je tiež strategickým odvetvím z hľadiska energetickej bezpečnosti, pretože sa predpokladá, že približne 40 % spotreby energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2030 by malo pochádzať z vykurovania a chladenia z obnoviteľných zdrojov energie. Chýbajúca harmonizovaná stratégia na úrovni Únie, nedostatok internalizácie externých nákladov a fragmentácia trhov s vykurovaním a chladením viedli doteraz v tejto oblasti k pomerne pomalému pokroku.

- (57) Niekoľko členských štátov realizovalo v odvetví vykurovania a chladenia opatrenia zamerané na to, aby dosiahli svoj cieľ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2020. Avšak v prípade chýbajúcich záväzných národných cieľov na obdobie po roku 2020 nemusia zvyšné vnútroštátne stimuly postačovať na dosiahnutie dlhodobých cieľov v oblasti dekarbonizácie do roku 2030 a 2050. Na zosúladenie sa s týmito cieľmi, posilnenie istoty pre investorov a podporu rozvoja celoúnijného trhu s vykurovaním a chladením využívajúcim obnoviteľné zdroje energie, pričom sa rešpektuje zásada prvoradosti energetickej efektívnosti, je vhodné podporiť úsilie členských štátov v oblasti dodávky vykurovania a chladenia využívajúceho obnoviteľné zdroje energie s cieľom prispieť k postupnému zvýšeniu podielu energie z obnoviteľných zdrojov. Vzhľadom na fragmentovaný charakter niektorých trhov s vykurovaním a chladením je pri tvorbe takéhoto úsilia nanajvýš dôležité zabezpečiť flexibilitu. Je tiež dôležité zabezpečiť, aby potenciálne využívanie vykurovania a chladenia využívajúceho obnoviteľné zdroje energie nemalo škodlivé vedľajšie účinky na životné prostredie **ani nevedlo k neprimeraným celkovým nákladom. S cieľom minimalizovať toto riziko by sa pri zvyšovaní podielu energie z obnoviteľných zdrojov vo vykurovaní a chladení malo prihliadať na situáciu tých členských štátov, v ktorých je už tento podiel veľmi vysoký, ako aj na skutočnosť, že zvyšovanie podielu energie z obnoviteľných zdrojov v rámci systémov diaľkového vykurovania a chladenia referenčným tempom nemusí byť nákladovo najefektívnejším spôsobom zvyšovania celkového podielu energie z obnoviteľných zdrojov v systéme a znižovania emisií skleníkových plynov. Členským štátom by sa malo umožniť stanoviť si pre svoje plány tempo, ktoré je odlišné od referenčnej hodnoty.**
- (58) Diaľkové vykurovanie a chladenie predstavuje v súčasnosti približne 10 % dopytu po teple v celej Únii, medzi členskými štátmi však existujú veľké rozdiely. V stratégii Komisie týkajúcej sa vykurovania a chladenia sa uznal potenciál diaľkového vykurovania pre dekarbonizáciu prostredníctvom zvýšenia energetickej efektívnosti a zavedenia energie z obnoviteľných zdrojov.
- (59) V stratégii energetickej únie sa uznáva aj úloha občanov pri transformácii energetiky, v ktorej občania preberajú zodpovednosť za transformáciu energetiky, vďaka novým technológiám platia menej za energie a aktívne sa zúčastňujú na trhu.

- (60) Mala by sa zdôrazniť potenciálna súčinnosť medzi úsilím zvýšiť využívanie vykurovania a chladenia využívajúceho obnoviteľné zdroje energie a existujúcimi programami v rámci smerníc 2010/31/EÚ a 2012/27/EÚ. S cieľom znížiť administratívne zaťaženie by členské štáty mali, pokiaľ je to možné, mať pri vykonávaní tohto úsilia možnosť využívať existujúce administratívne štruktúry.
- (61) V oblasti diaľkového vykurovania je preto nevyhnutné, aby sa **spotrebiteľom umožnilo požiadať o dodávku tepla [] z obnoviteľných zdrojov energie** a zabránilo sa regulačnej a technologickej odkázanosti na určitého dodávateľa a technologickému zablokovaniu prostredníctvom posilnených práv výrobcov energie z obnoviteľných zdrojov a koncových spotrebiteľov, a ku koncovým spotrebiteľom sa dostali nástroje na uľahčenie ich výberu medzi riešeniami najvyššej energetickej hospodárnosti, ktoré zohľadňujú budúce potreby vykurovania a chladenia v súlade s očakávanými kritériami energetickej hospodárnosti budov. **Konečným používateľom by mali byť poskytnuté transparentné a spoľahlivé informácie o účinnosti siete a podiele energie z obnoviteľných zdrojov na ich konkrétnych dodávkach tepla. Takisto je vhodné, aby konečný používateľ mal možnosť výslovne požiadať o dodávku vykurovacích produktov výlučne z obnoviteľných zdrojov energie.**
- (62) [] S cieľom pripraviť sa na prechod na moderné biopalivá a minimalizovať celkové vplyvy **priamej a** nepriamej zmeny využívania pôdy je vhodné [] **obmedziť** množstvo biopalív a biokvapalín vyrábaných z **obilnín a iných plodín bohatých na škrob, cukornatých plodín a olejní** [], ktoré možno zaradiť do [] cieľov stanovených v tejto smernici, **bez toho, aby sa obmedzila celková možnosť používať takéto biopalivá a biokvapaliny.**

Stanovenie limitu na úrovni Únie by nemalo brániť tomu, aby členské štáty stanovili nižšie obmedzenia množstva biopalív a biokvapalín vyrábaných z obilnín a iných plodín bohatých na škrob, cukornatých plodín a olejní, ktoré možno započítať do cieľov stanovených v tejto smernici na vnútroštátnej úrovni, a to bez toho, aby sa obmedzila celková možnosť používať takéto biopalivá a biokvapaliny.

- (62a) K zmierneniu nepriamej zmeny využívania pôdy môže prispieť zvýšenie výnosov v poľnohospodárskych odvetviach prostredníctvom zintenzívnenia výskumu, technického vývoja a prenosu znalostí vo vyššej miere, ako by sa dosiahla bez schém produktivity pre biopalivá založené na potravinových a krmivových plodinách, ako aj pestovanie druhých ročných plodín na plochách, ktoré sa predtým na tento účel nepoužívali.
- (62b) S cieľom pripraviť prechod na moderné biopalivá a minimalizovať priame a nepriame emisie skleníkových plynov z biopalív a biokvapalín je vhodné, aby sa členským štátom umožnilo obmedziť množstvo biopalív a biokvapalín vyrábaných z obilnín a iných plodín bohatých na škrob, cukornatých plodín a olejnin, ktoré nemajú pozitívny vplyv na emisie skleníkových plynov pri plnení cieľov stanovených v tejto smernici. Príčinou emisií skleníkových plynov môže byť pestovanie surovín na výrobu biopalív, biokvapalín a palív z biomasy, ktoré vedie k uvoľňovaniu uloženého uhlíka do atmosféry, čo vedie k tvorbe oxidu uhličitého. Toto riziko so sebou nesie napríklad pestovanie neudržateľných plodín na výrobu rastlinného oleja, pretože tieto sa pestujú na pozemkoch, na ktorých sa nachádza pôda alebo vegetácia s veľkým objemom uloženého uhlíka.

- (63) Smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1513¹⁴ sa Komisia vyzvala, aby bezodkladne predložila komplexný návrh nákladovo efektívnej a technologicky neutrálnej politiky na obdobie po roku 2020 s cieľom vytvoriť dlhodobú perspektívu pre investície do trvalo udržateľných biopalív s nízkym rizikom spôsobenia nepriamej zmeny využívania pôdy [], **pričom hlavným cieľom** je dekarbonizácie odvetvia dopravy. Povinnosť členských štátov vyžadovať, aby dodávatelia palív [] **dodržovali pri dodávkach celkový podiel palív z obnoviteľných zdrojov energie**, môže poskytnúť investorom istotu a podporovať nepretržitý rozvoj alternatívnych motorových palív z obnoviteľných zdrojov vrátane moderných biopalív, kvapalných a plyných motorových palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu a elektriny z obnoviteľných zdrojov v doprave. [] **Keďže alternatívy z obnoviteľných zdrojov energie nemusia byť voľne a nákladovo efektívne dostupné pre všetkých dodávateľov palív, je vhodné umožniť členským štátom rozlišovať medzi nimi a podľa potreby oslobodiť od tejto povinnosti určité typy dodávateľov palív.** Keďže s motorovými palivami sa obchoduje jednoducho, členské štáty s malými zásobami príslušných zdrojov by mali byť schopné ľahko získať obnoviteľné palivá odinakiaľ.
- (63a) **Mala by sa vytvoriť európska databáza na zabezpečenie transparentnosti a sledovateľnosti udržateľných biopalív. Členské štáty by mali mať aj naďalej možnosť využívať alebo vytvárať národné databázy, ale tieto databázy by mali byť prepojené s európskou databázou s cieľom zabezpečiť okamžitý prenos údajov a harmonizáciu dátových tokov.**

¹⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1513 z 9. septembra 2015, ktorou sa mení smernica 98/70/ES týkajúca sa kvality benzínu a naftových palív a ktorou sa mení smernica 2009/28/ES o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie (Ú. v. EÚ L 239, 15.9.2015, s. 1).

- (64) Moderné biopalivá a iné biopalivá a bioplyn vyrábané zo surovín uvedených v prílohe IX, kvapalné a plynné motorové palivá z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu a elektrina z obnoviteľných zdrojov v môžu prispieť k nízkym emisiám uhlíka, pričom budú podnecovať dekarbonizáciu odvetvia dopravy Únie nákladovo efektívnym spôsobom a zlepšovať okrem iného energetickú diverzifikáciu v odvetví dopravy a zároveň podporovať inováciu, rast a zamestnanosť v ekonomike Únii a znižovať závislosť od dovozu energie. []
- Povinnosť členských štátov vyžadovať, aby dodávatelia palív [] dodržiavali pri dodávkach určitý podiel moderných biopalív**, by mal v prípade dodávateľov palív podporovať neustály vývoj moderných palív vrátane biopalív, a je dôležité zabezpečiť, aby tento záväzok stimuloval aj zlepšenie v prípade emisií skleníkových plynov z palív dodávaných na jeho splnenie. Komisia by mala posúdiť emisie skleníkových plynov, technické inovácie a trvalú udržateľnosť týchto palív.
- (64a) Očakáva sa, že v roku 2030 bude významný podiel energie z obnoviteľných zdrojov v odvetví dopravy predstavovať elektrická mobilita. Vzhľadom na rýchly rozvoj elektrickej mobility a potenciál tohto odvetvia pre rast a tvorbu pracovných miest v Európskej únii by sa mali poskytovať ďalšie stimuly. Na podporu využívania elektriny v doprave a v záujme zníženia komparatívnej nevýhody v energetickej štatistike by sa na elektrickú energiu z obnoviteľných zdrojov dodávanú pre odvetvie dopravy mali používať koeficienty. Elektrický pohon je približne trikrát energeticky efektívnejší než spaľovací motor a v štatistikách nie je možné osobitným meraním zohľadniť všetku elektrinu dodávanú pre [] cestné vozidlá (napr. nabíjanie doma), na zabezpečenie riadneho zohľadnenia pozitívneho vplyvu elektrifikovanej dopravy založenej na energii z obnoviteľných zdrojov by sa teda mali použiť koeficienty.

II

- (65) Aj propagácia **recyklovaných uhlíkových palív** [], ktoré sa vyrábajú z [] **plynov zo spracovania odpadu a výfukových plynov pôvodom z neobnoviteľných zdrojov z priemyselných zariadení**, môže prispieť k cieľom politiky energetickej diverzifikácie a dekarbonizácie dopravy, **ak takéto palivá spĺňajú primerané minimálne prahové hodnoty úspor emisií skleníkových plynov**. Je preto vhodné zahrnúť tieto palivá do [] povinnosti pre dodávateľov palív, a **zároveň dať členským štátom možnosť, aby tieto palivá do povinnosti nezapočítavali, ak si to neželajú**.
- (66) Z dôvodu ich prínosu k dekarbonizácii ekonomiky by sa pri výrobe biopalív mali podporiť suroviny, ktoré majú malý vplyv na nepriamu zmenu využívania pôdy. V prílohe k tejto smernici by mali byť uvedené najmä suroviny pre moderné biopalivá, v prípade ktorých sú technológie inovatívnejšie a menej vyspelé, a preto potrebujú vyššiu úroveň podpory. S cieľom zaručiť, aby táto príloha bola aktuálna a zodpovedala najnovšiemu technologickému vývoju a zároveň sa vyhýbala neúmyselným nepriaznivým vplyvom, malo by sa po prijatí smernice vykonať hodnotenie s cieľom posúdiť možnosť rozšíriť prílohu o nové suroviny.
- (67) Náklady na pripojenie nových výrobcov plynu z obnoviteľných zdrojov energie do plynárenskej siete by mali byť založené na objektívnych, transparentných a nediskriminačných kritériách a mali by náležite zohľadňovať výhody, ktoré plynárenskej sieti prinesú začlenení miestni producenti plynu z obnoviteľných zdrojov energie.

- (68) V záujme plného využitia potenciálu biomasy s cieľom prispieť k dekarbonizácii ekonomiky prostredníctvom jej využitia materiálov a energie by Únia a členské štáty mali podporovať zvýšenú trvalo udržateľnú mobilizáciu existujúcich zdrojov dreva a poľnohospodárskych zdrojov a rozvoj nových systémov lesnej a poľnohospodárskej výroby. **Príkladmi takýchto systémov je pestovanie prechodných plodín alebo krycích plodín, ktoré sa pestujú, keď nie sú optimálne alebo priaznivé podmienky na pestovanie hlavných plodín. Keďže sa pestujú na tom istom pozemku, ktorý sa používa pre hlavné plodiny, prechodné plodiny nespôsobujú dopyt po ďalších pozemkoch. Prechodné plodiny zvyšujú poľnohospodársku produkciu na jednotku plochy a zlepšujú kvalitu pôdy a znižujú jej eróziu.**
- (69) Biopalivá, biokvapaliny a palivá z biomasy by mali byť vždy vyrábané trvalo udržateľným spôsobom. Biopalivá, biokvapaliny a palivá z biomasy používané na zabezpečenie dodržiavania cieľa Únie stanoveného v tejto smernici a biopalivá, na ktoré sa vzťahujú výhody systémov podpory, by preto mali spĺňať kritériá trvalej udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov. **Harmonizácia týchto kritérií pre biopalivá, biokvapaliny a biomasu má zásadný význam pre dosiahnutie cieľov energetickej politiky Únie podľa článku 194 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. V tejto súvislosti sa ňou zabezpečuje fungovanie vnútorného trhu s energiou a tým uľahčuje, najmä s ohľadom na článok 26 ods. 9 tejto smernice, obchod medzi členskými štátmi s vyhovujúcimi biopalivami, biokvapalinami a palivami z biomasy. Pozitívne účinky harmonizácie uvedených kritérií na bezproblémové fungovanie vnútorného trhu s energiou a predchádzanie narúšaniu hospodárskej súťaže v rámci Únie nemožno poprieť. S cieľom umožniť hladké zavedenie harmonizovaných kritérií trvalej udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov pre palivá z biomasy používané pri výrobe tepla a elektrickej energie by však členské štáty mali mať možnosť uplatňovať ako prechodné opatrenie vnútroštátne kritériá trvalej udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov existujúce pred dátumom nadobudnutia účinnosti tejto smernice, pokiaľ ide o zariadenia, ktoré dostávajú podporu v rámci už schválených systémov, a to až do skončenia dotácií poskytovaných v rámci týchto systémov.**

- (70) Únia by mala v súvislosti s touto smernicou prijať vhodné opatrenia vrátane podpory kritérií trvalej udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov pre biopalivá, biokvapaliny a palivá z biomasy použité na vykurovanie alebo chladenie a výrobu elektriny.
- (71) Výroba poľnohospodárskych surovín pre biopalivá, biokvapaliny a palivá z biomasy a stimuly na ich používanie, ktoré táto smernica poskytuje, by nemali podporovať ničenie biologicky rozmanitej pôdy. Takéto vyčerpatelné zdroje, ktoré sú v rôznych medzinárodných nástrojoch uznávané ako cenné pre celé ľudstvo, by sa mali chrániť. Je preto potrebné stanoviť kritériá trvalej udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov, ktorými sa zabezpečí, že biopalivá, biokvapaliny a palivá z biomasy získajú stimuly, len ak je zaručené, že poľnohospodárska surovina nepochádza z biologicky rozmanitých oblastí, alebo v prípade oblastí vymedzených na účely ochrany prírody či ochrany vzácnych alebo ohrozených ekosystémov alebo druhov, ak príslušný orgán preukáže, že produkcia poľnohospodárskej suroviny nenaruša takéto účely. Podľa kritérií trvalej udržateľnosti by sa lesy mali považovať za biologicky rozmanité, ak ide o pralesy v súlade s vymedzením, ktoré používa Organizácia OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) v hodnotení celosvetových lesných zdrojov, alebo ak sú chránené vnútroštátnymi predpismi o ochrane prírody. Oblasti, v ktorých dochádza k zberu lesných produktov iných ako drevo, by sa mali považovať za biologicky rozmanité za predpokladu, že vplyv ľudskej činnosti v nich je malý. Iné druhy lesov vymedzené FAO, ako napríklad pozmenené prirodzené lesy, poloprirodzené lesy a lesná výsadba, by sa nemali považovať za pralesy. Vzhľadom na vysokú biologickú rozmanitosť určitých trávnych porastov v miernom i tropickom pásme vrátane biologicky vysoko rozmanitých saván, stepí, krovinatých oblastí a prérií by sa stimuly ustanovené v tejto smernici nemali vzťahovať na biopalivá, biokvapaliny a palivá z biomasy vyrobené z poľnohospodárskych surovín pochádzajúcich z týchto pôd. Komisia by mala stanoviť vhodné kritériá s cieľom vymedziť trávne porasty s vysokou biologickou rozmanitosťou v súlade s najlepšími dostupnými vedeckými dôkazmi a relevantnými medzinárodnými normami.

- (72) Využitie pôdy by sa nemalo meniť na výrobu poľnohospodárskych surovín pre biopalivá, biokvapaliny a palivá z biomasy, ak by jej úbytok zásob uhlíka v dôsledku premeny nemohol byť v rámci primeraného obdobia a pri zohľadnení naliehavosti riešenia zmeny klímy kompenzovaný úsporou emisií skleníkových plynov z výroby a používania biopalív, biokvapalín a palív z biomasy. To by zabránilo zbytočnému a náročnému výskumu zo strany hospodárskych subjektov a premena pôdy s vysokými zásobami uhlíka by sa ukázala ako nespôsobilá na produkciu poľnohospodárskych surovín na výrobu biopalív biokvapalín a palív z biomasy. Zoznamy celosvetových zásob uhlíka naznačujú, že do tejto kategórie by mali patriť mokrade a súvisle zalesnené oblasti s pokryvom koruny viac ako 30 %.

II

- (74) V rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky Únie by mali poľnohospodári usilujúci sa o získanie priamej podpory spĺňať komplexný súbor environmentálnych požiadaviek. Splnenie týchto požiadaviek sa dá najúčinnnejšie overiť v rámci poľnohospodárskej politiky. Začlenenie týchto požiadaviek do systému trvalej udržateľnosti nie je vhodné, pretože v rámci kritérií trvalej udržateľnosti pre bioenergiu by sa mali stanoviť pravidlá, ktoré sú objektívne a uplatňujú sa na celom svete. Overovanie plnenia podľa tejto smernice by tiež mohlo spôsobiť zbytočnú administratívnu záťaž.
- (75) V prípade palív z biomasy používaných pri výrobe elektriny, tepla a chladu je vhodné zaviesť celounijné kritériá trvalej udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov, aby sa naďalej zabezpečovali vysoké úspory skleníkových plynov v porovnaní s alternatívami využívajúcimi fosílna palivá, s cieľom zabrániť neúmyselnému vplyvu na trvalú udržateľnosť a podporovať vnútorný trh.

- (76) Aby sa zabezpečilo, že napriek rastúcemu dopytu po lesnej biomase sa zber a ťažba v lesoch uskutočňujú trvalo udržateľným spôsobom, pričom je zaistená ich obnova, že sa osobitná pozornosť venuje oblastiam výslovne určeným na ochranu biologickej rozmanitosti, krajiny a osobitných prírodných prvkov, že sa zachovávajú zdroje biologickej rozmanitosti a sledujú sa zásoby uhlíka, musí drevná surovina pochádzať len z lesov, v ktorých zber a ťažba prebiehajú v súlade so zásadami trvalo udržateľného obhospodarovania lesov vypracovanými na základe medzinárodných lesníckych procesov ako je Forest Europe (Ministerská konferencia o ochrane lesov v Európe) a vykonávanými prostredníctvom vnútroštátnych právnych predpisov alebo najlepších postupov riadenia na úrovni lesníckeho podniku. Prevádzkovatelia by mali prijať vhodné kroky na minimalizáciu rizika neudržateľného využívania lesnej biomasy na výrobu bioenergie. Na tento účel by hospodárske subjekty mali zaviesť prístup založený na riziku. V tejto súvislosti je vhodné, aby Komisia vypracovala prevádzkové usmernenia o overovaní súladu s prístupom založeným na riziku, po konzultácii s výborom pre riadenie energetickej únie a Stálym lesníckym výborom zriadeným rozhodnutím Rady 89/367/EHS¹⁵.
- (77) S cieľom minimalizovať administratívnu záťaž by sa kritériá Únie týkajúce sa trvalej udržateľnosti a úspory emisií skleníkových plynov mali vzťahovať iba na elektrinu a teplo z palív z biomasy vyrobené v zariadeniach s **[] celkovým menovitým tepelným príkonom 20 MW alebo viac**.

¹⁵ Rozhodnutie Rady 89/367/EHS z 29. mája 1989 o zriadení Stáleho lesníckeho výboru (Ú. v. ES L 165, 15.6.1989, s. 14).

- (78) Palivá z biomasy by sa mali pretransformovať na elektrinu a teplo efektívnym spôsobom s cieľom maximalizovať energetickú bezpečnosť a úspory emisií skleníkových plynov, ako aj obmedziť emisie látok znečisťujúcich ovzdušie a znížiť tlak na obmedzené zdroje biomasy. Z tohto dôvodu by sa verejná podpora pre zariadenia s **[] celkovým menovitým tepelným príkonom 20 MW alebo viac** mala v prípade potreby udeľovať len vysokoúčinným zariadeniam kombinovanej výroby elektriny a tepla, podľa vymedzenia v článku 2 ods. 34 smernice 2012/27/EÚ. Existujúce systémy podpory pre elektrinu z biomasy by však mali byť povolené pre všetky zariadenia využívajúce biomasu až do uplynutia ich konečného dátumu. Okrem toho by sa elektrina vyrábaná z biomasy v nových zariadeniach s **[] celkovým menovitým tepelným príkonom 20 MW alebo viac** mala do cieľov a povinností v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov zarátavať len v prípade vysokoúčinných zariadení kombinovanej výroby elektriny a tepla. V súlade s pravidlami štátnej pomoci by však členské štáty mali mať možnosť udeliť verejnú podporu na výrobu obnoviteľnej energie zariadeniam a započítavať elektrinu, ktorú vyrábajú, do cieľov a povinností v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov s cieľom vyhnúť sa zvýšenej závislosti od fosílnych palív s vyššími klimatickými a environmentálnymi vplyvmi v prípade, že po vyčerpaní všetkých technických a ekonomických možností vybudovať vysokoúčinné zariadenia kombinovanej výroby elektriny a tepla z biomasy by členské štáty z hľadiska bezpečnosti dodávok elektriny čelili opodstatnenému riziku.
- (79) Minimálny prah úspor emisií skleníkových plynov pre biopalivá a biokvapaliny vyrábané v nových zariadeniach by sa mal zvýšiť s cieľom zlepšiť ich celkovú bilanciú týkajúcu sa skleníkových plynov a odrádzať od ďalších investícií do zariadení s nízkou výkonnosťou z hľadiska úspor emisií skleníkových plynov. Takéto zvýšenie poskytne záruky pre investície do kapacít na výrobu biopalív a biokvapalín.
- (80) Na základe skúseností s praktickým vykonávaním kritérií Únie týkajúcich sa trvalej udržateľnosti je vhodné posilniť úlohu dobrovoľných medzinárodných a vnútroštátnych systémov certifikácie dodržiavania kritérií trvalej udržateľnosti harmonizovaným spôsobom.

- (81) Je v záujme Únie podporovať rozvoj dobrovoľných medzinárodných alebo národných systémov, ktorými sa stanovujú normy pre výrobu trvalo udržateľných biopalív, biokvapalín a palív z biomasy a ktorými sa osvedčuje, že výroba biopalív, biokvapalín a palív z biomasy spĺňa tieto normy. Z tohto dôvodu by sa mali zaviesť také ustanovenia, aby systémy boli uznané ako systémy poskytujúce spoľahlivé dôkazy a údaje v prípade, že spĺňajú primerané normy spoľahlivosti, transparentnosti a nezávislého auditu. S cieľom zabezpečiť, aby bol súlad s kritériami trvalej udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov overený rozhodným a harmonizovaným spôsobom, a najmä v záujme zabránenia podvodom, by Komisia mala byť splnomocnená stanoviť podrobné vykonávacie pravidlá vrátane primeraných noriem spoľahlivosti, transparentnosti a nezávislého auditu, ktoré sa budú uplatňovať dobrovoľnými systémami.
- (82) Pokiaľ ide o biopalivá, biokvapaliny a palivá z biomasy, dobrovoľné systémy zohrávajú čoraz dôležitejšiu úlohu pri poskytovaní dôkazov o dodržiavaní požiadaviek týkajúcich sa kritérií trvalej udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov. Preto je vhodné, aby Komisia v prípade dobrovoľných systémov vrátane tých, ktoré už uznala, vyžadovala podávanie pravidelných správ o ich činnosti. Takéto správy by sa mali zverejniť, aby sa zvýšila transparentnosť a zlepšil dohľad zo strany Komisie. Okrem toho by takéto podávanie správ Komisii poskytlo potrebné informácie na to, aby informovala o fungovaní dobrovoľných systémov s cieľom identifikovať osvedčené postupy a prípadne predložiť návrh na ďalšiu podporu takýchto osvedčených postupov.
- (83) Na uľahčenie fungovania vnútorného trhu by sa dôkazy týkajúce sa kritérií trvalej udržateľnosti a emisií skleníkových plynov pre biomasu v prípade energie, ktorá sa získala v súlade so systémom, ktorý uznala Komisia, mali akceptovať vo všetkých členských štátoch. Členské štáty by mali prispievať k zabezpečeniu správneho vykonávania zásad certifikácie dobrovoľných systémov prostredníctvom dohľadu nad prevádzkou certifikačných orgánov, ktoré sú akreditované vnútroštátnym akreditačným orgánom a informovaním dobrovoľných systémov o relevantných pripomienkach.

- (84) Aby sa predišlo neúmernemu administratívne mu zaťaženiu, mal by sa stanoviť zoznam určených hodnôt pre bežné reťazce výroby biopalív , biokvapalín a palív z biomasy , ktorý by sa mal aktualizovať a rozšíriť, keď budú k dispozícii ďalšie spoľahlivé údaje. Hospodárske subjekty by mali mať vždy možnosť uplatniť úroveň úspory emisií skleníkových plynov pre biopalivá, biokvapaliny a palivá z biomasy stanovenú v tomto zozname. Ak je určená hodnota úspory emisií skleníkových plynov pri určitom reťazci výroby nižšia ako požadovaná minimálna úroveň úspory emisií skleníkových plynov, od výrobcov, ktorí chcú preukázať súlad s touto minimálnou úrovňou, by sa malo požadovať, aby preukázali, že skutočné emisie z ich výrobného procesu sú nižšie ako tie, ktoré boli predpokladané pri výpočte určených hodnôt.
- (85) Je nevyhnutné stanoviť jasné pravidlá na výpočet úspor emisií skleníkových plynov z biopalív, biokvapalín, palív z biomasy a z ich porovnateľných hodnôt fosílnych palív.
- (86) V súlade so súčasnými technickými a vedeckými poznatkami by metodika započítavania skleníkových plynov mala zohľadňovať transformáciu pevných a plyných palív z biomasy na koncovú energiu s cieľom dosiahnuť súlad s výpočtom energie z obnoviteľných zdrojov na účely započítavania do cieľa Únie stanoveného v tejto smernici. Pridelenie emisií vedľajším produktom, na rozdiel od odpadu a zvyškov, by sa tiež malo prehodnotiť v prípadoch, keď výroba elektriny a/alebo tepla a chladu prebieha v kogeneračných alebo multigeneračných zariadeniach.

II

- (88) Ak sa využívanie pozemku s vysokými zásobami uhlíka v pôde alebo vegetácii premenilo na pestovanie surovín na výrobu biopalív, biokvapalín a palív z biomasy, istá časť uloženého uhlíka sa uvoľní do atmosféry, čo povedie k tvorbe oxidu uhličitého. Výsledný negatívny vplyv na emisie skleníkových plynov v niektorých prípadoch výrazne zníži pozitívny vplyv biopalív, biokvapalín alebo palív z biomasy na emisie skleníkových plynov. Do výpočtov úspory emisií skleníkových plynov pre konkrétne biopalivá, biokvapaliny a palivá z biomasy by sa preto mali započítať aj celkové zmeny množstva uhlíka spôsobené takouto premenou. Je dôležité zaručiť, aby výpočet úspory emisií skleníkových plynov zohľadňoval celkové zmeny množstva uhlíka spôsobené používaním biopalív, biokvapalín a palív z biomasy.

- (89) Pri výpočte vplyvu na emisie skleníkových plynov z premeny využívania pôdy by hospodárske subjekty mali mať možnosť použiť skutočné hodnoty zásob uhlíka spojených s referenčným využívaním pôdy a s využívaním pôdy po premene. Tiež by mali mať možnosť použiť štandardné hodnoty. Metodika Medzivládneho panelu pre zmenu klímy poskytuje vhodný základ pre tieto štandardné hodnoty. Táto práca v súčasnosti nie je vyjadrená vo forme, ktorú by hospodárske subjekty mohli okamžite využiť. Komisia by preto mala v prípade výpočtu zásob uhlíka v pôde zrevidovať usmernenia z 10. júna 2010 na účely prílohy V k tejto smernici, a zároveň zabezpečiť súlad s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013¹⁶.
- (90) Pri výpočte emisií skleníkových plynov by sa mali brať do úvahy aj vedľajšie produkty z výroby a používania palív. Substitučná metóda je vhodná na účely analýzy politiky, ale nie na reguláciu jednotlivých hospodárskych subjektov a jednotlivých dodávok motorových palív. Na tieto účely je najvhodnejšia metóda pridelovania energie, pretože sa jednoducho používa, dá sa predvídať v čase, minimalizuje kontraproduktívne stimuly a poskytuje výsledky, ktoré sú všeobecne porovnateľné s výsledkami, ktoré poskytuje substitučná metóda. Na účely analýzy politiky by Komisia vo svojich správach mala tiež uvádzať výsledky získané pomocou substitučnej metódy.
- (91) Vedľajšie produkty sa odlišujú od zvyškov a poľnohospodárskeho odpadu, keďže sú primárnym cieľom výrobného procesu. Je preto vhodné objasniť, že odpad z poľnohospodárskych plodín je odpad, a nie vedľajšie produkty. Toto nemá vplyv na existujúcu metodiku, ale objasňuje existujúce ustanovenia.

¹⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 525/2013 z 21. mája 2013 o mechanizme monitorovania a nahlasovania emisií skleníkových plynov a nahlasovania ďalších informácií na úrovni členských štátov a Únie relevantných z hľadiska zmeny klímy a o zrušení rozhodnutia 280/2004/ES (Ú. v. EÚ L 165, 18.6.2013, s. 13).

- (92) Vybraná metóda, ktorá využíva pridelovanie energie ako pravidlo rozdeľovania emisií skleníkových plynov medzi vedľajšie produkty funguje dobre a mala by sa zachovať. Je vhodné zosúladiť metodiku výpočtu emisií skleníkových plynov z využívania kombinovanej výroby tepla a elektriny (KVET) v prípade, že KVET sa používa pri spracovaní biopalív, biokvapalín a palív z biomasy, s metodikou uplatňovanou na KVET ako jeho koncové použitie.
- (93) Táto metodika zohľadňuje znížené emisie skleníkových plynov pochádzajúce z používania KVET v porovnaní s využívaním elektrární a výhrevní, tým, že berie do úvahy užitočnosť tepla v porovnaní s elektrinou, a užitočnosť tepla pri rôznych teplotách. Z toho vyplýva, že vyššia teplota by mala niesť väčšiu časť celkových emisií skleníkových plynov ako teplo pri nízkej teplote, v prípade, že pri výrobe tepla sa používa aj elektrina. Táto metodika zohľadňuje celú cestu ku koncovej energii vrátane premeny na teplo alebo elektrinu.
- (94) Údaje využívané pri výpočte určených hodnôt by sa mali získavať z nezávislých vedeckých odborných zdrojov a aktualizovať v súlade s pokrokom práce týchto zdrojov. Komisia by mala podnecovať tieto zdroje, aby pri aktualizácii venovali pozornosť emisiám z pestovania plodín, vplyvu regionálnych a klimatických podmienok, vplyvu pestovania plodín s využitím metód trvalo udržateľného a ekologického poľnohospodárstva, ako aj vedeckým prínosom producentov z Únie a z tretích krajín a občianskej spoločnosti.
- (95) Vo svete narastá dopyt po poľnohospodárskych komoditách. Časť tohto zvýšeného dopytu bude pokrytá zväčšením rozlohy poľnohospodárskej pôdy. Obnovenie pôdy, ktorá bola vážne znehodnotená a ktorú preto nemožno v súčasnom stave využívať na poľnohospodárske účely, je jedným zo spôsobov, ako zväčšiť rozlohu pôdy, ktorá je k dispozícii na pestovanie. Systém trvalej udržateľnosti by mal presadzovať využívanie obnovenej znehodnenej pôdy, pretože presadzovanie biopalív, biokvapalín a palív z biomasy prispeje k rastu dopytu po poľnohospodárskych komoditách.

- (96) V snahe zabezpečiť harmonizované uplatňovanie metodiky výpočtu emisií skleníkových plynov a súlad s najnovšími vedeckými poznatkami by Komisia mala byť splnomocnená prispôbovať metodické zásady a hodnoty potrebné na posúdenie toho, či sú splnené kritériá úspor emisií skleníkových plynov, a rozhodnúť o tom, že správy predložené členskými štátmi a tretími krajinami musia obsahovať presné údaje o emisiách z pestovania surovín.
- (96a) Európske plynárenské siete sú čoraz integrovanejšie. Podpora výroby a používania biometánu, jeho vtlačanie do siete zemného plynu a cezhraničný obchod s ním vytvárajú potrebu zabezpečiť riadne započítavanie energie z obnoviteľných zdrojov, ako aj predchádzanie zdvojenému stimulovaniu z rôznych systémov podpory v rôznych členských štátoch. K riešeniu týchto otázok by mal prispieť systém hmotnostnej bilancie na overovanie trvalej udržateľnosti bioenergie.**
- (97) Dosiahnutie cieľov tejto smernice si vyžaduje, aby Únia a členské štáty venovali značné finančné prostriedky na výskum a vývoj technológií na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov energie. Najmä Európsky inovačný a technologický inštitút by mal považovať výskum a vývoj technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov energie za dôležitú prioritu.
- (98) Vykonávanie tejto smernice by v relevantných prípadoch malo odrážať ustanovenia Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovaní a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia, najmä tak, ako sa vykonávajú prostredníctvom smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/4/ES¹⁷.

¹⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/4/ES z 28. januára 2003 o prístupe verejnosti k informáciám o životnom prostredí (Ú. v. EÚ L 41, 14.2.2003, s. 26).

- (99) S cieľom zmeniť alebo doplniť niektoré nepodstatné prvky ustanovení tejto smernice by sa právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie mala delegovať na Komisiu, pokiaľ ide o zoznam surovín určených na výrobu moderných biopalív, ktorých príspevok k splneniu povinnosti dodávateľov palív v doprave je obmedzený; prispôsobovanie energetického obsahu motorových palív technickému a vedeckému pokroku; metodiku na určenie podielu biopalív z biomasy, ktoré sa spracovávajú s fosílnymi palivami s spoločnom procese; vykonávanie dohôd o vzájomnom uznávaní potvrdení o pôvode; stanovenie pravidiel na monitorovanie fungovania systému potvrdení o pôvode; a pravidlá výpočtu vplyvu biopalív, biokvapalín a ich porovnateľných fosílnych palív na množstvo skleníkových plynov. Je mimoriadne dôležité, aby Komisia uskutočňovala príslušné konzultácie počas prípravných prác, a to aj na úrovni expertov, a aby sa tieto konzultácie vykonávali v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016. Predovšetkým, v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako odborníkom z členských štátov a odborníci Európskeho parlamentu a Rady majú systematicky prístup na zasadnutia expertných skupín Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.

II

- (101) Keďže ciele tejto smernice, a to dosiahnutie aspoň 27 % podielu energie z obnoviteľných zdrojov energie na hrubej konečnej energetickej spotrebe Únie do roku 2030, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov, ale vzhľadom na rozsah činnosti ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.

- (102) Povinnosť transponovať túto smernicu do vnútroštátneho práva by sa mala obmedziť na tie ustanovenia, ktoré predstavujú podstatnú zmenu v porovnaní s predchádzajúcou smernicou. Povinnosť transponovať ustanovenia, ktoré sa nezmenili, vyplýva z predchádzajúcej smernice.
- (103) V súlade so spoločným politickým vyhlásením členských štátov a Komisie z 28. septembra 2011¹⁸ o vysvetľujúcich dokumentoch sa členské štáty zaviazali, že v odôvodnených prípadoch k svojim oznámeniam o transpozičných opatreniach pripoja jeden alebo viacero dokumentov vysvetľujúcich vzťah medzi prvkami smernice a zodpovedajúcimi časťami vnútroštátnych transpozičných nástrojov.
- (104) Táto smernica by sa mala uplatňovať bez toho, aby boli dotknuté povinnosti členských štátov týkajúce sa lehoty na transpozíciu smerníc stanovených v prílohe XI časti B do vnútroštátneho práva,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Predmet úpravy

Touto smernicou sa stanovuje spoločný rámec presadzovania energie z obnoviteľných zdrojov. Stanovuje sa v nej záväzný cieľ Únie pre celkový podiel energie z obnoviteľných zdrojov na hrubej konečnej energetickej spotrebe v roku 2030. Stanovujú sa v nej tiež pravidlá týkajúce sa finančnej podpory pre elektrinu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov, vlastnej spotreby elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov, využívania energie z obnoviteľných zdrojov v odvetviach výroby tepla, chladu a dopravy, regionálnej spolupráce medzi členskými štátmi a s tretími krajinami, potvrdení o pôvode, administratívnych postupov a informovania a odbornej prípravy. Touto smernicou sa stanovujú kritériá trvalej udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov pre biopalivá, biokvapaliny a palivá z biomasy.

¹⁸ Ú. v. EÚ C 369, 17.12.2011, s. 14.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa uplatňuje vymedzenie pojmov uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES¹⁹.

Uplatňuje sa aj toto vymedzenie pojmov:

a) „energia z obnoviteľných zdrojov“ je energia z obnoviteľných nefosílnych zdrojov, a to veterná, slnečná (slnečná tepelná a fotovoltická slnečná) a geotermálna energia, okolitá **energia** [], energia z prílivu, vln a iná energia oceánu, vodná energia, biomasa, skládkový plyn, plyn z čističiek odpadových vôd a bioplyny;

b) „energia z okolia []“ je [] **prirodzene sa vyskytujúca tepelná energia a [] energia akumulovaná v prostredí s obmedzenými hranicami, []** ktorá môže byť uložená v okolitom vzduchu [], pod pevným zemským povrchom alebo v povrchovej vode. [];

ba) „geotermálna energia“ je energia uložená vo forme tepla pod pevným zemským povrchom;

c) „biomasa“ sú biologicky rozložiteľné časti výrobkov, odpadu a zvyškov biologického pôvodu z poľnohospodárstva vrátane rastlinných a živočíšnych látok, lesného hospodárstva a príbuzných odvetví vrátane rybného hospodárstva a akvakultúry, ako aj biologicky rozložiteľné časti odpadu vrátane priemyselného a komunálneho odpadu biologického pôvodu;

¹⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou, ktorou sa zrušuje smernica 2003/54/ES (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 55).

- d) „hrubá konečná energetická spotreba“ sú energetické komodity dodávané na energetické účely pre priemysel, dopravu, domácnosti, služby vrátane verejných služieb, poľnohospodárstvo, ako aj lesné a rybné hospodárstvo, vrátane spotreby elektriny a tepla zo strany energetických odvetví, ktoré sa zaoberajú výrobou elektriny a tepla, a vrátane strát elektriny a tepla počas distribúcie a prenosu;
- e) „diaľkové vykurovanie“ alebo „diaľkové chladenie“ je distribúcia tepelnej energie vo forme pary, horúcej a teplej vody alebo vychladených kvapalín z centrálného zdroja výroby prostredníctvom siete do viacerých budov alebo na viacero miest na vyhrievanie alebo ochladzovanie priestorov alebo procesov;
- f) „biokvapalina“ je kvapalné palivo na iné energetické účely ako na dopravu vrátane elektriny, tepla a chladu vyrobené z biomasy;
- g) „biopalivo“ je kvapalné palivo určené pre dopravu a vyrobené z biomasy;
- h) „potvrdenie o pôvode“ je elektronický dokument, ktorého jediným účelom je poskytnúť koncovému spotrebiteľovi dôkaz o tom, že daný podiel alebo množstvo energie bolo vyrobené z obnoviteľných zdrojov energie ;
- i) „systém podpory“ je akýkoľvek nástroj, systém alebo mechanizmus, ktorý uplatňuje členský štát alebo skupina členských štátov a ktorý podporuje využívanie energie z obnoviteľných zdrojov znížením nákladov na túto energiu, zvýšením ceny, za ktorú sa môže predávať, alebo zvýšením nakúpeného objemu takejto energie prostredníctvom povinnosti využívania energie z obnoviteľných zdrojov alebo inak; toto okrem iného zahŕňa aj investičnú pomoc, oslobodenie od dane alebo zníženie dane, vrátenie dane, systémy podpory povinnosti využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie vrátane systémov využívajúcich „zelené“ certifikáty a systémy priamej podpory cien vrátane výkupných sadzieb a vyplácania **pohyblivých a pevných** prémiei;

j) „povinnosť využitia energie z obnoviteľných zdrojov“ je systém podpory, v rámci ktorého sa vyžaduje od výrobcov energie, aby do svojej výroby zahrnuli daný podiel energie z obnoviteľných zdrojov, od dodávateľov energie sa vyžaduje, aby do svojich dodávok zahrnuli daný podiel energie z obnoviteľných zdrojov, alebo od spotrebiteľov energie sa vyžaduje, aby do svojej spotreby zahrnuli daný podiel energie z obnoviteľných zdrojov; patria sem aj systémy, podľa ktorých sa tieto požiadavky môžu splniť prostredníctvom „zelených“ certifikátov;

k) „skutočná hodnota“ je úspora emisií skleníkových plynov v niektorých alebo všetkých krokoch špecifického výrobného postupu pre biopalivá vypočítaná podľa metodiky ustanovenej v časti C prílohy V;

l) „typická hodnota“ je odhad emisií a úspor emisií skleníkových plynov v konkrétnom reťazci výroby biopalív, biokvapalín alebo palív z biomasy, ktoré reprezentujú spotrebu Únie;

m) „určená hodnota“ je hodnota odvodená od typickej hodnoty pomocou vopred stanovených faktorov, ktorá sa za určitých podmienok stanovených v tejto smernici môže použiť namiesto skutočnej hodnoty;

n) „odpad“ je vymedzený tak, ako je uvedené v článku 3 ods. 1 smernice 2008/98/ES; látky, ktoré boli zámerne upravené alebo znečistené, aby splnili uvedené vymedzenie, toto vymedzenie nezahŕňa;

o) „plodiny bohaté na škrob“ sú plodiny, najmä obilniny (bez ohľadu na to, či sa využívajú len zrná, alebo celé rastliny ako v prípade kukurice na zeleno), hľuzové a koreňové plodiny (ako napríklad zemiaky, topinambury, sladké zemiaky, manioky a jamy) a podcibuľové plodiny (ako napríklad taro a kokojam);

p) „lignocelulózový materiál“ je materiál zložený z lignínu, celulózy a hemicelulózy, ako napríklad biomasa pochádzajúca z lesov, drevité energetické plodiny a zvyšky a odpad z lesníckych odvetví;

q) „nepotravinový celulóзовý materiál“ je surovina zložená najmä z celulózy a hemicelulózy a má nižší obsah lignínu ako lignocelulóзовý materiál; zahŕňa zvyšky potravinových a krmivových plodín (ako je slama, stebľa, plevy a škrupiny), trávnatých energetických plodín s nízkym obsahom škrobu (ako je mätonoh, proso prútnaté, ozdobnica, trsteník) a krycie plodiny pestované pred hlavnými plodinami a po nich II, priemyselných zvyškov (aj z potravinových a krmivových plodín po extrakcii rastlinných tukov, cukrov, škrobov a bielkovín) a materiálu z biologického odpadu;

r) „zvyšok“ je látka, ktorá nie je konečným produktom, o ktorého výrobu sa priamo usiluje v rámci výrobného procesu; nie je primárnym cieľom výrobného procesu a proces nebol zámerne pozmenený tak, aby sa v ňom vyrábala táto látka;

s) „kvapalné a plynné motorové palivá z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu“ sú iné kvapalné alebo plynné palivá ako biopalivá, ktorých energetický obsah pochádza z iných obnoviteľných zdrojov energie ako biomasa a ktoré sa používajú v doprave;

t) „zvyšky z poľnohospodárstva, akvakultúry, rybolovu a lesníctva“ sú zvyšky priamo vyprodukované poľnohospodárstvom, akvakultúrou, rybolovom a lesníctvom; nezahŕňajú zvyšky zo súvisiacich odvetví alebo spracovania;

u) „biopalivá a biokvapaliny s nízkym rizikom nepriamej zmeny využívania pôdy“ sú biopalivá a biokvapaliny, ktorých suroviny boli vyrobené v rámci schém, ktoré znižujú vytlačenie produkcie na iné účely ako výrobu biopalív a biokvapalín a ktoré boli vyrobené v súlade s kritériom trvalej udržateľnosti pre biopalivá a biokvapaliny stanoveným v článku 26;

(x) „prevádzkovateľ distribučnej sústavy“ je prevádzkovateľ vymedzený podľa článku 2 ods. 6 smernice 2009/72/ES;

- (y) „odpadové teplo alebo chlad“ je teplo alebo chlad, ktoré vznikajú ako vedľajší produkt v priemyselných zariadeniach, **zariadeniach terciárneho sektora** alebo zariadeniach vyrábajúcich elektrinu **okrem prípadov, keď sa používa kombinovaná výroba tepla a elektriny**, a ktoré by sa bez prístupu k ďalšiemu vykurovaniu alebo chladeniu nevyužité rozptýlili do ovzdušia alebo vody;
- z) „modernizácia (repowering)“ je obnovenie elektrárne vyrábajúcej energiu z obnoviteľných zdrojov vrátane úplnej alebo čiastočnej výmeny zariadení alebo prevádzkových systémov a vybavenia s cieľom nahradiť kapacitu alebo zvýšiť efektívnosť **alebo kapacitu zariadenia**;
- aa) „samospotrebitel' energie z obnoviteľných zdrojov“ je aktívny zákazník podľa vymedzenia v smernici [smernica MDI], ktorého **prevádzka má obmedzené hranice** a ktorý **vyrába elektrinu z obnoviteľných zdrojov pre vlastnú potrebu []** a môže takúto **samovyrobenú** elektrinu z obnoviteľných zdrojov [] uskladňovať a predávať za predpokladu, že pre samospotrebitel'ov energie z obnoviteľných zdrojov, ktorí nie sú domácnosťami, tieto činnosti nepredstavujú ich hlavnú obchodnú alebo podnikateľskú činnosť;
- []
- cc) „zmluva o nákupe elektriny“ je zmluva, na základe ktorej sa právnická osoba zaviazá nakupovať energiu z obnoviteľných zdrojov priamo od výrobcu energie;
- dd) „potravinárske a krmné plodiny“ sú plodiny bohaté na škrob, cukornaté plodiny a olejniný vypestované na poľnohospodárskej pôde ako hlavná plodina okrem zvyškov, odpadu a lignocelulózového materiálu; **Prechodné plodiny ako napríklad medziplodiny a krycie plodiny sa nepovažujú za hlavné plodiny**;
- ee) „moderné biopalivá“ sú biopalivá, ktoré sú vyrábané zo surovín uvedených v časti A prílohy IX;

- ff) „recyklované uhľíkové palivá²⁰“ sú tekuté a plynné palivá, ktoré sa vyrábajú z plynov zo spracovania odpadu a výfukových plynov pôvodom z neobnoviteľných zdrojov z priemyselných zariadení;
- gg) „dodávateľ paliva“ je subjekt dodávajúci palivo na trh, **ktorý je** zodpovedný za prihlásenie paliva [] v mieste platenia spotrebnej dane, alebo **ak ide o elektrinu** alebo ak sa spotrebná daň neplatí, u akéhokoľvek príslušného subjektu určeného členským štátom;
- hh) „poľnohospodárska biomasa“ je biomasa, ktorá je produktom poľnohospodárstva;
- ii) „lesná biomasa“ je biomasa, ktorá je produktom lesníctva;
- []
- kk) „MSP“ je mikropodnik, malý alebo stredný podnik podľa vymedzenia v odporúčaní Komisie 2003/361/ES²¹;
- ll) „obnova lesa“ je opätovné vytvorenie lesného porastu prírodnými alebo umelými prostriedkami po odstránení predchádzajúceho porastu výrubom alebo v dôsledku prirodzených príčin vrátane požiaru alebo búrky;
- mm) „lesohospodársky podnik“ je jedna alebo viac parciel lesa alebo iných zalesnených plôch, ktoré tvoria jednotný celok z hľadiska spravovania alebo využívania;

²⁰ Pozn.: pre tieto „recyklované uhľíkové palivá“ sa metodika výpočtu ich úspor emisií skleníkových plynov stanoví prostredníctvom delegovaného aktu podľa článku 25 ods. 6 a úroveň úspor emisií skleníkových plynov sa v článku 25 stanovuje na 70 %.

²¹ Odporúčanie Komisie zo 6. mája 2003 týkajúce sa vymedzenia mikropodnikov, malých a stredných podnikov (Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36).

- nn) „biologický odpad“ je **biologický odpad podľa článku 3 ods. 4 smernice 2008/98/ES** [];
- oo) „zvyškový energetický mix“ je celkový ročný energetický mix pre členský štát, okrem podielu zo zrušenia záruk pôvodu;
- pp) „palivá z biomasy“ sú plynné a tuhé palivá vyrábané z biomasy;
- qq) „bioplyn“ sú plynné palivá vyrábané z biomasy;
- rr) „otvorená verejná súťaž“ je postup obstarávania na inštaláciu zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov organizovaný členským štátom a otvorený ponukám na projekty nachádzajúce sa v jednom alebo viacerých iných členských štátoch;
- ss) „spoločná verejná súťaž“ je postup obstarávania inštalácie zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov spoločne navrhnutý a zorganizovaný dvomi alebo viacerými členskými štátmi, ktorý je otvorený projektom umiestneným vo všetkých zapojených členských štátoch;
- tt) „otvorený systém osvedčení“ je systém osvedčení vykonávaný členským štátom, ktorý je otvorený pre zariadenia umiestnené v jednom alebo vo viacerých iných členských štátoch;
- uu) „finančné nástroje“ sú finančné nástroje podľa vymedzenia v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012²²;
- vv) **„zdrojová oblasť“ je geograficky vymedzená oblasť, z ktorej pochádza lesná biomasa, z ktorej sú k dispozícii spoľahlivé a nezávislé informácie a v ktorej sú dostatočne homogénne podmienky na to, aby bolo možné hodnotiť riziká súvisiace s udržateľnosťou a aspekty zákonnosti danej lesnej biomasy;**

²² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z. 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 (Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1).

ww) „komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov“ je právny subjekt, nad ktorým vykonávajú účinnú kontrolu podľa uplatniteľného vnútroštátneho práva akcionári alebo členovia, ktorými sú fyzické osoby, miestne orgány vrátane obcí alebo malé podniky a mikropodniky, ktoré sa nachádzajú v blízkosti projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré vlastní a vyvinula daná komunita. Hlavným cieľom energetickej komunity sú environmentálne, hospodárske a sociálne komunitné prínosy pre jej členov alebo miestne oblasti, v ktorých pôsobí, a nie finančný zisk. V súvislosti s činnosťami v odvetví elektrickej energie sa za energetickú komunitu považuje energetická komunita v zmysle vymedzenia v smernici [smernica o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou].

II

Článok 3

Celkové záväzné ciele Únie na rok 2030

1. Členské štáty spoločne zabezpečujú, aby podiel energie z obnoviteľných zdrojov v Únii na hrubej konečnej energetickej spotrebe v roku 2030 predstavoval aspoň 27 %.
2. Príspevky jednotlivých členských štátov do tohto celkového cieľa na rok 2030 sa stanovujú a oznamujú Komisii v rámci ich integrovaných národných energetických a klimatických plánov v súlade s článkami 3 až 5 a článkami 9 až 11 nariadenia [riadenie].
3. **Od 1. januára 2021 nesmie byť podiel energie z obnoviteľných zdrojov na hrubej konečnej spotrebe energie každého členského štátu nižší ako množstvo uvedené v tret'om stĺpci tabuľky v časti A prílohy I. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia na zabezpečenie súladu so základným scenárom. Ak členský štát neudržiava svoj základný podiel meraný počas obdobia jedného roka, uplatňuje sa prvý a druhý pododsek článku 27 ods. 4a nariadenia [riadenie].**

4. Komisia podporuje vysoké ambície členských štátov prostredníctvom vhodného rámca, ktorý bude obsahovať zlepšené využívanie finančných prostriedkov Únie, najmä finančných nástrojov, hlavne [] na tieto účely:

- a) zníženie kapitálových nákladov na projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov;
- b) rozvoj infraštruktúry prenosových a distribučných sústav, inteligentných sietí, zásobníkov a prepojení [] s cieľom dosiahnuť cieľovú úroveň elektrického prepojenia 15 % do roku 2030, aby sa zvýšila technicky a ekonomicky prijateľná úroveň obnoviteľných zdrojov energie v elektrizačnej sústave;
- c) posilnenie regionálnej spolupráce medzi členskými štátmi navzájom a medzi členskými štátmi a tretími krajinami prostredníctvom spoločných projektov, spoločných systémov podpory a otváraním systémov podpory pre elektrinu z obnoviteľných zdrojov výrobcom nachádzajúcim sa v iných členských štátoch.

4a. Komisia podporuje členské štáty, ktoré sa rozhodnú prispieť k celkovému záväznému cieľu Únie využívaním mechanizmov spolupráce, tak, že na tento účel zriadi podpornú platformu.

Článok 4

Finančná podpora pre elektrinu z obnoviteľných zdrojov

1. [] V záujme dosiahnutia cieľa Únie stanoveného v článku 3 ods. 1 a príslušných príspevkov jednotlivých členských štátov k tomuto cieľu stanovených na vnútroštátnej úrovni, pokiaľ ide o zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov, môžu členské štáty uplatňovať systémy podpory. Systémy podpory pre elektrinu z obnoviteľných zdrojov **stimulujú integráciu elektriny z obnoviteľných zdrojov do trhu s elektrickou energiou spôsobom, ktorý je založený na trhu a reaguje naň**, [] aby nedošlo k zbytočnému narušeniu trhov s elektrinou [].

2. Podpora výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov má byť navrhnutá tak, aby sa elektrina z obnoviteľných zdrojov začlenila do trhu s elektrinou a zaručilo sa, že výrobcovia energie z obnoviteľných zdrojov budú reagovať na cenové signály trhu a maximalizovať svoje príjmy. Na tento účel sa v systémoch priamej podpory cien poskytuje podpora formou [trhovej prémie, ktorá by mohla byť, okrem iného, pohyblivá alebo pevná. Členské štáty môžu v súlade so *[smernicou o elektrickej energii]* a *[nariadením o elektrickej energii]* zvážiť, či zavedú osobitné podmienky pre malé zariadenia a demonštračné projekty.

3. Členské štáty zabezpečujú, aby sa podpora pre elektrinu z obnoviteľných zdrojov poskytovala otvoreným, transparentným, nediskriminačným a nákladovo efektívnym spôsobom. Členské štáty môžu zvážiť, či zavedú špeciálne pre malé zariadenia a demonštračné projekty osobitné podmienky alebo výnimky zo súťažných ponukových konaní.

Členské štáty môžu takisto zvážiť, či zavedú mechanizmy s cieľom zabezpečiť regionálnu diverzifikáciu zavádzania obnoviteľných zdrojov energie najmä na zabezpečenie nákladovo efektívnej integrácie sústavy.

3a. Členské štáty môžu zvážiť obmedzenie hospodárskej súťaže medzi technológiami na základe jedného alebo viacerých z týchto cieľov, ak tieto ciele nie je možné riešiť v štádiu návrhu podpory: ciele rozvoja sietí a sústavy, dlhodobejší potenciál konkrétnej technológie, cieľ diverzifikácie energetického mixu, cieľ zabrániť narušovaniu trhov so surovinami a náklady na integráciu sústavy.

[]

5. Tento článok sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté články 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie [].

Článok 5

Otvorenie systémov podpory pre elektrinu z obnoviteľných zdrojov

1. Členské štáty majú právo rozhodnúť v súlade s článkami 7 až 13 tejto smernice o tom, v akom rozsahu budú podporovať energiu z obnoviteľných zdrojov, ktorá sa vyrába v inom členskom štáte. Členské štáty však [] môžu otvoriť podporu pre elektrinu vyrábanú z obnoviteľných zdrojov výrobcom nachádzajúcim sa v inom členskom štáte za podmienok stanovených v tomto článku.

[] Členské štáty teda [] môžu ustanoviť, aby sa každý rok [] otvorila pre zariadenia nachádzajúce sa v iných členských štátoch podpora pre [] určitý podiel novo podporovanej kapacity alebo rozpočtu, ktorý je pre ňu vyhradený.

Členské štáty sa nabádajú, aby [] sa usilovali o každoročný podiel aspoň 10 % medzi rokmi 2021 až 2025 a aspoň 15 % v rokoch 2026 až 2030, ale môžu sa od týchto podielov v ktoromkoľvek roku odchýliť okrem iného z dôvodu nižšej úrovne elektrického prepojenia členského štátu. []

2a. Členské štáty môžu požadovať dôkaz o fyzickom dovoze. Nesmú však meniť, upravovať ani inak ovplyvňovať medzizónové harmonogramy a pridelovanie kapacity v dôsledku účasti výrobcov na cezhraničných systémoch podpory. Cezhraničný prenos elektrickej energie sa určuje výhradne na základe výsledkov pridelovania kapacity podľa [článku 14 nariadenia o trhu s elektrickou energiou].

[] 3. [] Ak sa členský štát rozhodne otvoriť podporu výrobcom nachádzajúcim sa v iných členských štátoch, takéto zúčastnené členské štáty sa dohodnú na zásadách účasti na cezhraničných systémoch podpory pre energiu z obnoviteľných zdrojov. Takýmito dohodami sa upravujú aspoň zásady pridelovania elektriny z obnoviteľných zdrojov energie, ktorá sa podporuje cezhranične [].

4. Do roku 2025 Komisia posúdi náklady a prínosy ustanovení tohto článku pre [] zavádzanie elektriny z obnoviteľných zdrojov v Únii. []

Článok 6

Stabilita finančnej podpory

Bez toho, aby boli dotknuté úpravy potrebné na zabezpečenie súladu s **článkami 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie** [], členské štáty zabezpečujú, aby úroveň podpory, **ktorá sa poskytna** pre projekty energie z obnoviteľných zdrojov, a s ňou spojené podmienky neboli revidované spôsobom, ktorý by [] **obmedzoval** práva priznané podľa uvedenej podpory alebo **narušoval** hospodársku **životaschopnosť** podporených projektov²³. **Toto ustanovenie nemá vplyv na možnosť členských štátov upraviť úroveň podpory na základe objektívnych kritérií [] za predpokladu, že takéto kritériá [] sú stanovené v pôvodnom návrhu systému podpory []**.

Článok 7

Výpočet podielu energie z obnoviteľných zdrojov

1. Hrubá konečná energetická spotreba z obnoviteľných zdrojov energie v každom členskom štáte sa vypočíta ako súčet:

- a) hrubej konečnej spotreby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie;
- b) hrubej konečnej energetickej spotreby z obnoviteľných zdrojov energie určenej na výrobu tepla a chladu a
- c) konečnej energetickej spotreby z obnoviteľných zdrojov energie v doprave.

Plyn, elektrina a vodík z obnoviteľných zdrojov energie sa na účely výpočtu podielu hrubej konečnej energetickej spotreby z obnoviteľných zdrojov energie zohľadňujú len raz v písmene a), b) alebo c) prvého pododseku.

²³ **Poznámka: pozri znenie doplnené do odôvodnenia č. 18**

S výhradou článku 26 ods. 1 druhý pododsek sa biopalivá, biokvapaliny a palivá z biomasy, ktoré nespĺňajú kritériá trvalej udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov uvedené v článku 26 ods. 2 až 7, nezohľadňujú.

[]²⁴

2. Na účely odseku 1 písm. a) sa hrubá konečná spotreba elektriny z obnoviteľných zdrojov energie vypočíta ako množstvo elektriny vyrobené v členskom štáte z obnoviteľných zdrojov energie vrátane výroby elektriny z od samospotrebitel'ov energie z obnoviteľných zdrojov a energetických komunít s výnimkou výroby elektriny z vody v prečerpávacích vodných elektrárnach, ktorú predtým prečerpali do hornej nádrže.

V hybridných zariadeniach, ktoré využívajú obnoviteľné a konvenčné zdroje, sa zohľadňuje len tá časť elektriny, ktorá bola vyrobená z obnoviteľných zdrojov energie. Na účely tohto výpočtu sa podiel každého zdroja energie vypočíta na základe jeho energetického obsahu.

Elektrina vyrobená z vodnej a veternej energie sa zohľadňuje v súlade s normalizačnými pravidlami uvedenými v prílohe II.

3. Na účely odseku 1 písm. b) sa hrubá konečná energetická spotreba z obnoviteľných zdrojov energie na výrobu tepla a chladu vypočíta ako súčet množstva energie na diaľkové vykurovanie a chladenie vyrobeného v členskom štáte z obnoviteľných zdrojov energie a spotreby iných druhov energie z obnoviteľných zdrojov v priemysle, domácnostiach, službách, poľnohospodárstve, lesnom a rybnom hospodárstve, na účely vykurovania, chladenia a prevádzky.

V hybridných zariadeniach, ktoré využívajú obnoviteľné a konvenčné zdroje, sa zohľadňuje len tá časť tepla a chladu, ktorá bola vyrobená z obnoviteľných zdrojov energie. Na účely tohto výpočtu sa podiel každého zdroja energie vypočíta na základe jeho energetického obsahu.

²⁴ **Poznámka: tento pododsek sa presunul do článku 25 o začleňovaní energie z obnoviteľných zdrojov do odvetvia dopravy.**

Energia [] z okolia a **geotermálna energia používaná na kúrenie a chladenie prostredníctvom []** tepelných čerpadiel a **[] systémov diaľkového chladenia** sa zohľadňuje na účely odseku 1 písm. b) za predpokladu, že konečný energetický výstup výrazne prevyšuje vstup primárnej energie na pohon tepelných čerpadiel. Množstvo tepla **alebo chladu** považovaného za energiu z obnoviteľných zdrojov na účely tejto smernice sa vypočíta v súlade s metodikou stanovenou v prílohe VII a **zohľadňuje sa v ňom energia používaná vo všetkých odvetviach koncového použitia.**

Tepelná energia vyrobená pasívnymi energetickými systémami, v ktorých sa nižšia energetická spotreba dosahuje pasívne prostredníctvom projektovania budov alebo z tepla vyrobeného z energie z neobnoviteľných zdrojov energie, sa na účely odseku 1 písm. b) nezohľadňuje.

Komisia prijme najneskôr do 31. decembra 2018 prostredníctvom vykonávacích aktov v súlade s článkom 31 dočasnú metodiku výpočtu množstva energie z obnoviteľných zdrojov používanej na chladenie a diaľkové chladenie.

Komisia prostredníctvom delegovaných aktov v súlade s článkom 32 najneskôr do 31. decembra 2021 zmení prílohu VII doplnením metodiky výpočtu množstva energie z obnoviteľných zdrojov používanej na chladenie a diaľkové chladenie s cieľom rozvíť a upresniť dočasnú metodiku uvedenú v piatom pododseku.

Obidve metodiky zahŕňajú minimálne sezónne výkonnostné faktory pre tepelné čerpadlá fungujúce v obrátenom režime. Vykonávacie akty uvedené v piatom pododseku sa prestanú uplatňovať hneď, ako nadobudnú účinnosť delegované akty uvedené v šiestom pododseku²⁵.

²⁵ Pozn.: na účely návrhov plánov v oblasti energetiky a klímy by Komisia mala poskytovať včasné usmernenia. Okrem toho by sa prvý návrh na výpočet diaľkového chladenia z obnoviteľných zdrojov energie mal predložiť najneskôr do 31. decembra 2020.

4. Na účely odseku 1 písm. c) [] sa hrubá konečná spotreba energie z obnoviteľných zdrojov v doprave vypočíta ako súčet všetkých biopalív, palív z biomasy a kvapalných a plyných motorových palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu spotrebovaných v odvetví dopravy. Avšak kvapalné a plyné motorové palivá z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu, ktoré sú vyrobené z elektriny z obnoviteľných zdrojov, sa považujú za súčasť výpočtu podľa odseku 1 písm. a) len pri výpočte množstva elektriny vyrobenej v členskom štáte z obnoviteľných zdrojov energie.

[]²⁶

7. Podiel energie z obnoviteľných zdrojov sa vypočíta ako hrubá konečná energetická spotreba z obnoviteľných zdrojov energie vydelená hrubou konečnou energetickou spotrebou zo všetkých zdrojov energie a je vyjadrený v percentách.

Na účely prvého pododseku sa súčet uvedený v odseku 1 upraví v súlade s článkami 5, 8, 10, 12 a 13.

Pri výpočte hrubej konečnej energetickej spotreby členského štátu na účely merania jeho súladu s cieľmi a orientačnou trajektóriou stanovenými v tejto smernici sa vychádza z toho, že množstvo energie spotrebovanej v leteckej doprave dosahuje podiel na hrubej konečnej energetickej spotrebe daného členského štátu neprevyšujúci 6,18 %. Pre Cyprus a Maltu sa vychádza z toho, že množstvo energie spotrebovanej v leteckej doprave, dosahuje podiel na hrubej konečnej energetickej spotrebe daných členských štátov neprevyšujúci 4,12 %.

8. Pri výpočte podielu energie z obnoviteľných zdrojov sa použije metodika a vymedzenia pojmov uvedené v nariadení (ES) č. 1099/2008.

Členské štáty zabezpečia súlad štatistických informácií použitých pri výpočte týchto odvetvových a celkových podielov a štatistických informácií oznámených Komisii podľa nariadenia (ES) č. 1099/2008.

²⁶ **Poznámka: Toto znenie týkajúce sa odvetvia dopravy sa začlenilo do článku 25.**

Článok 8

Platforma Európskej únie pre rozvoj energie z obnoviteľných zdrojov a štatistické prenosy medzi členskými štátmi

1. Členské štáty sa môžu dohodnúť na štatistickom prenose určitého množstva energie z obnoviteľných zdrojov energie z jedného členského štátu do iného členského štátu. Prenesené množstvo sa:

a) odpočíta od množstva energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré sa na účely tejto smernice zohľadňuje pri posudzovaní podielu energie z obnoviteľných zdrojov členského štátu, ktorý uskutočňuje prenos, a

b) pripočíta k množstvu energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré sa na účely tejto smernice zohľadňuje pri posudzovaní podielu energie z obnoviteľných zdrojov členského štátu, ktorý prenos prijíma.

1a. S cieľom uľahčiť dosiahnutie záväzného cieľa Únie, príslušných príspevkov jednotlivých členských štátov k tomuto cieľu podľa článku 3 tejto smernice a štatistické prenosy v súlade s odsekom 1 tohto článku Komisia zriadi Platformu Európskej únie pre rozvoj energie z obnoviteľných zdrojov (ďalej len „ERDP“). Členské štáty môžu na dobrovoľnom základe tejto platforme predkladať výročné údaje o svojich príspevkoch k záväznému cieľu EÚ na rok 2030 alebo akejkol'vek referenčnej hodnote stanovenej na monitorovanie pokroku v nariadení [riadenie] vrátane predpokladaného pozitívneho alebo negatívneho schodku a údaje o cene, za ktorú by mohli súhlasiť s prenosom akéhokoľvek nadbytku vyrobenej energie z obnoviteľných zdrojov z alebo do iného členského štátu. Skutočná cena týchto prenosov sa určí od prípadu k prípadu na základe mechanizmu ERDP na spájanie dopytu a ponuky.

1b. Komisia zabezpečí, aby platforma ERDP bola schopná spájať dopyt a ponuku na množstvách energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré sa zohľadňujú pri meraní podielu energie z obnoviteľných zdrojov členského štátu, a to na základe ceny alebo akýchkoľvek iných dodatočných kritérií stanovených členským štátom, do ktorého sa energia prenáša.

Komisia je splnomocnená v súlade s článkom 32 prijímať delegované akty na zriadenie ERDP a stanovenie podmienok finalizácie transakcií podľa odseku 3 tohto článku.

2. Dojednania uvedené v odseku 1 a 1a môžu trvať jeden alebo viac rokov. [] **Takéto dojednania medzi členskými štátmi** sa oznamujú Komisii **alebo finalizujú v rámci ERDP** najneskôr 12 mesiacov po konci každého roku, v ktorom nadobudnú účinnosť. Informácie zaslané Komisii zahŕňajú množstvo a cenu príslušnej energie. **Pokiaľ ide o prenosy finalizované v rámci ERDP, zúčastnené strany akéhokoľvek prenosu a akékoľvek iné parametre týchto transakcií sa zverejnia len vtedy, keď o to požiadajú zúčastnené členské štáty.**
3. Prenos je účinný **po splnení zúčtovacích podmienok v ERDP alebo** [] potom, ako ho všetky zúčastnené členské štáty oznámia Komisii.

Článok 9

Spoločné projekty medzi členskými štátmi

1. Dva alebo viaceré členské štáty môžu spolupracovať na všetkých typoch spoločných projektov, ktoré sa týkajú výroby elektriny, tepla alebo chladu z obnoviteľných zdrojov energie. Do tejto spolupráce sa môžu zapojiť súkromní prevádzkovatelia.
2. Členské štáty oznámia Komisii podiel alebo množstvo elektriny, tepla alebo chladu z obnoviteľných zdrojov energie, ktoré boli vyrobené v rámci akéhokoľvek spoločného projektu na ich území, ktorý začal fungovať po 25. júni 2009, alebo zvýšenou kapacitou zariadenia, ktoré sa zrekonštruovalo po tomto dátume, pričom sa tento podiel alebo množstvo majú započítavať do národného celkového podielu energie z obnoviteľných zdrojov iného členského štátu na účely tejto smernice.
3. V oznámení uvedenom v odseku 2 sa:
- a) opíše navrhované zariadenie alebo sa uvedie rekonštruované zariadenie;
 - b) určí podiel alebo množstvo elektriny alebo tepla alebo chladu vyrobeného v tomto zariadení, ktoré sa má započítavať do národného celkového podielu energie z obnoviteľných zdrojov iného členského štátu;

c) uvedie členský štát, v ktorého prospech sa oznámenie podáva, a

d) určí doba v celých kalendárnych rokoch, počas ktorej sa má elektrina alebo teplo alebo chlad vyrobené v tomto zariadení z obnoviteľných zdrojov energie započítať do národného celkového podielu energie z obnoviteľných zdrojov iného členského štátu.

4. Trvanie spoločného projektu môže prekročiť rok 2030.

5. Oznámenie podľa tohto článku sa nesmie zmeniť ani vziať späť bez spoločného súhlasu členského štátu, ktorý oznámenie podáva, a členského štátu uvedeného v súlade s odsekom 3 písm. c).

Článok 10

Vplyvy spoločných projektov medzi členskými štátmi

1. Do troch mesiacov po skončení každého roka, ktorý patrí do doby určenej podľa článku 9 ods. 3 písm. d), oznámi členský štát, ktorý podal oznámenie podľa článku 9:

a) celkové množstvo elektriny alebo tepla alebo chladu vyrobeného počas tohto roka z obnoviteľných zdrojov energie zariadením, ktoré bolo predmetom oznámenia podľa článku 9, a

b) množstvo elektriny alebo tepla alebo chladu vyrobeného počas tohto roka z obnoviteľných zdrojov energie tým zariadením, ktoré sa má započítať do národného celkového podielu energie z obnoviteľných zdrojov iného členského štátu v súlade s podmienkami oznámenia.

2. Členský štát, ktorý podáva oznámenie, zašle oznámenie členskému štátu, v prospech ktorého sa oznámenie urobilo, a Komisii.

3. Na účely tejto smernice sa množstvo elektriny alebo tepla alebo chladu z obnoviteľných zdrojov energie oznámené v súlade s odsekom 1 písm. b):

- a) odpočíta od množstva elektriny alebo tepla alebo chladu z obnoviteľných zdrojov energie zohľadňovaného pri posudzovaní podielu energie z obnoviteľných zdrojov členského štátu, ktorý podal oznámenie podľa odseku 1, a
- b) pripočíta k množstvu elektriny alebo tepla alebo chladu z obnoviteľných zdrojov energie zohľadňovaného pri posudzovaní podielu energie z obnoviteľných zdrojov členského štátu, ktorý prijal oznámenie v súlade s odsekom 2.

Článok 11

Spoločné projekty medzi členskými štátmi a tretími krajinami

1. Jeden alebo viacero členských štátov môže spolupracovať s jednou alebo viacerými tretími krajinami na všetkých druhoch spoločných projektov týkajúcich sa výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie. Do tejto spolupráce sa môžu zapojiť súkromní prevádzkovatelia.
2. Elektrina vyrobená z obnoviteľných zdrojov energie v tretej krajine sa zohľadňuje na účely posúdenia podielov energie z obnoviteľných zdrojov členských štátov, iba ak sú splnené tieto podmienky:

- a) elektrina sa spotrebúva v Únii; Táto požiadavka sa považuje za splnenú, ak:
 - i) všetci príslušní prevádzkovatelia prenosovej sústavy v krajine pôvodu, krajine určenia a v prípade potreby aj v každej tretej krajine tranzitu pevne určili množstvo elektriny, ktoré zodpovedá započítanej elektrine, do pridelenej kapacity spojenia;
 - ii) príslušný prevádzkovateľ prenosovej sústavy na strane Únie v rámci spojovacieho vedenia pevne zaregistroval do plánovaného stavu ekvivalent množstva elektriny, ktoré zodpovedá započítanej elektrine, a

iii) určená kapacita a výroba elektriny z obnoviteľných zdrojov energie v zariadení uvedenom v odseku 2 písm. b) sa týkajú rovnakého časového obdobia;

b) elektrina sa vyrába v novovybudovanom zariadení, ktoré sa začalo prevádzkovať po 25. júni 2009, alebo zvýšenou kapacitou zariadenia, ktoré sa zrekonštruovalo po tomto dátume v rámci spoločného projektu uvedeného v odseku 1, a

c) množstvo vyrobenej a vyvezenej elektriny nezískalo podporu zo systému podpory tretej krajiny s výnimkou investičnej pomoci udelennej zariadeniu.

3. Členské štáty môžu požiadať Komisiu, aby sa na účely článku 7 zohľadnila elektrina z obnoviteľných zdrojov energie vyrobená a spotrebovaná v tretej krajine v rámci výstavby spojovacieho vedenia medzi členským štátom a treťou krajinou s veľmi dlhou dobou prípravy, ak sú splnené tieto podmienky:

a) výstavba spojovacieho vedenia sa začala do 31. decembra 2026,

b) spojovacie vedenie nie je možné uviesť do prevádzky do 31. decembra 2030;

c) spojovacie vedenie je možné uviesť do prevádzky do 31. decembra 2032;

d) po uvedení do prevádzky bude spojovacie vedenie slúžiť na vývoz elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie do Únie v súlade s odsekom 2;

e) žiadosť sa týka spoločného projektu, ktorý spĺňa kritériá uvedené v odseku 2 písm. b) a c) a ktorý bude využívať spojovacie vedenie po jeho uvedení do prevádzky, a množstva elektriny, ktoré nie je väčšie ako množstvo, ktoré sa vyvezie do Únie po uvedení spojovacieho vedenia do prevádzky.

4. Komisii sa oznámi podiel alebo množstvo elektriny vyrobenej akýmkoľvek zariadením na území tretej krajiny, ktoré sa má započítavať do národného celkového podielu energie jedného alebo viacerých členských štátov na účely tejto smernice. Ak ide o viac ako jeden členský štát, rozdelenie tohto podielu alebo množstva medzi členské štáty sa oznámi Komisii. Tento podiel alebo toto množstvo nepresiahne podiel alebo množstvo skutočne vyvážené do Únie a spotrebúvané v ňom a zodpovedá množstvu uvedenému v odseku 2 písm. a) bod i) a ii) tohto článku a spĺňa podmienky stanovené v odseku 2 písm. a) tohto článku. Oznámenie predloží každý členský štát, do ktorého národného celkového cieľa sa má tento podiel alebo množstvo elektriny započítavať.

5. V oznámení uvedenom v odseku 4 sa:

- a) opíše navrhované zariadenie alebo sa uvedie rekonštruované zariadenie;
- b) určí podiel alebo množstvo elektriny vyrobenej v tomto zariadení, ktoré sa má započítavať do národného podielu energie z obnoviteľných zdrojov členského štátu, a pri dodržaní požiadaviek na zachovanie dôvernosti sa uvedú aj súvisiace finančné dojednania;
- c) určí doba v celých kalendárnych rokoch, počas ktorej sa má elektrina započítavať do národného celkového podielu energie z obnoviteľných zdrojov členského štátu, a
- d) uvedie písomný súhlas tretej krajiny, na území ktorej sa má zariadenie prevádzkovať, s písmenami b) a c) a podiel alebo množstvo elektriny vyrobenej v zariadení, ktorá sa použije v tejto tretej krajine.

6. Trvanie spoločného projektu môže prekročiť rok 2030.

7. Oznámenie podľa tohto článku sa nesmie zmeniť ani vziať späť bez spoločného súhlasu členského štátu, ktorý oznámenie podáva, a tretej krajiny, ktorá uznala spoločný projekt v súlade s odsekom 5 písm. d).

8. Členské štáty a Únia podnecujú príslušné orgány Zmluvy o Energetickom spoločenstve, aby v súlade s uvedenou zmluvou prijali opatrenia potrebné na to, aby mohli zmluvné strany tejto zmluvy uplatňovať ustanovenia o spolupráci medzi členskými štátmi uvedené v tejto smernici.

Článok 12

Vplyvy spoločných projektov medzi členskými štátmi a tretími krajinami

1. Do 12 mesiacov po skončení každého roka, ktorý patrí do doby určenej podľa článku 11 ods. 5 písm. c), oznámi členský štát, ktorý podal oznámenie podľa článku 11:

a) celkové množstvo elektriny vyrobenej počas tohto roka z obnoviteľných zdrojov energie zariadením, ktoré bolo predmetom oznámenia podľa článku 11;

b) množstvo elektriny vyrobenej počas tohto roka z obnoviteľných zdrojov energie tým zariadením, ktoré sa má započítať do jeho národného celkového podielu energie s obnoviteľných zdrojov v súlade s podmienkami oznámenia podľa článku 11, a

c) dôkaz o splnení podmienok stanovených v článku 11 ods. 2.

2. Členský štát zašle oznámenie tretej krajine, ktorá uznala projekt v súlade s článkom 11 ods. 5 písm. d), a Komisii.

3. Na účely výpočtu národných celkových podielov energie z obnoviteľných zdrojov podľa tejto smernice sa pri posudzovaní podielov energie z obnoviteľných zdrojov členského štátu, ktorý podáva oznámenie, pripočíta množstvo elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie oznámené v súlade s odsekom 1 písm. b) k zohľadňovanému množstvu energie z obnoviteľných zdrojov.

Článok 13

Spoločné systémy podpory

1. Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti členských štátov podľa článku 5, sa môžu dva alebo viaceré členské štáty dobrovoľne rozhodnúť, že budú spoločne alebo čiastočne koordinovať svoje národné systémy podpory. V takýchto prípadoch sa môže určité množstvo energie z obnoviteľných zdrojov vyrobené na území jedného zúčastneného členského štátu započítavať do národného podielu energie z obnoviteľných zdrojov druhého zúčastneného členského štátu, ak tieto členské štáty:

- a) vykonajú štatistický prenos určeného množstva energie z obnoviteľných zdrojov z jedného členského štátu do druhého členského štátu v súlade s článkom 8 alebo
- b) stanovia dohodou zúčastnených členských štátov pravidlo rozdeľovania množstva energie z obnoviteľných zdrojov medzi zúčastnené členské štáty; toto pravidlo sa oznámi Komisii najneskôr tri mesiace po uplynutí prvého roku, v ktorom nadobudne účinnosť.

2. Do troch mesiacov po skončení každého roka oznámi každý členský štát, ktorý podal oznámenie podľa odseku 1 písm. b), celkové množstvo elektriny alebo tepla alebo chladu vyrobeného z obnoviteľných zdrojov energie počas roka, na ktoré sa má uplatňovať pravidlo rozdeľovania.

3. Na účely výpočtu národných celkových podielov energie z obnoviteľných zdrojov podľa tejto smernice sa množstvo elektriny alebo tepla alebo chladu z obnoviteľných zdrojov energie oznámené v súlade s odsekom 2 prerozdeli medzi dotknuté členské štáty v súlade s oznámeným pravidlom rozdeľovania.

Článok 14

Zvýšenia kapacity

Na účely článku 9 ods. 2 a článku 11 ods. 2 písm. b) sa jednotky energie z obnoviteľných zdrojov vyplývajúce zo zvýšenia kapacity zariadenia považujú za jednotky vyrobené iným zariadením, ktoré sa uviedlo do prevádzky v momente, keď došlo k zvýšeniu kapacity.

Článok 15

Administratívne postupy a predpisy

1. Členské štáty zabezpečia, aby akékoľvek vnútroštátne predpisy vzťahujúce sa na postupy schvaľovania a vydávania osvedčení a povolení, ktoré sa uplatňujú vo vzťahu k zariadeniam a súvisiacim infraštruktúram prenosových a distribučných sústav na výrobu elektriny a tepla alebo chladu z obnoviteľných zdrojov energie a na procesy premeny biomasy na biopalivá alebo na iné energetické produkty, boli primerané a nevyhnutné.

Členské štáty prijímú najmä vhodné opatrenia na zabezpečenie toho, aby:

- a) správne postupy boli efektívne a rýchle na príslušnom správnom stupni;
- b) pravidlá upravujúce schvaľovanie, ako aj vydávanie osvedčení a povolení boli objektívne, transparentné, primerané, nerobili rozdiely medzi žiadateľmi a úplne zohľadňovali špecifiká jednotlivých technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov;

- c) správne poplatky, ktoré majú zaplatiť spotrebitelia, projektanti, architekti, stavbári, ako aj dodávatelia a inštalatéri vybavenia a systémov, boli transparentné a súviseli s nákladmi a
- d) pre decentralizované zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov boli vytvorené zjednodušené a menej náročné schvaľovacie postupy vrátane jednoduchého oznámenia, ak to umožňuje uplatniteľný regulačný rámec.

2. Členské štáty jasne vymedzia všetky technické špecifikácie, ktoré musia spĺňať zariadenia a systémy na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov a ktoré sú predpokladom čerpania výhod zo systémov podpory. V prípade, že existujú európske normy vrátane environmentálnych označení, energetických označení a iných technických referenčných systémov vytvorených európskymi normalizačnými orgánmi, sú takéto technické špecifikácie vyjadrené na základe týchto noriem. V takýchto technických špecifikáciách sa nepredpisuje, kde sa má zariadeniam a systémom udeliť osvedčenie, a nemali by byť prekážkou fungovania vnútorného trhu.

3. Členské štáty zabezpečia investorom v prípade energie z obnoviteľných zdrojov dostatočnú predvídateľnosť plánovanej podpory. Na tieto účely členské štáty vymedzia a uverejnia [] harmonogram s predpokladanou [] sumou pridelenou na podporu pokrývajúci aspoň nasledujúce tri roky, ktorý pre každý systém uvádza orientačný harmonogram a [] kapacitu, **predpokladaný rozpočet**, [] ako aj [] **zásady** konzultácie so zainteresovanými stranami o aspektoch podpory.

Pokiaľ ide o systémy podpory a daňových úľav založené na trhovom mechanizme, v prípade ktorých nie je pridelená kapacita ani rozpočet, členské štáty by mali informovať o hlavných parametroch podpory.

4. Členské štáty zabezpečia, aby ich príslušné orgány na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni začlenili ustanovenia o integrácii a zavedení energie z obnoviteľných zdrojov a využívania nevyhnutného odpadového tepla alebo chladu pri plánovaní, projektovaní, výstavbe a renovácii mestskej infraštruktúry, priemyselných a obytných oblastí a energetických infraštruktúr vrátane elektrických sietí, sietí diaľkového vykurovania a chladenia, sietí zemného plynu a sietí alternatívnych palív.

5. Členské štáty do svojich stavebných predpisov začlenia vhodné opatrenia na zvyšovanie podielu všetkých druhov energie z obnoviteľných zdrojov v stavebníctve.

Členské štáty môžu pri vytváraní týchto opatrení alebo vo svojich systémoch podpory zohľadniť vnútroštátne opatrenia týkajúce sa podstatného zvýšenia energetickej efektívnosti, ako aj kombinovanej výroby elektriny a tepla a budov s pasívnou, nízkou alebo nulovou energiou.

Členské štáty vo svojich stavebných predpisoch a poriadkoch alebo inými prostriedkami s rovnakým účinkom požadujú využívanie určitých minimálnych úrovní energie z obnoviteľných zdrojov v nových budovách a v existujúcich budovách, ktoré sú predmetom rozsiahlej renovácie, **pokiaľ je to technicky, funkčne a ekonomicky uskutočniteľné a neovplyvňuje to negatívne kvalitu vzduchu vo vnútri budov** []. Členské štáty povolia, aby sa tieto minimálne úrovne plnili okrem iného **prostredníctvom účinného diaľkového vykurovania a chladenia** [], ktoré využíva významný podiel energie z obnoviteľných zdrojov.

Požiadavky uvedené v prvom pododseku sa vzťahujú na ozbrojené sily iba v rozsahu, v ktorom ich uplatňovanie nie je v rozpore s povahou a prvotným cieľom činností ozbrojených síl, a s výnimkou materiálu, ktorý sa používa výhradne na vojenské účely.

6. Členské štáty zabezpečia, aby nové verejné budovy a existujúce verejné budovy, ktoré sú predmetom rozsiahlej renovácie, na národnej, regionálnej a miestnej úrovni plnili v kontexte tejto smernice od 1. januára 2012 úlohu vzorov. Členské štáty môžu okrem iného povoliť, aby sa táto povinnosť splnila stanovením toho, že strechy verejných budov alebo zmiešaných súkromno-verejných budov budú využívať tretie strany pre zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov.

7. Členské štáty s ohľadom na svoje stavebné predpisy podporujú využitie vykurovacích a chladiacich systémov a zariadení využívajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov, ktoré dosahujú značné zníženie energetickej spotreby. Ak existujú energetické alebo environmentálne označenia alebo iné vhodné osvedčenia alebo normy vypracované na vnútroštátnej úrovni alebo na úrovni Únie, členské štáty ich využijú ako základ pre podporu takýchto systémov a zariadení.

8. Členské štáty vykonávajú posúdenie svojho potenciálu obnoviteľných zdrojov energie a využívania odpadového tepla a chladu na vykurovanie a chladenie. Toto posúdenie je súčasťou druhého komplexného posúdenia požadovaného podľa článku 14 ods. 1 smernice 2012/27/EÚ prvýkrát do 31. decembra 2020 a potom súčasťou aktualizácií daného komplexného posúdenia.
9. Členské štáty odstránia administratívne prekážky pre uzatváranie dlhodobých podnikových zmlúv o nákupe elektrickej energie, ktorých účelom je financovanie obnoviteľných zdrojov energie a uľahčenie ich uvádzania.

Článok 16

Organizácia a trvanie postupu vydávania povolení

1. Členské štáty do 1. januára 2021 zriadia **alebo určia jedno alebo viacero** [] kontaktných miest [], **ktoré na žiadosť žiadateľa poskytujú usmernenia počas** [] celého administratívneho procesu žiadosti o povolenie a jeho vydania []. [] **Žiadateľovi stačí obrátiť sa v súvislosti s celým administratívnym postupom len na jedno kontaktné miesto. Postup vydávania povolení sa vzťahuje na príslušné administratívne povolenia na vybudovanie a prevádzkovanie zariadení a vybavenosti potrebnej na ich pripojenie do sústavy [] na účely výroby energie z obnoviteľných zdrojov, ako aj na žiadosti o modernizáciu (repowering). Postup vydávania povolení sa skladá zo všetkých postupov od potvrdenia prijatia žiadosti po zaslanie výsledku postupu, ako sa uvádza v odseku 2 tohto článku.**
2. [] Kontaktné miesto usmerňuje žiadateľa počas procesu podania žiadosti transparentným spôsobom, poskytuje mu všetky potrebné informácie [] a prípadne zapája ďalšie **administratívne** orgány [].
3. Kontaktné miesto [] sprístupní [] príručku [] postupov pre navrhovateľov projektov v oblasti **výroby energie** z obnoviteľných zdrojov, ktorá sa bude **osobitne venovať** [] aj malým projektom a projektom samospotrebitel'ov energie z obnoviteľných zdrojov.

4. Postup vydávania povolení uvedený v odseku 1 nesmie presiahnuť obdobie troch rokov []. **Obdobie troch rokov však možno predĺžiť, ak žiadateľ neposkytol všetky požadované informácie, aby mohol príslušný orgán žiadosť posúdiť, alebo ak si dôkladný rozhodovací proces vyžaduje viac času.** Toto obdobie [] sa môže predĺžiť aj na základe vzájomnej dohody príslušného schvaľujúceho orgánu a žiadateľa. Týmto obdobím nie je sú dotknuté odvolacie konania a iné konania pred súdom a môže sa predĺžiť maximálne o dobu trvania takýchto konaní.

5. Bez toho, aby boli dotknuté uplatniteľné povinnosti v oblasti životného prostredia, ako aj povinnosti týkajúce sa plánovania a bezpečnosti budov, členské štáty uľahčia modernizáciu (repowering) existujúcich zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov okrem iného tým, že zabezpečia zjednodušený a rýchly postup vydávania povolení, **ktorého lehota bude tri roky.** [] Táto lehota sa môže predĺžiť na základe vzájomnej dohody príslušného schvaľujúceho orgánu a žiadateľa, **alebo ak si dôkladný rozhodovací proces vyžaduje viac času.**

Článok 17

Jednoduché postupy oznamovania pre pripojenie do sústavy

1. [] Členské štáty zavedú jednoduchý postup oznamovania, podľa ktorého sa zariadenia alebo agregované výrobné jednotky samospotrebitel'ov energie z obnoviteľných zdrojov a demonštračné projekty s elektrickou kapacitou najviac [] 10,8 kW pre trojfázové pripojenie (3,6 kW na fázu) pripoja [] do sústavy po **oznámení** prevádzkovateľovi distribučnej sústavy za predpokladu, že sú splnené bezpečnostné a technické požiadavky sústavy.

Prevádzkovateľ distribučnej sústavy môže do jedného mesiaca od oznámenia rozhodnúť, že miesto pripojenia do sústavy zamietne alebo navrhne iné miesto z dôvodu obáv o bezpečnosť alebo technickej nezlučiteľnosti prvkov sústavy. V prípade kladného rozhodnutia prevádzkovateľa distribučnej sústavy alebo ak nerozhodne do jedného mesiaca od oznámenia, možno zariadenie alebo agregovanú výrobnú jednotku pripojiť za predpokladu, že boli zaplatené prípadné poplatky za pripojenie.

Členské štáty môžu umožniť jednoduché postupy oznamovania pre zariadenia alebo agregované výrobné jednotky s vyššou elektrickou kapacitou, ako je stanovené v odseku 1, ak zostane zachovaná stabilita, spoľahlivosť a bezpečnosť sústavy.

[]

Článok 18

Informácie a odborná príprava

1. Členské štáty zabezpečia, aby informácie týkajúce sa podporných opatrení boli dostupné pre všetky zainteresované strany vrátane spotrebiteľov, stavbárov, inštalatérov, architektov a dodávateľov vykurovacích, chladiacich a elektrických zariadení a systémov, ako aj vozidiel, v ktorých je možné využiť energiu z obnoviteľných zdrojov.
2. Členské štáty zabezpečia, aby informácie o čistých výhodách, nákladoch a energetickej efektívnosti zariadení a systémov určených na využitie tepla, chladu a elektriny z obnoviteľných zdrojov energie sprístupnili dodávateľia takéhoto zariadenia alebo systému, alebo príslušné vnútroštátne orgány.

3. Členské štáty zabezpečia, aby boli prístupné systémy udeľovania osvedčení alebo ekvivalentné kvalifikačné systémy pre inštalatérov maloobjemových kotlov a pecí na biomasu, solárnych fotovoltických a solárnych tepelných systémov, plytkých geotermálnych systémov, ako aj tepelných čerpadiel. Tieto systémy môžu v prípade potreby zohľadniť existujúce systémy a štruktúry a zakladajú sa na kritériách ustanovených v prílohe IV. Každý členský štát uznáva osvedčenia udelené inými členskými štátmi v súlade s týmito kritériami.
4. Členské štáty sprístupnia verejnosti informácie o systémoch udeľovania osvedčení alebo ekvivalentných kvalifikačných systémoch uvedených v odseku 3. Členské štáty môžu sprístupniť aj zoznam inštalatérov, ktorí majú odbornú kvalifikáciu alebo osvedčenie v súlade s odsekom 3.
5. Členské štáty zabezpečia, aby boli k dispozícii usmernenia pre všetky zainteresované strany, najmä pre projektantov a architektov, aby mohli pri plánovaní, projektovaní, výstavbe a renovácii priemyselných, komerčných alebo obytných oblastí náležite zvážiť optimálnu kombináciu obnoviteľných zdrojov energie, vysokoefektívnych technológií a diaľkového vykurovania a chladenia.
6. Členské štáty vytvoria za účasti miestnych a regionálnych orgánov vhodné programy informovania, zvyšovania povedomia, usmerňovania alebo odbornej prípravy s cieľom informovať občanov o výhodách a praktických podrobnostiach vývoja a využívania energie z obnoviteľných zdrojov.

Potvrdenia o pôvode elektriny a tepla a chladu z obnoviteľných zdrojov energie

1. Na účely preukázania podielu alebo množstva energie z obnoviteľných zdrojov v energetickom mixe dodávateľa koncovému spotrebiteľovi a v energii dodávanej spotrebiteľom v rámci zmlúv uvedenej na trh s odkazom na spotrebu energie z obnoviteľných zdrojov členské štáty zabezpečia, aby pôvod **[] elektriny a plynu** vyrobených z obnoviteľných zdrojov bolo možné zaručiť v zmysle tejto smernice v súlade s objektívnymi, transparentnými a nediskriminačnými kritériami.
 2. Na tento účel členské štáty zabezpečia, aby sa na žiadosť výrobcu **[] elektrickej energie a plynu** z obnoviteľných zdrojov vydalo potvrdenie o pôvode, **pokiaľ sa členské štáty na účely zohľadnenia trhovej hodnoty potvrdenia o pôvode nerozhodnú, že nebudú vydávať potvrdenia výrobcom, ktorí získali finančnú podporu zo systému podpory.** Členské štáty môžu stanoviť, že potvrdenia o pôvode sa budú vydávať pre **vykurovanie a chladenie z obnoviteľných zdrojov, ako aj pre elektrickú energiu, plyn alebo teplo a chlad** z neobnoviteľných zdrojov energie. Vydávanie potvrdení o pôvode môže podliehať minimálnemu kapacitnému obmedzeniu. Potvrdenie o pôvode má štandardný objem 1 MWh. Na každú jednotku vyrobenej energie sa vydáva len jedno potvrdenie o pôvode.
- Členské štáty zabezpečia, aby sa každá jednotka energie z obnoviteľných zdrojov započítala iba raz.

[] **Ked'** [] výrobca [] získa finančnú podporu zo systému podpory na [] výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, členské štáty zabezpečia, **aby sa v príslušnom systéme podpory primerane zohľadnila trhovú hodnotu potvrdenia o pôvode pre rovnakú výrobu.** Na účely **zohľadnenia trhovej hodnoty daného potvrdenia o pôvode môžu členské štáty okrem iného rozhodnúť, že vydajú výrobcovi potvrdenie o pôvode a okamžite ho zrušia alebo** že budú vydávať takéto potvrdenia o pôvode a uvádzať ich na trh prostredníctvom dražby. Príjmy získané v dôsledku dražby sa použijú na vyrovnanie nákladov na podporu obnoviteľných zdrojov energie.

Potvrdenie o pôvode nezohráva žiadnu úlohu z hľadiska dodržiavania článku 3 zo strany členského štátu. Prevody potvrdení o pôvode, samostatne alebo spoločne s fyzickým prenosom energie, nemajú žiaden vplyv na rozhodnutie členských štátov využívať štatistické prenosy, spoločné projekty alebo spoločné systémy podpory na účely plnenia cieľov, alebo na výpočet hrubej konečnej energetickej spotreby z obnoviteľných zdrojov energie v súlade s článkom 7.

3. Na účely odseku 1 sú potvrdenia o pôvode platné [] **dvanásť mesiacov po vyrobení príslušnej jednotky energie.** Členské štáty zabezpečia, aby sa skončila platnosť všetkých potvrdení o pôvode [], ktoré neboli zrušené. Potvrdenia o pôvode so skončenou platnosťou členské štáty začleňujú do výpočtu zvyškového energetického mixu.

4. Na účely zverejňovania informácií uvedených v odsekoch 8 a 13, členské štáty zabezpečia, aby energetické spoločnosti rušili potvrdenia o pôvode do **skončenia ich doby platnosti** [].

5. Členské štáty alebo určené príslušné orgány vykonávajú dohľad nad vydávaním, prevodom a rušením potvrdení o pôvode. Určené príslušné orgány majú geografickú právomoc, ktorá sa neprekrýva, a sú nezávislé od činností výroby, obchodovania a dodávky.

6. Členské štáty alebo určené príslušné orgány zavedú vhodné mechanizmy na zabezpečenie toho, aby sa potvrdenia o pôvode vydávali, prevádzali a rušili elektronicky a aby boli presné, spoľahlivé a chránené voči podvodom. []

7. Potvrdenie o pôvode obsahuje aspoň tieto informácie:

a) zdroj energie, z ktorého bola energia vyrobená, ako aj počiatočný a koncový dátum výroby;

b) či sa týka:

i) elektriny alebo

ii) plynu alebo

iii) vykurovania alebo chladenia;

c) označenie, miesto, typ a kapacitu zariadenia, v ktorom bola energia vyrobená;

d) či získalo zariadenie investičnú podporu a či získala energetická jednotka akúkoľvek inú podporu z národného systému podpory a druh systému podpory;

e) dátum sprevádzkovania zariadenia a

f) dátum a krajinu vydania a osobitné identifikačné číslo.

Na potvrdeniach o pôvode zo zariadení **menších ako 50 kW** môžu byť uvedené zjednodušené informácie.

8. Keď sa od dodávateľa elektriny požaduje, aby preukázal podiel alebo množstvo energie z obnoviteľných zdrojov vo svojom energetickom mixe na účely článku 3 smernice 2009/72/ES, [] **môže** na to využiť potvrdenia o pôvode. **Ak členské štáty ustanovili potvrdenia o pôvode aj pre iné druhy energie, dodávatelia na účely zverejňovania informácií vždy uvádzajú rovnaký druh potvrdenia o pôvode ako dodaná energia.** Podobne sa potvrdenia o pôvode vypracované podľa článku 14 ods. 10 smernice 2012/27/ES [] **môžu** používať na zdôvodnenie každej požiadavky na preukázanie množstva elektriny vyrobenej z vysokoúčinnnej kombinovanej výroby. **Na účely odseku 2, ak sa elektrická energia vyrába vysokoúčinnnou kombinovanou výrobou z obnoviteľných zdrojov, možno vydať iba jedno potvrdenie o pôvode uvádzajúce obe vlastnosti.** []
9. Členské štáty uznávajú potvrdenia o pôvode vydané inými členskými štátmi v súlade s touto smernicou výhradne ako dôkaz prvkov uvedených v odseku 1 a odseku 7 písm. a) až f). Členský štát môže odmietnuť uznať potvrdenie o pôvode len v prípade, že má opodstatnené pochybnosti o jeho presnosti, spoľahlivosti alebo vierohodnosti. Členský štát o takomto odmietnutí a o jeho dôvodoch informuje Komisiu.
10. Ak Komisia zistí, že odmietnutie uznania potvrdenia o pôvode je neodôvodnené, môže prijať rozhodnutie, ktorým sa od daného členského štátu vyžaduje uznanie predmetného potvrdenia o pôvode.
11. Členské štáty neuznávajú potvrdenia o pôvode vydané treťou krajinou, s výnimkou situácie, kedy Komisia podpísala dohodu s touto treťou krajinou o vzájomnom uznávaní potvrdení o pôvode vydaných v Únii a kompatibilných systémov potvrdení pôvodu zriadených v danej krajine, **a to iba** v prípade, že existuje priamy dovoz alebo vývoz energie. Komisia je na presadzovanie týchto dohôd splnomocnená prijímať [] **vykonávacie** akty v súlade s článkom 31.
12. Členský štát môže v súlade s právom Únie zaviesť objektívne, transparentné a nediskriminačné kritériá pre používanie potvrdenia o pôvode v súlade s povinnosťami ustanovenými v článku 3 ods. 9 smernice 2009/72/ES.

[]

Článok 20

Prístup do sústav a sietí a ich prevádzka

1. Členské štáty vo vhodných prípadoch posúdia potrebu rozšírenia existujúcej infraštruktúry plynárenskej siete s cieľom uľahčiť začlenenie plynu z obnoviteľných zdrojov energie.
2. Členské štáty vo vhodných prípadoch požadujú od prevádzkovateľov prepravných sietí a prevádzkovateľov distribučných sietí na svojom území, aby uverejnili technické pravidlá v súlade s článkom 6 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/55/ES²⁷, najmä čo sa týka pravidiel pripojenia do siete, ktoré zahŕňajú požiadavky na kvalitu plynu, odorizáciu plynu a tlak plynu. Členské štáty taktiež požadujú od prevádzkovateľov prepravných sietí a distribučných sietí, aby zverejňovali tarify za pripojenie plynu z obnoviteľných zdrojov energie založené na transparentných a nediskriminačných kritériách.
3. Členské štáty na základe svojho posúdenia týkajúceho sa potreby vybudovať novú infraštruktúru diaľkového vykurovania a chladenia, ktoré využívajú obnoviteľné zdroje energie v záujme dosiahnutia cieľa Únie uvedeného v článku 3 ods. 1 tejto smernice a ktoré je súčasťou integrovaných národných energetických a klimatických plánov v súlade s prílohou I k nariadeniu [riadenie], prijímú podľa potreby opatrenia na rozvoj infraštruktúry diaľkového vykurovania tak, aby zodpovedali rozvoju v oblasti výroby tepla a chladu vo veľkých zariadeniach na biomasu, slnečnú energiu a **[] energiu z okolia a z odpadového tepla alebo chladu.**

²⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/55/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa ruší smernica 98/30/ES (Ú. v. EÚ L 176, 15.7.2003, s. 57).

Článok 21

Samospotrebitelia energie z obnoviteľných zdrojov

1. Členské štáty zabezpečia, aby samospotrebitelia energie z obnoviteľných zdrojov []:
 - a) boli oprávnení: [] **vyrábať energiu z obnoviteľných zdrojov, a to aj pre svoju vlastnú spotrebu []; skladovať** a predávať, a to aj prostredníctvom zmlúv o nákupe elektriny, **agregátorov a dodávateľov elektriny**, svoj prebytok výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov bez toho, aby podliehali neprimeraným postupom a []**sieťovým poplatkom, ktoré neodrážajú náklady, za súčasného zabezpečenia, že vyváženým a primeraným spôsobom prispievajú k spoločnému znášaniu celkových nákladov na systém []²⁸**;
 - b) si uchovali svoje práva a **povinnosti** ako spotrebitelia;
 - c) neboli považovaní za dodávateľov [] elektriny podľa **smernice [smernica o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou] []**vo vzťahu k elektrine z [] obnoviteľných zdrojov, ktorú sami vyrobili a spotrebovali []; a
 - d) **mohli [] dostávať [] primeranú** odplatu za samovyrobenú elektrinu z obnoviteľných zdrojov energie, ktorú dodávajú do sústavy, ktorá bude [] **odrážať** trhovú hodnotu dodávanej elektriny a prípadné príslušné zavedené systémy podpory, a
 - e) neboli predmetom diskriminačného zaobchádzania z hľadiska ich činností, práv a povinností v postavení koncových spotrebiteľov, výrobcov, dodávateľov alebo prípadných iných účastníkov trhu.

[]

²⁸ Poznámka: pozri doplnené znenie v odôvodnení č. 53 o primeranosti poplatkov a článok 16 návrhu nariadenia o elektrickej energii o sieťových tarifách (bez zmien).

2. Členské štáty zabezpečia, aby samospotrebitelia energie z obnoviteľných zdrojov žijúci v tom istom bloku bytových domov alebo nachádzajúci sa na tom istom mieste obchodných alebo spoločných služieb alebo v uzavretej distribučnej sústave mohli **medzi sebou zorganizovať spoločné využívanie energie z obnoviteľných zdrojov, ktorá sa vyrába na ich mieste alebo miestach, bez toho, aby boli dotknuté uplatniteľné náklady na sústavu a iné uplatniteľné relevantné poplatky, odvody a dane** []. Členské štáty môžu mať vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch odlišné ustanovenia pre jednotlivu a spoločne konajúcich samospotrebitel'ov energie z obnoviteľných zdrojov.

3. Zariadenie samospotrebitel'a energie z obnoviteľných zdrojov môže byť v súvislosti s inštaláciou, prevádzkou vrátane merania a údržbou spravované treťou stranou.

Článok 22

Komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov

1. Členské štáty zriadia regulačný rámec umožňujúci vznik komunit vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov tým, že zabezpečia, aby:

- a) **komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov boli oprávnené vyrábať, spotrebúvať, skladovať a predávať energiu z obnoviteľných zdrojov;**
- b) **ich akcionármi alebo členmi boli fyzické osoby, miestne orgány vrátane obcí alebo MSP;**
- c) **účasť v komunite vyrábajúcej energiu z obnoviteľných zdrojov bola dobrovoľná;**
- d) **akcionári alebo členovia mohli z komunity vyrábajúcej energiu z obnoviteľných zdrojov vystúpiť;**

- e) sa na komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov, ktoré dodávajú energiu a zabezpečujú agregáciu alebo iné komerčné energetické služby, vzťahovali ustanovenia relevantné pre takúto činnosť;
 - f) komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov boli oprávnené organizovať interné spoločné využívanie energie z obnoviteľných zdrojov vyrobenej vo výrobných jednotkách, ktoré vlastnia, s výhradou ustanovení tohto článku a pri ponechaní spotrebiteľských práv a povinností svojich členov;
 - g) príslušný prevádzkovateľ distribučnej sústavy spolupracoval s komunitami vyrábajúcimi energiu z obnoviteľných zdrojov s cieľom uľahčiť prenos energie v rámci komunít vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov, čo nesmie ovplyvniť povinnosti komunít vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov alebo ich členov ako subjektov zúčtovania, a najmä ich finančnú zodpovednosť za odchýlky, ktoré v sústave spôsobia;
 - h) sa na komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov vzťahovali spravodlivé, primerané a transparentné postupy vrátane registrácie a udeľovania licencií, ako aj sieťové poplatky, ktoré odrážajú náklady, ako aj príslušné odvody a dane, za súčasného zabezpečenia, že vyváženým a primeraným spôsobom prispievajú k spoločnému znášaniu celkových nákladov na systém;
 - i) komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov mohli vstupovať na všetky trhy s energiou, buď priamo, alebo prostredníctvom agregácie, a to nediskriminačným spôsobom;
 - j) sa na komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov vzťahovalo nediskriminačné zaobchádzanie z hľadiska ich činností, práv a povinností v postavení koncových spotrebiteľov, výrobcov, prevádzkovateľov distribučných sústav alebo iných účastníkov trhu.
2. Členské štáty môžu v regulačnom rámci uvedenom v odseku 1 ustanoviť, aby komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov boli otvorené cezhraničnej účasti.
3. Bez toho, aby boli dotknuté pravidlá štátnej pomoci, členské štáty zohľadňujú osobitosti komunít vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov pri navrhovaní systémov podpory, aby mohli súťažiť o podporu na rovnakej úrovni s inými výrobcami.

Začleňovanie energie z obnoviteľných zdrojov do vykurovacích a chladiacich zariadení

1. V záujme uľahčenia prieniku energie z obnoviteľných zdrojov do odvetvia vykurovania a chladenia sa každý členský štát snaží zvýšiť podiel obnoviteľnej energie dodávanej na vykurovanie a chladenie [] o **orientačný 1 percentuálny bod ako ročný priemer za obdobia 2021 – 2025 a 2026 – 2030²⁹ [] počnúc úrovňou, ktorú dosiahne v roku 2020, []** vyjadrený ako národný podiel na konečnej spotrebe energie a vypočítaný podľa metodiky uvedenej v článku 7 **bez toho, aby bol dotknutý štvrtý pododsek uvedený nižšie.**

Členské štáty môžu na ďalšie stimulovanie efektívnosti svojich systémov tiež rozhodnúť, že zohľadnia príspevok z odpadového tepla a chladu.

Členské štáty, ktorých podiel energie z obnoviteľných zdrojov na vykurovaní a chladení je viac ako 50 %, môžu započítať každý takýto podiel ako splnenie ročného zvýšenia uvedeného v prvom pododseku.

[]

Členské štáty môžu pri rozhodovaní o opatreniach na zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov pri vykurovaní a chladení zohľadňovať nákladovú efektívnosť, ktorá odráža štrukturálne prekážky v dôsledku vysokého podielu zemného plynu, chladenie a rozdrobenú sídelnú štruktúru s nízkou hustotou obyvateľstva. V prípade, že tieto opatrenia budú mať za následok nižšiu úroveň priemerného ročného zvýšenia, ako sa uvádza v prvom alebo druhom pododseku, musia to vo svojich národných energetických a klimatických plánoch zdôvodniť s odkazom na posúdenie vykonané v súlade s článkom 15 ods. 8.

2. Členské štáty môžu na základe objektívnych a nediskriminačných kritérií určiť a sprístupniť verejnosti zoznam opatrení a vykonávacích subjektov, ako sú dodávatelia palív, **verejné alebo profesijné subjekty**, ktoré prispievajú k zvýšeniu stanovenému v odseku 1.

²⁹ **Poznámka: S cieľom zaistiť dobré tempo rozvoja vykurovania a chladenia sa ročný priemer vypočíta osobitne za uvedené dve obdobia.**

3. Zvýšenie stanovené v odseku 1 sa môže **okrem iného** vykonať prostredníctvom jednej alebo viacerých z týchto možností:

- a) fyzické začlenenie energie z obnoviteľných zdrojov do energie a energetického paliva dodávaných na vykurovanie a chladenie;
- b) priame opatrenia na zmiernenie ako inštalácia vysokoúčinných vykurovacích a chladiacich systémov využívajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov v budovách alebo využívanie energie z obnoviteľných zdrojov na procesy priemyselného vykurovania a chladenia;
- c) nepriame opatrenia na zmiernenie zahrnuté do obchodovateľných certifikátov dokazujúcich splnenie povinnosti prostredníctvom podpory nepriamych opatrení na zmiernenie vykonávaných iným hospodárskym subjektom, ako je napr. nezávislý subjekt vykonávajúci inštaláciu obnoviteľných technológií alebo spoločnosť poskytujúca energetické služby (ESCO), ktorá zabezpečuje služby pre zariadenia obnoviteľnej energie;
- d) **iné politické opatrenia vrátane fiškálnych opatrení alebo iných finančných stimulácií.**

4. Členské štáty môžu na vykonávanie a monitorovanie opatrení uvedených v odseku 2 využiť zavedené štruktúry v rámci národných povinných schém energetickej efektívnosti uvedených v článku 7 smernice 2012/27/EÚ.

5. Ak sa [] subjekty určia podľa odseku 2, **členské štáty** zabezpečia, aby ich príspevok bol merateľný a overiteľný a **aby určené subjekty** [] podávali každoročne [] správu o: a) celkovom množstve energie dodanej na vykurovanie a chladenie,

b) celkovom objeme energie z obnoviteľných zdrojov dodanej na vykurovanie a chladenie,

c) podiele energie z obnoviteľných zdrojov v celkovom množstve dodanej energie na vykurovanie a chladenie a

d) druhu obnoviteľného zdroja energie.

[]

Článok 24

Diaľkové vykurovanie a chladenie

1. Členské štáty zabezpečia, aby [] **koneční [] používatelia [] dostávali** [] informácie o energetickej efektívnosti a podiele energie z obnoviteľných zdrojov v ich systémoch **diaľkového vykurovania a chladenia** ľahko prístupným spôsobom, ako napríklad na svojich webových stránkach alebo účtoch v súlade s bodom 3 písm. b) prílohy VIIa k [smernici, ktorou sa mení smernica 2012/27/EÚ, COM(2016) 761].

2. Členské štáty stanovujú potrebné opatrenia a **podmienky** s cieľom umožniť zákazníkom daných systémov diaľkového vykurovania alebo chladenia, ktoré nie sú „účinným centralizovaným zásobovaním teplom a chladom“ v zmysle článku 2 ods. 41 smernice 2012/27/EÚ:

[] **ukončiť zmluvu**, aby si mohli vyrábať teplo alebo chlad z obnoviteľných zdrojov energie sami [].

Ukončenie zmluvy [] sa môže podmieniť náhradou nákladov priamo súvisiacich s odpojením a náhradou neamortizovanej časti prostriedkov potrebných na poskytovanie tepla a chladu danému zákazníkovi.

3. Členské štáty môžu obmedziť právo [] **ukončiť zmluvu []** zákazníkom, ktorí môžu dokázať, že dôsledkom plánovaného alternatívneho riešenia pre dodávky tepla alebo chladu bude výrazne vyššia energetická efektívnosť. Posúdenie výkonnosti alternatívneho riešenia dodávky môže byť založené na energetickom certifikáte vymedzenom v smernici 2010/31/EÚ.

4. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, **aby systémy diaľkového vykurovania alebo chladenia prispievali k zvýšeniu uvedenému v článku 23 ods. 1 vykonávaním aspoň jednej z týchto dvoch možností:**

a) **snahou o zvýšenie podielu energie z obnoviteľných zdrojov a zdrojov odpadového tepla a chladu na diaľkovom vykurovaní a chladení najmenej o 1 percentuálny bod každý rok počnúc úrovňou dosiahnutou v roku 2020 vyjadrenou ako podiel konečnej spotreby energie na diaľkové vykurovanie a chladenie, a to vykonávaním opatrení, od ktorých možno očakávať, že spôsobia takéto ročné zvýšenie v rokoch s bežnými klimatickými podmienkami.**

Členské štáty, ktorých podiel energie z obnoviteľných zdrojov a odpadového tepla a chladu na diaľkovom vykurovaní a chladení je viac ako 60 %, môžu započítať akýkoľvek takýto podiel ako splnenie ročného zvýšenia uvedeného v prvom pododseku.

Členské štáty stanovujú opatrenia potrebné na vykonanie zvýšenia uvedeného v odseku 4 písm.

a) vo svojich národných energetických a klimatických plánoch.

b) zabezpečením toho, aby prevádzkovatelia systémov diaľkového vykurovania alebo chladenia boli povinní pripájať dodávateľov energie z obnoviteľných zdrojov a odpadového tepla a chladu alebo aby museli ponúkať pripojenie dodávateľov – tretích strán a nákup od nich, pokiaľ ide o teplo a chlad vyrobené z obnoviteľných zdrojov energie a odpadové teplo a chlad, keď musia:

i) uspokojovať dopyt od nových zákazníkov a reagovať na žiadosti zákazníkov podľa odseku 2 písm. b);

ii) nahrádzať existujúce kapacity na výrobu tepla a chladu a

iii) rozširovať existujúce kapacity na výrobu tepla a chladu.

5. [] Ak sa vykonáva možnosť uvedená v odseku 4 písm. b), prevádzkovateľ systému diaľkového vykurovania alebo chladenia môže odmietnuť **pripojenie dodávateľov – tretích strán a nákup tepla alebo chladu [] od nich, ak:**

a) systému chýba potrebná kapacita z dôvodu ostatných dodávok odpadového tepla alebo chladu, tepla alebo chladu z obnoviteľných zdrojov energie alebo tepla alebo chladu vyrobeného prostredníctvom vysokoúčinnnej kombinovanej výroby;

b) teplo a chlad dodávané tretími stranami nespĺňa technické parametre potrebné na pripojenie a zabezpečenie spoľahlivého a bezpečného fungovania systému diaľkového vykurovania alebo chladenia alebo

c) môže preukázať, že celkové náklady na dodávku tepla alebo chladu koncovým spotrebiteľom by sa zvýšili v porovnaní so situáciou, keď by sa teplo alebo chlad dodávané treťou stranou do systému nepridali.

Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že [] prevádzkovateľ systému [] diaľkového vykurovania alebo chladenia **odmietne pripojenie dodávateľa tepla alebo chladu, poskytol prevádzkovateľ príslušnému orgánu podľa odseku 9 [] informácie o dôvodoch zamietnutia, ako aj podmienkach a opatreniach, ktoré by [] sa museli v systéme prijať s cieľom umožniť pripojenie.**

6. Ak sa vykonáva možnosť uvedená v odseku 4 písm. b), členské štáty môžu od uplatňovania odseku 4 písm. b) oslobodiť:

a) systémy diaľkového vykurovania alebo chladenia, ktoré predstavujú „účinné centralizované zásobovanie teplom a chladom“ v zmysle článku 2 ods. 41 smernice 2012/27/EÚ;

b) existujúce systémy diaľkového vykurovania alebo chladenia, ktoré sa stanú účinnými v zmysle článku 2 ods. 41 smernice 2012/27/EÚ do roku 2025 na základe plánu schváleného príslušným orgánom;

c) systémy diaľkového vykurovania a chladenia s celkovým menovitým tepelným príkonom nižším ako 20 MW [].

7. Právo [] ukončiť zmluvu [] môžu vykonávať jednotliví zákazníci, spoločné podniky vytvorené zákazníkmi alebo strany konajúce v mene zákazníkov. V prípade bytových domov sa takéto ukončenie zmluvy [] môže uplatniť iba na úrovni celej budovy v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi o bývaní.

8. Členské štáty vyžadujú, aby prevádzkovatelia distribučných sústav elektriny v spolupráci s prevádzkovateľmi systémov diaľkového vykurovania alebo chladenia v ich príslušnej oblasti aspoň **každé štyri roky** [] posudzovali potenciál systémov diaľkového vykurovania alebo chladenia poskytovať vyrovnávacie a iné systémové služby vrátane reakcie na dopyt a uskladňovanie nadbytočnej elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov a či by bolo využitie identifikovaného potenciálu efektívnejšie z hľadiska využívania zdrojov a nákladov ako alternatívne riešenia.

9. Členské štáty [] zabezpečia, aby práva spotrebiteľov a pravidlá na prevádzku systémov diaľkového vykurovania a chladenia v súlade s týmto článkom boli jasne vymedzené a presadzované.

10. Členské štáty sa môžu rozhodnúť neuplatňovať odseky 2 až 9 tohto článku, ak:

a) ich podiel diaľkového vykurovania a chladenia predstavuje menej ako 2 % celkovej spotreby energie na vykurovanie a chladenie [k dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice] alebo

- b) zvyšujú podiel v písmene a) tohto odseku o viac ako 2 % vývojom nových účinných systémov diaľkového vykurovania a chladenia, ako sa uvádza v článku 2 ods. 41 smernice 2012/27/EÚ, na základe svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánov alebo posúdenia uvedeného v článku 15 ods. 8, alebo
- c) podiel systémov uvedených v odseku 6 tohto článku predstavuje v danom členskom štáte viac ako 90 % celkového predaja diaľkového vykurovania a chladenia.

Článok 25

Začleňovanie energie z obnoviteľných zdrojov do odvetvia dopravy

1. ☐ S cieľom začleňovať používanie energie z obnoviteľných zdrojov do odvetvia dopravy ustanoví každý členský štát ☐ pre dodávateľov palív povinnosť zabezpečiť, aby podiel energie z obnoviteľných zdrojov dodanej na konečnú spotrebu v odvetví dopravy dosiahol do roku 2030 aspoň **14 %**, a to na základe orientačnej trajektórie stanovenej členským štátom a vypočítanej v súlade s metodikou stanovenou v tomto článku. Členské štáty môžu rozhodnúť, že do takéhoto minimálneho podielu započítajú aj príspevok z recyklovaných uhlíkových palív. Členské štáty môžu pri stanovení tejto povinnosti určitých dodávateľov palív oslobodiť od jej plnenia alebo rozlišovať medzi rôznymi dodávateľmi palív a nosičov energie a zabezpečiť tak, aby za zohľadnila rôznorodá vyspelosť technológií a nákladov na ne.

☐ V rámci tohto celkového podielu je ☐ príspevok ☐ biopalív a bioplynu vyrábaných zo surovín uvedených v časti A prílohy IX **1 % v roku 2025 a ☐ zvyšuje sa aspoň na ☐ 3 % do roku 2030 ☐.**

V rámci tohto celkového podielu sa príspevok elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov považuje za 5-násobok jej energetického obsahu, keď sa dodáva pre cestné vozidlá.

Pri stanovovaní povinnosti podľa prvého a druhého pododseku s cieľom zabezpečiť dosiahnutie podielu, ktorý je v nich stanovený, môžu členské štáty okrem iného postupovať prostredníctvom povinnosti využitia energie z obnoviteľných zdrojov alebo iných opatrení zameraných na objem, energetický obsah alebo úspory emisií skleníkových plynov za predpokladu, že sa preukáže, že sa tak dosiahnu podiely stanovené v prvom a druhom pododseku.

Na účely preukázania súladu s povinnosťou podľa prvého a druhého pododseku môžu členské štáty [] zdvojnásobiť príspevok biopalív a bioplynu vyrábaných zo surovín uvedených v prílohe IX vyjadrený ich energetickým obsahom.

Úspory emisií skleníkových plynov z používania kvapalných a plyných pohonných hmôt nebiologického pôvodu z obnoviteľných zdrojov v odvetví dopravy a recyklovaných uhlíkových palív dosiahnu k 1. januáru 2021 aspoň 70 %.

Pri výpočte hrubej konečnej energetickej spotreby členského štátu, pokiaľ ide o energiu z obnoviteľných zdrojov, ktorá je uvedená v článku 7, a podielu stanoveného v prvom pododseku tohto článku každý členský štát zabezpečí, aby podiel energie z palív z obnoviteľných zdrojov vyrábaných z potravinárskych alebo krmných plodín dosahoval najviac 7 % spotreby energie v cestnej a železničnej doprave. [] Členské štáty môžu stanoviť nižší limit a na účely článku 26 ods. 1 môžu na základe kategórií stanovených v prílohe VIII rozlišovať medzi rôznymi typmi biopalív, biokvapalín a palív z biomasy vyrobených z potravinárskych a krmných plodín, napr. stanovením nižšieho limitu pre príspevok biopalív založených na potravinárskych alebo krmných plodinách vyrobených z olejnin, zohľadňujúc vplyv na nepriamu zmenu využívania pôdy. V prípade, že sa členský štát rozhodne obmedziť príspevok biopalív vyrábaných z potravinárskych a krmných plodín na podiel nižší ako 7 %, môže tento členský štát zodpovedajúcim spôsobom znížiť celkový podiel uvedený v prvom pododseku.

V prípade výpočtu podielov uvedených v [] prvom a druhom [] pododseku sa uplatňujú tieto ustanovenia:

- a) pri výpočte menovateľa, ktorým je energetický obsah palív používaných v cestnej a železničnej doprave dodávaných na spotrebu alebo používanie na trhu, sa zohľadňujú benzín, nafta, zemný plyn, biopalivá, bioplyn, [], kvapalné a plyné motorové palivá z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu [] a elektrina **dodávaná do cestnej a železničnej dopravy** [];

- b) pri výpočte čitateľa, ktorým je množstvo energie z obnoviteľných zdrojov spotrebované v doprave na účely prvého pododseku, sa zohľadňuje energetický obsah všetkých druhov energie z obnoviteľných zdrojov [] dodávanej do všetkých odvetví dopravy a elektriny z obnoviteľných zdrojov dodávanej do cestnej a železničnej dopravy []. **Recyklované uhlíkové palivá sa zohľadnia, ak tak rozhodne členský štát.**

Pri výpočte čitateľa môžu členské štáty obmedziť príspevok biopalív a bioplynu vyrábaných zo surovín uvedených v časti B prílohy IX, [] **berúc do úvahy dostupnosť surovín uvedených v časti B prílohy IX []**. Podiel palív dodávaných do odvetvia leteckej a námornej dopravy sa považuje za 1.2-násobok ich energetického obsahu.

[]

- c) v prípade výpočtu čitateľa aj menovateľa sa použijú hodnoty týkajúce sa energetického obsahu motorových palív stanovené v prílohe III. Pri stanovení energetického obsahu motorových palív, ktoré nie sú zahrnuté v prílohe III, použijú členské štáty príslušné normy pre stanovenie výhrevnosti palív. Ak takáto norma nebola prijatá na tento účel, použijú sa príslušné normy ISO.

Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 32, ktoré sa týkajú prispôsobenia energetického obsahu motorových palív stanovených v prílohe III vedeckému a technickému pokroku v súlade s článkom 32.

[]

3. Na stanovenie podielu elektriny z obnoviteľných zdrojov na účely odseku 1 sa môže použiť buď priemerný podiel elektriny z obnoviteľných zdrojov v Únii alebo podiel elektriny z obnoviteľných zdrojov energie v členskom štáte, do ktorého sa elektrina dodáva, nameraný dva roky pred daným rokom. []

Podiel energie z obnoviteľných zdrojov v kvapalných a plyných motorových palivách sa určí na základe podielu obnoviteľnej energie v celkovej energii použitej na výrobu paliva.

Na účely tohto odseku sa uplatňujú tieto ustanovenia:

a) keď sa elektrina používa na výrobu kvapalných a plyných motorových palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu buď priamo alebo na výrobu medziproduktov, na stanovenie podielu obnoviteľnej energie sa môže použiť buď priemerný podiel elektriny z obnoviteľných zdrojov energie v Únii, alebo podiel elektriny z obnoviteľných zdrojov energie v krajine výroby, nameranej dva roky pred daným rokom. []

Avšak elektrinu získanú z priameho pripojenia na zariadenie vyrábajúce elektrinu z obnoviteľných zdrojov, ktoré i) začne fungovať v rovnakom čase ako zariadenie na výrobu kvapalných a plyných motorových palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu alebo potom a [] ii) ktoré nie je pripojené k sieti [], **alebo je pripojené k sieti, ale možno preukázať, že príslušná elektrina bola poskytnutá bez toho, aby sa použila elektrina zo siete**, možno plne započítať ako elektrinu z obnoviteľných zdrojov na výrobu daného kvapalného a plyného motorového paliva z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu.

Okrem toho [] elektrinu zo siete []možno považovať za elektrinu, ktorá je v plnej miere z obnoviteľných zdrojov energie, ak sa vyrába výlučne z obnoviteľných zdrojov energie [] a:

a) ak by ju zariadenie nespotrebovalo, výroba elektriny z obnoviteľných zdrojov energie by sa obmedzila, alebo

b) preukázala sa obnoviteľnosť a všetky iné vhodné kritériá [] a zabezpečilo sa, že obnoviteľnosť tejto elektriny sa nárokovala len raz a len v jednom odvetví koncového použitia.

Komisia prijme vykonávací akt v súlade s článkom 31 s cieľom vypracovať spoločnú európsku metodiku, ktorou sa stanovujú podrobné pravidlá pre hospodárske subjekty, aby mohli splniť požiadavky stanovené v tomto pododseku do decembra 2021.

[]

3a. S cieľom minimalizovať riziko viacnásobného uplatnenia jednotlivých dodávok v Únii členské štáty a Komisia posilňujú spoluprácu medzi vnútroštátnymi systémami a medzi vnútroštátnymi systémami a dobrovoľnými schémami a overovateľmi podľa článku 27, ktorá v prípade potreby zahŕňa aj výmenu údajov. Ak má orgán podozrenie na podvod alebo ho odhalí, podľa vhodnosti o tom informuje ostatné členské štáty.

4. **Komisia [] zabezpečí zriadenie [] databázy umožňujúcej sledovanie kvapalných a plyných palív v odvetví dopravy, ktoré spĺňajú podmienky na to, aby sa započítali do čitateľa stanoveného v odseku 1 písm. b) alebo aby sa zohľadňovali na účely uvedené v článku 26 ods. 1 písm. a), b) a c), a členské štáty požiadajú príslušné hospodárske subjekty, aby do nej vkladali informácie o vykonaných transakciách a charakteristiky trvalej udržateľnosti týchto [] palív vrátane emisií skleníkových plynov počas ich životného cyklu, od ich miesta výroby až po dodávateľa paliva, ktorý uvádza palivo na trh. Členské štáty môžu zriadiť národnú databázu, ktorá je prepojená s databázou Komisie, a zabezpečiť, aby sa informácie, ktoré do nej zadajú, okamžite prenášali.**

Dodávatelia palív zadávajú informácie potrebné na overenie súladu s požiadavkami stanovenými v odseku 1 prvom pododseku.

[]

5. **Členské štáty majú prístup do databázy a prijímajú opatrenia, ktorými sa zabezpečí, že v každom členskom štáte zadávajú hospodárske subjekty správne informácie. Komisia vyžaduje od systémov, ktoré sú predmetom rozhodnutia podľa článku 27 ods. 4, aby overovali súlad s touto požiadavkou pri kontrole dodržiavania kritérií udržateľnosti pre biopalivá, biokvapaliny a palivá z biomasy.**

Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov prijatých v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 31 stanoví podrobné pravidlá pre hospodárske subjekty na dosiahnutie súladu s požiadavkou stanovenou v odseku 4 a v tomto odseku vrátane nezávislého auditu a technických špecifikácií pre prenos informácií z národných databáz do databázy Komisie stanovenej v odseku 4.

6. Komisia je splnomocnená prijímať [] **vykonávacie** akty v súlade s článkom 31, [] aby [] sa špecifikovala metodika [] na určovanie podielu biopaliva pochádzajúceho z biomasy spracovávaného v spoločnom procese s fosílnymi palivami a metodika posudzovania úspor emisií skleníkových plynov z kvapalných a plyných palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu v odvetví dopravy [] a **recyklovaných uhlíkových palív. Komisia prijme takéto metodiky najneskôr v decembri 2021.**

6a. Komisia je splnomocnená meniť zoznam surovín v častiach A a B prílohy IX s cieľom suroviny doplniť, ale nie ich vyňať. Suroviny, ktoré možno spracovať len pokročilými technológiami, sa doplnia do prílohy IX časti A, zatiaľ čo suroviny, ktoré možno spracovať na biopalivá vyspelými technológiami, sa doplnia do prílohy IX časti B.

Každý vykonávací akt, ktorým sa mení zoznam surovín v častiach A a B, sa musí zakladať na analýze potenciálu danej suroviny na výrobu biopalív, berúc do úvahy:

- i) **zásady hierarchie odpadového hospodárstva ustanovené v smernici 2008/98/ES;**
- ii) **úniové kritériá trvalej udržateľnosti stanovené v článku 27;**
- iii) **[] významné deformačné účinky na trhy s (vedľajšími) produktmi, odpadom alebo zvyškami;**
- iv) **potenciál prinášať značné úspory emisií skleníkových plynov v porovnaní s fosílnymi palivami a**
- v) **riziko negatívnych vplyvov na životné prostredie a biodiverzitu.**

Každé 2 roky vykoná Komisia hodnotenie zoznamu surovín uvedených v častiach A a B prílohy IX s cieľom suroviny doplniť v súlade so zásadami uvedenými v tomto odseku. Prvé hodnotenie sa uskutoční najneskôr 6 mesiacov po [dátum nadobudnutia účinnosti tejto smernice].

7. Komisia do 31. decembra 2025 v súvislosti s dvojročným posúdením pokroku dosiahnutého podľa nariadenia [riadenie] posúdi, či povinnosť stanovená v odseku 1 účinne stimuluje inovácie a podporuje úspory skleníkových plynov v odvetví dopravy, a či sú uplatniteľné požiadavky na úspory skleníkových plynov pre biopalivá a bioplyn primerané. Komisia v prípade potreby predkladá návrh na zmenu povinností stanovených v odseku 1.

Článok 26

Kritériá trvalej udržateľnosti pre biopalivá, biokvapaliny a palivá z biomasy

1. Energia z biopalív, biokvapalín a palív z biomasy sa zohľadňuje na účely uvedené v písmenách a), b) a c) tohto odseku, iba ak spĺňajú kritériá trvalej udržateľnosti uvedené v odsekoch 2 až 6 a kritériá úspor emisií skleníkových plynov stanovené v odseku 7:

- a) prispievanie k cieľu Únie a podielu členských štátov, pokiaľ ide o energiu z obnoviteľných zdrojov;
- b) posudzovanie dodržiavania povinností využitia energie z obnoviteľných zdrojov vrátane plnenia **povinnosti** [] stanovenej v článku [] 25;
- c) oprávnenosť na finančnú podporu na spotrebu biopalív, biokvapalín a palív z biomasy.

Aby sa však na účely uvedené v písmenách a), b) a c) tohto odseku zohľadnili biopalivá, biokvapaliny a palivá z biomasy vyrobené z odpadu a zvyškov, okrem poľnohospodárskych, akvakultúrnych, rybárskych a lesníckych zvyškov, stačí, ak spĺňajú kritériá úspor emisií skleníkových plynov uvedené v odseku 7. Toto ustanovenie sa vzťahuje aj na odpad a zvyšky, ktoré sa pred ďalším spracovaním na biopalivá, biokvapaliny a palivá z biomasy najprv spracujú na produkt. **Kritériá úspor emisií skleníkových plynov stanovené v odseku 7 sa nevzťahujú na elektrickú energiu, vykurovanie a chladenie vyrobené z tuhého komunálneho odpadu.**

Palivá z biomasy musia spĺňať kritériá trvalej udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov uvedené v odsekoch 2 až 7, [] ak sa používajú v zariadeniach na výrobu elektriny, tepla a chladu, alebo palivá s **celkovým menovitým tepelným príkonom [] aspoň 20 MW** v prípade tuhých palív z biomasy a s **celkovým menovitým tepelným príkonom [] aspoň 2 MW** v prípade plyných palív z biomasy. [] **Členské štáty môžu uplatniť kritériá trvalej udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov na zariadenia s nižšou palivovou kapacitou.**

Kritériá trvalej udržateľnosti stanovené v odsekoch 2 až 6 a kritériá úspor emisií skleníkových plynov stanovené v odseku 7 sa uplatňujú bez ohľadu na zemepisný pôvod biomasy.

2. Biopalivá, biokvapaliny a palivá z biomasy vyrobené z poľnohospodárskej biomasy zohľadnené na účely uvedené v odseku 1 písm. a), b) a c) nesmú byť vyrobené zo surovín získaných z pôdy s vysokou biologickou rozmanitosťou, t. j. pôdy, ktorá mala v januári 2008 alebo po tomto dátume jeden z týchto štatútov, a to bez ohľadu na to, či daná pôda tento štatút ešte má:

a) prales a iné zalesnené plochy, t. j. les a iné zalesnené plochy s prirodzene sa vyskytujúcimi druhmi bez jasnej známky ľudskej činnosti a bez výrazného narušenia ekologických procesov;

b) oblasti určené:

i) zákonom alebo príslušným orgánom na účely ochrany prírody alebo

ii) na ochranu vzácných a ohrozených ekosystémov alebo druhov uznaných medzinárodnými dohodami alebo zaradených na zoznamy vypracované medzivládnyimi organizáciami alebo Medzinárodnou úniou pre ochranu prírody, ak sú uznané v súlade s článkom 27 ods. 4 prvý pododsek,

ak nie sú predložené dôkazy o tom, že výroba suroviny nie je v rozpore s týmito účelmi na ochranu prírody,

c) trávne porasty s vysokou biologickou rozmanitosťou [], ktoré sú:

- i) prirodzené trávne porasty, t. j. trávne porasty, ktoré by zostali trávnyimi porastmi bez ľudského zásahu a ktoré zachovávajú prirodzené zloženie druhov a ekologické charakteristicky a procesy, alebo
- ii) poloprirodzené trávne porasty, t. j. trávne porasty, ktoré by nezostali trávnyimi porastmi bez ľudského zásahu a ktoré sú bohaté na druhy a nezhodnotené a boli príslušným orgánom identifikované ako trávne porasty s vysokou biologickou rozmanitosťou, s výnimkou prípadov, keď sa dá dokázať, že zber surovín je potrebný na zachovanie štatútu trávneho porastu s vysokou biologickou rozmanitosťou.

Komisia môže prostredníctvom vykonávacieho aktu prijatého v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 31 ods. 2 **spresniť** [] kritériá s cieľom určiť, na ktoré trávne porasty sa vzťahuje písmeno c).

3. Biopalivá, biokvapaliny a palivá z biomasy zohľadnené na účely uvedené v odseku 1 písm. a), b) a c) nesmú byť vyrobené zo surovín získaných z pôdy s vysokými zásobami uhlíka, t. j. z pôdy, ktorá mala jeden z týchto štatútov v januári 2008, a už ho od tohto dátumu nemá:

- a) mokrad', t. j. pôda pokrytá alebo nasiaknutá vodou trvalo alebo počas významnej časti roka;
- b) súvislo zalesnené oblasti, t. j. pôda o ploche viac ako jeden hektár so stromami vyššími ako päť metrov a s pokryvom koruny viac ako 30 %, alebo so stromami schopnými dosiahnuť tieto prahové hodnoty in situ,

c) pôda s rozlohou viac ako jeden hektár so stromami vyššími ako päť metrov a s pokryvom koruny medzi 10 % a 30 % alebo so stromami schopnými dosiahnuť tieto prahové hodnoty in situ, ak sa nepreukáže, že zásoby uhlíka v oblasti pred konverziou a po nej sú také, že ak sa použije metodika uvedená v časti C prílohy V, podmienky uvedené v odseku 7 tohto článku by sa splnili.

Ustanovenia tohto odseku sa neuplatňujú, ak v čase získania suroviny mala pôda rovnaký štatút ako v januári 2008.

4. Biopalivá, biokvapaliny a palivá z biomasy vyrobené z poľnohospodárskej biomasy zohľadnené na účely uvedené v odseku 1 písm. a), b) a c) sa nevyrábajú zo surovín získaných z pôdy, ktorá bola rašelinovou pôdou v januári 2008, **pokiaľ sa nepreukáže, že súčasťou pestovania a zberu danej suroviny nie je odvodňovanie predtým neodvodnenej pôdy.**

5. S cieľom minimalizovať riziká používania [] lesnej biomasy **pochádzajúcej z neudržateľnej výroby** musia biopalivá, biokvapaliny a palivá z biomasy vyrábané z lesnej biomasy zohľadňované na účely uvedené v písmenách a), b) a c) odseku 1 tieto spĺňať požiadavky:

a) v krajine, v ktorej sa lesná biomasa zozbierala a ťažila, sa uplatňujú národné a/alebo regionálne právne predpisy uplatniteľné v oblasti zberu a ťažby, ako aj zavedené systémy monitorovania a presadzovania, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby:

i) [] **operácie zberu a ťažby boli zákonné;**

ii) sa les v oblastiach zberu a ťažby obnovoval [];

iii) sa chránili oblasti **určené zákonom alebo príslušným orgánom na ochranu prírody** [] vrátane mokradí a rašelinísk [];

iv) sa **zohľadňovali** vplyvy ťažby dreva na kvalitu pôdy a biodiverzitu.

[]

b) ak dôkaz uvedený v prvom pododseku nie je k dispozícii, na účely uvedené v písmenách a), b) a c) odseku 1 sa zohľadňujú biopalivá, biokvapaliny a palivá z biomasy vyrábané z lesnej biomasy, ak sú na úrovni **lesnej zdrojovej oblasti** [] podniku zavedené systémy riadenia, s cieľom zabezpečiť, aby:

i) [] **operácie zberu a ťažby boli zákonné;**

ii) sa les v oblastiach zberu a ťažby obnovoval [];

iii) sa chránili oblasti **určené zákonom alebo príslušným orgánom na ochranu prírody** [] vrátane mokradí a rašelinísk [], **pokiaľ sa neposkytnú dôkazy, že zber a ťažba tejto suroviny nie je v rozpore s takouto ochranou prírody;**

iv) sa **zohľadňovali** vplyvy ťažby dreva na kvalitu pôdy a biodiverzitu.

[]

6. Biopalivá, biokvapaliny a palivá z biomasy [] vyrábané z lesnej biomasy zohľadňované na účely uvedené v odseku 1 písm. a), b) a c) [] spĺňajú [] tieto požiadavky LULUCF:

a) **krajina alebo organizácia regionálnej hospodárskej integrácie pôvodu lesnej biomasy:**

i) je signatárom Parížskej dohody a ratifikovala ju,

ii) predložila vnútroštátne stanovený príspevok k Rámcovému dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC) vzťahujúci sa na emisie a záchyty z poľnohospodárstva, lesníctva a využívania pôdy, ktorý zabezpečuje, že do záväzku krajiny znížiť alebo obmedziť emisie skleníkových plynov, ktorý je špecifikovaný vo vnútroštátne stanovenom príspevku, sa započítavajú buď zmeny zásob uhlíka spojené so zberom a ťažbou biomasy, alebo sú s v súlade s článkom 5 Parížskej dohody zavedené vnútroštátne alebo regionálne právne predpisy uplatniteľné v oblasti zberu a ťažby, s cieľom zachovávať a zveľaďovať zásoby a záchyty uhlíka,

iii) je zavedený vnútroštátny systém vykazovania emisií a záchyto skleníkových plynov z využívania pôdy vrátane lesného hospodárstva a poľnohospodárstva, ktorý je v súlade s požiadavkami stanovenými v rozhodnutiach prijatých podľa Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC) a Parížskej dohody;

b) ak dôkaz uvedený v **písmene a)** [] nie je k dispozícii, na účely uvedené v písmenách a), b) a c) odseku 1 sa zohľadňujú biopalivá, biokvapaliny a palivá z biomasy vyrábané z lesnej biomasy, ak sú na úrovni **lesnej zdrojovej oblasti** [] zavedené systémy riadenia, s cieľom zabezpečiť, aby boli **dlhodobo** zachované úrovne zásob a záchyto uhlíka v lese.

Komisia môže stanoviť operačné **usmernenia o** [] dôkazoch na preukázanie súladu s požiadavkami uvedenými v odsekoch 5 a 6 prostredníctvom vykonávacích aktov prijatých v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 31 ods. 2.

Komisia do 31. decembra **2026** [] posúdi, či kritériá stanovené v odsekoch 5 a 6 efektívne minimalizujú riziko používania [] lesnej biomasy **pochádzajúcej z neudržateľnej výroby** a na základe dostupných údajov sa bude venovať požiadavkám LULUCF. Komisia v prípade potreby predloží návrh na zmenu požiadaviek stanovených v odsekoch 5 a 6.

7. Úspora emisií skleníkových plynov vyplývajúca z používania biopalív, biokvapalín a palív z biomasy zohľadňovaná na účely uvedené v odseku 1 tohto článku, je:

- a) minimálne 50 % v prípade biopalív, **bioplynu spotrebovaného v odvetví dopravy** a biokvapalín vyrábaných v zariadeniach, ktoré sú v prevádzke 5. októbra 2015 alebo pred týmto dátumom;
- b) minimálne 60 % v prípade biopalív, **bioplynu spotrebovaného v odvetví dopravy** a biokvapalín vyrábaných v zariadeniach, ktorých prevádzka sa začala 5. októbra 2015;
- c) minimálne 70 % v prípade biopalív, **bioplynu spotrebovaného v odvetví dopravy** a biokvapalín vyrábaných v zariadeniach, ktorých prevádzka sa začala po 1. januári 2021;
- d) aspoň **70 %** v prípade výroby elektriny, tepla a chladu z palív z biomasy používaných v zariadeniach, ktoré začali prevádzku po 1. januári 2021 a **75 %** v zariadeniach, ktoré začali prevádzku po 1. januári 2026.

Zariadenia sa považujú, že sú v prevádzke vtedy, keď sa začne fyzická výroba biopalív alebo biokvapalín a tepla, chladu a elektriny z palív z biomasy.

Úspora emisií skleníkových plynov vyplývajúca z využívania biopalív, biokvapalín a palív z biomasy používaných v zariadeniach vyrábajúcich teplo, chlad a elektrinu sa vypočíta v súlade s článkom 28 ods. 1.

8. Elektrina zo **spoluspaľovania** palív z biomasy vyrobená v zariadeniach s **celkovým menovitým tepelným príkonom aspoň 75 MW** sa zohľadňuje na účely uvedené v písmenách a), b) a c) odseku 1 iba vtedy, ak je vyrobená vysokoúčinnou kombinovanou výrobou, ako je vymedzené v článku 2 ods. 34 smernice 2012/27/EÚ, **zachytávaním a ukladaním CO₂ z biomasy alebo iným úsilím dosiahnuť záporné emisie a tým významné úspory emisií skleníkových plynov.**

Na účely písmen a) a b) odseku 1 sa toto ustanovenie uplatňuje iba na zariadenia, ktoré začali prevádzku po [3 roky odo dňa prijatia tejto smernice]. Na účely písmena c) odseku 1 sa toto ustanovenie nedotýka verejnej podpory poskytnutej v rámci systémov schválených do [3 roky po dátume prijatia tejto smernice].

Prvý pododsek sa nevzťahuje na elektrinu zo zariadení, ktoré členský štát Komisii osobitne oznamuje na základe riadne odôvodnenej existencie rizika súvisiaceho s bezpečnosťou dodávky elektriny. Na základe posúdenia oznámenia Komisia prijme rozhodnutie, berúc do úvahy prvky uvedené v danom oznámení.

9. Členské štáty [] **neodmietnu zohľadniť z iných dôvodov trvalej udržateľnosti** [] na účely uvedené v odseku 1 písm. a), b) a c) **a bez toho, aby bol dotknutý článok 25 ods. 1, biopalivá, biokvapaliny a palivá z biomasy** [] získané v súlade s týmto článkom. **Týmto ustanovením nie je dotknutá verejná podpora poskytnutá v rámci systémov schválených do [dátum nadobudnutia účinnosti tejto smernice].**

9a. Na účel uvedený v odseku 1 písm. c) sa členské štáty môžu odchýliť od kritérií trvalej udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov uvedených v odsekoch 1 až 7 tohto článku a od požiadaviek na energetickú efektívnosť uvedených v odseku 8 tohto článku tým, že prijmú odlišné kritériá trvalej udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov a požiadavky na energetickú efektívnosť, ktoré sa vzťahujú na:

a) zariadenia nachádzajúce sa v najvzdialenejšom regióne podľa článku 349 ZFEÚ, pokiaľ takéto zariadenia vyrábajú elektrinu alebo teplo alebo chlad z palív z biomasy; a

b) palivá z biomasy používané v zariadeniach uvedených v písmene a) bez ohľadu na miesto pôvodu danej biomasy, za predpokladu, že takéto kritériá sú pre daný najvzdialenejší región objektívne odôvodnené zabezpečením plynulého postupného zavádzania kritérií trvalej udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov a požiadaviek na energetickú efektívnosť uvedených v odsekoch 1 až 8 tohto článku, čím sa stimuluje prechod z fosílnych palív na palivá z trvalo udržateľnej biomasy.

[]

Overovanie súladu s kritériami trvalej udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov []

1. Ak sa biopalivá, biokvapaliny, [] **palivá z biomasy a/alebo iné palivá, ktoré spĺňajú podmienky na započítanie do čitateľa uvedeného v článku 25 ods. 1 písm. b)**, majú zohľadniť na účely uvedené v článkoch 23 a 25 a v článku 26 ods. 1 písm. a), b) a c), členské štáty vyžadujú od hospodárskych subjektov, aby preukázali, že splnili kritériá trvalej udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov stanovené v článku 26 ods. 2 až 7. Na **tieto účely** členské štáty požadujú od hospodárskych subjektov použitie systému hmotnostnej bilancie, ktorým sa:

- a) umožní, aby sa dodávky surovín [] alebo palív s rôznymi vlastnosťami trvalej udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov zmiešali, napr. v kontajneri, spracovateľskom alebo zásobovacom zariadení, prenosovej a distribučnej infraštruktúre alebo sieti;
- b) umožňuje zmiešanie dodávok suroviny s rozličným energetickým obsahom na účely ďalšieho spracovania za predpokladu, že veľkosť dodávok sa upraví podľa ich energetického obsahu;
- c) vyžaduje, aby informácie o vlastnostiach trvalej udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov a veľkostiach dodávok uvedených v písmene a) ostali pripísané danej zmesi a

d) stanoví, že pre súhrn všetkých dodávok odobratých zo zmesi sa opisujú rovnaké vlastnosti trvalej udržateľnosti v rovnakých množstvách ako súhrn všetkých dodávok pridaných do zmesi a vyžaduje, aby sa táto rovnováha dosiahla počas primeraného časového obdobia.

Systémom hmotnostnej bilancie sa ďalej zabezpečí, aby sa [] na výpočet hrubej konečnej energetickej spotreby z obnoviteľných zdrojov každá dodávka zohľadnila v rámci písmen a), b) alebo c) prvého pododseku článku 7 ods. 1 len raz a aby sa uviedli informácie, či sa na výrobu danej dodávky poskytla podpora, a o aký druh systému podpory išlo.

2. Ak je dodávka spracovaná, informácie o vlastnostiach udržateľnosti a úspor skleníkových plynov dodávky sa upravujú a priradujú k výstupu v súlade s týmito pravidlami:

- a) ak je výsledkom spracúvania dodávky suroviny len jeden výstup, ktorý je určený na výrobu biopalív, biokvapalín, [] palív z biomasy, **kvapalných a plynných palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu v odvetví dopravy [] alebo recyklovaných uhlíkových palív**, veľkosť dodávky a súvisiace množstvá kritérií udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov sa upravujú použitím konverzného faktora predstavujúceho pomer medzi hmotnosťou výstupu, ktorý je určený na výrobu biopalív, biokvapalín alebo palív z biomasy a hmotnosťou suroviny vstupujúcej do procesu;
- b) ak je výsledkom spracúvania dodávky suroviny viacero výstupov, ktoré sú určené na produkciu biopalív, biokvapalín, [] palív z biomasy, **kvapalných a plynných palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu v odvetví dopravy [] alebo recyklovaných uhlíkových palív**, pre každý výstup sa použije samostatný konverzný faktor samostatná hmotnostná bilancia.

3. Členské štáty prijímú opatrenia na zabezpečenie toho, aby hospodárske subjekty predkladali spoľahlivé informácie týkajúce sa súladu s kritériami udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov stanovených v **článku 25 ods. 6 a článku 26 ods. 2 až 7** a na požiadanie sprístupnili členskému štátu údaje, ktoré použili na vypracovanie týchto informácií. Členské štáty vyžadujú od hospodárskych subjektov, aby vytvorili primeraný štandard nezávislého auditu poskytnutých informácií, a aby poskytli dôkaz o tom, že táto požiadavka bola splnená. **Na dosiahnutie súladu s článkami 26 ods. 5 písm. a) a 26 ods. 6 písm. a) o lesnej biomase sa môže použiť audit prvej alebo druhej strany, a to až do prvého bodu zhromažďovania biomasy.** Auditom sa overuje, že systémy využívané hospodárskymi subjektmi sú presné, spoľahlivé a chránené voči podvodom. Prostredníctvom auditu sa hodnotí frekvencia a metodika odberu vzoriek a spoľahlivosť údajov.

Povinnosti ustanovené v tomto odseku sa uplatňujú bez ohľadu na to, či sú biopalivá, biokvapaliny, **[] palivá z biomasy, kvapalné a plynné palivá z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu v odvetví dopravy [] alebo recyklované uhlíkové palivá** vyrobené v Únii alebo dovezené.

Členské štáty predložia Komisii v súhrnnej forme informácie uvedené v prvom pododseku tohto odseku. Komisia tieto informácie uverejní na platforme na elektronické podávanie správ uvedenej v článku 24 nariadenia [riadenie] v súhrnnej forme, pričom zachová dôvernosc' citlivých obchodných informácií.

4. Komisia môže rozhodnúť, že dobrovoľné vnútroštátne alebo medzinárodné schémy stanovujúce normy pre výrobu **[] biopalív, biokvapalín, palív z biomasy a/alebo iných palív, ktoré spĺňajú podmienky na započítanie do čitateľa uvedeného v článku 25 ods. 1 písm. b),** poskytujú presné údaje o **úsporách emisií skleníkových plynov** na účely **článku 25 a článku 26 ods. 7 a/alebo sa nimi preukazuje, že ustanovenia článku 25 ods. 3, 4 a 5 sú dodržané** a/alebo sa nimi preukazuje, že dodávky biopalív, biokvapalín alebo palív z biomasy spĺňajú kritériá trvalej udržateľnosti stanovené v článku 26 ods. 2, 3, 4, 5 a 6 **[]**. Pri preukazovaní toho, že požiadavky stanovené v článku 26 ods. 5 a 6 boli v prípade lesnej biomasy splnené, môžu prevádzkovatelia rozhodnúť, že priamo poskytnú požadované dôkazy na úrovni **[] zdrojovej oblasti**. Komisia môže na účely článku 26 ods. 2 písm. b) bodu ii) uznať aj oblasti určené na ochranu vzácnych alebo ohrozených ekosystémov alebo druhov uznaných medzinárodnými dohodami alebo zaradených do zoznamov vypracovaných medzivládnyimi organizáciami alebo Medzinárodnou úniou pre ochranu prírody.

Komisia môže rozhodnúť, že dané systémy obsahujú presné informácie o vykonaných meraniach v prípade ochrany pôdy, vody a ovzdušia, obnovy znehodnotenej pôdy, zabráňovania nadmernej spotreby vody v oblastiach s nedostatkom vody, a v prípade biopalív a biokvapalín s nízkym rizikom nepriamej zmeny využívania pôdy.

5. Komisia prijíma rozhodnutia uvedené v odseku 4, iba ak predmetná schéma spĺňa primerané normy spoľahlivosti, transparentnosti a nezávislého auditu a **poskytuje dostatočné záruky, že žiadne materiály neboli zámerne pozmenené alebo vyradené tak, aby sa na dodávku alebo jej časť vzťahovala príloha IX.** V prípade systémov na meranie úspory emisií skleníkových plynov musia takéto systémy spĺňať aj metodické požiadavky uvedené v prílohe V alebo prílohe VI. Zoznamy oblastí s vysokou biologickou rozmanitosťou podľa článku 26 ods. 2 písm. b) bod ii) musia spĺňať primerané normy objektivity a koherentnosti s medzinárodne uznanými normami a poskytovať vhodné odvolacie postupy.

V rámci dobrovoľných schém uvedených v odseku 4 sa pravidelne, a to aspoň raz za rok, uverejňuje zoznam ich certifikačných orgánov použitých na nezávislý audit, pričom sa pri každom certifikačnom orgáne uvedie, ktorý subjekt alebo vnútroštátny orgán verejnej moci ho uznal a ktorý subjekt alebo vnútroštátny orgán verejnej moci ho monitoruje.

S cieľom zabezpečiť, aby sa súlad s kritériami udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov overil efektívnym a harmonizovaným spôsobom a hlavne zabrániť podvodom môže Komisia spresniť podrobné pravidlá vykonávania vrátane primeraných štandardov spoľahlivosti, transparentnosti a nezávislého auditu a požadovať, aby všetky dobrovoľné schémy tieto štandardy uplatňovali. Pri špecifikovaní týchto štandardov Komisia venuje osobitnú pozornosť potrebe znížiť administratívnu záťaž. Uskutoční sa to prostredníctvom vykonávacích aktov prijatých v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 31 ods. 2. Takýmito aktmi sa stanoví lehota, v rámci ktorej sa v dobrovoľných schémach musia štandardy uplatniť. Komisia môže zrušiť rozhodnutia, ktorými sa uznávajú dobrovoľné schémy, ak tieto schémy neuplatnia v stanovenej lehote takéto štandardy. **Ak členský štát vyjadrí obavy, že určitá schéma nefunguje podľa noriem spoľahlivosti, transparentnosti a nezávislého auditu, ktoré tvoria základ pre rozhodnutie podľa odseku 4, Komisia záležitosť prešetří a prijme vhodné opatrenia.**

6. Rozhodnutia podľa odseku 4 tohto článku sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 31 ods. 2. Takéto rozhodnutia sú platné najviac päť rokov.

Komisia požaduje, aby jej každá dobrovoľná schéma, o ktorej sa prijalo rozhodnutie podľa odseku 4, predložila [] každoročne [] do 30. apríla [] správu o každom z bodov uvedených v **prílohe IX k nariadeniu [riadenie]** []. [] Správa sa vzťahuje na predchádzajúci kalendárny rok. [] Požiadavka predložiť správu sa vzťahuje len na dobrovoľné schémy, ktoré fungovali aspoň 12 mesiacov.

Komisia sprístupňuje správy vypracované dobrovoľnými schémami v súhrnnej podobe alebo prípadne v plnom rozsahu na platforme na elektronické podávanie správ uvedenej v článku 24 nariadenia [riadenie].

Členské štáty môžu zaviesť vnútroštátne schémy, v ktorých sa overuje súlad s kritériami udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov stanovenými v článku 26 ods. 2 až 7 počas celého spracovateľského reťazca vrátane príslušných vnútroštátnych orgánov.

Členský štát môže oznámiť svoju vnútroštátnu schému Komisii. Komisia takúto schému posúdi prednostne. V záujme uľahčenia vzájomného dvojstranného alebo viacstranného uznávania schém na overovanie dodržiavania kritérií trvalej udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov pri biopalivách, biokvapalinách a palivách z biomasy sa v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 31 ods. 2 prijme rozhodnutie o súlade oznámenej vnútroštátnej schémy s podmienkami stanovenými v tejto smernici. Ak je toto rozhodnutie kladné, schémy zriadené v súlade s týmto článkom neodmietajú vzájomné uznanie so schémou daného členského štátu, pokiaľ ide o overovanie dodržiavania kritérií trvalej udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov stanovených v článku 26 ods. 2 až 7.

7. Ak hospodársky subjekt poskytne dôkaz alebo údaje získané v súlade so systémom, ktorý bol predmetom rozhodnutia podľa odseku 4 alebo 6, členský štát nebude v rozsahu uvedeného rozhodnutia od dodávateľa požadovať poskytnutie ďalších dôkazov o splnení kritérií trvalej udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov stanovených v článku 26 ods. 2 až 7.

Príslušné orgány členských štátov [] dohliadajú na prevádzku certifikačných orgánov, ktoré [] vykonávajú nezávislý audit v rámci dobrovoľnej schémy v **súlade s nariadením (ES) č. 765/2008. Certifikačné orgány na žiadosť príslušných orgánov predložia všetky relevantné informácie potrebné na dohľad nad prevádzkou vrátane presného dátumu, času a miesta auditu. Ak členské štáty narazia na nesúlad, bezodkladne o tom informujú dobrovoľnú schému a akreditačný orgán.**

7a. Komisia na žiadosť členského štátu na základe dôkazov, ktoré má k dispozícii, preskúma, či boli vo vzťahu k zdroju biopaliva, biokvapaliny alebo paliva z biomasy splnené kritériá trvalej udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov stanovené v článku 26. Komisia do šiestich mesiacov od doručenia žiadosti a v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 31 rozhodne o tom, či dotknutý členský štát môže zohľadniť biopalivo alebo biokvapalinu z daného zdroja na účely uvedené v článku 25 ods. 1 písm. a), b) a c), alebo či členský štát môže, ako výnimku z odseku 7, požadovať od dodávateľa zdroja biopaliva, biokvapaliny alebo paliva z biomasy, aby poskytol ďalšie dôkazy súladu s kritériami trvalej udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov.

Článok 28

Výpočet vplyvu biopalív, biokvapalín a palív z biomasy na množstvo skleníkových plynov

1. Úspora emisií skleníkových plynov vyplývajúca z využitia biopalív, biokvapalín a palív z biomasy sa na účely článku 26 ods. 7 vypočíta takto:
 - a) ak je určená hodnota úspory emisií skleníkových plynov v rámci reťazca výroby stanovená v časti A alebo B prílohy V v prípade biopalív a biokvapalín a v časti A alebo B prílohy VI pre palivá z biomasy a ak je hodnota el pre tieto dané biopalivá alebo biokvapaliny vypočítaná v súlade s prílohou V časť C bod 7 a pre dané palivá z biomasy vypočítaná v súlade s prílohou VI časť B bod 7 rovná nule alebo je menšia než nula, použije sa určená hodnota;
 - b) použije sa skutočná hodnota vypočítaná v súlade s metodikou stanovenou v časti C prílohy V v prípade biopalív a biokvapalín a v časti B prílohy VI v prípade palív z biomasy,

c) použije sa hodnota vypočítaná ako súčet faktorov vzorcov uvedených v prílohe V časť C bod 1, pričom pri niektorých faktoroch možno použiť roztriedené určené hodnoty uvedené v časti D alebo E prílohy V a pri všetkých ostatných faktoroch skutočné hodnoty vypočítané v súlade s metodikou stanovenou v prílohe V časť C; alebo

d) použije sa hodnota vypočítaná ako súčet faktorov vzorcov uvedených v prílohe VI časť B bod 1, pričom pri niektorých faktoroch možno použiť roztriedené určené hodnoty uvedené v časti C prílohy VI a pri všetkých ostatných faktoroch skutočné hodnoty vypočítané v súlade s metodikou stanovenou v časti V prílohy VI.

2. Členské štáty môžu predložiť Komisii správy obsahujúce informácie o typických emisiách skleníkových plynov z pestovania poľnohospodárskych surovín daných oblastí na ich území klasifikovaných ako úroveň 2 nomenklatúry štatistických územných jednotiek (ďalej len „NUTS“) alebo ako podrobnejšia úroveň NUTS v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003³⁰. K správam by mal byť priložený opis metód a zdrojov údajov použitých na výpočet úrovne emisií. Táto metóda zohľadňuje pôdne vlastnosti, podnebie a očakávané výnosy suroviny.

3. Komisii sa môžu predložiť v prípade území mimo Únie správy rovnocenné so správami uvedenými v odseku 2 a vypracované príslušnými orgánmi.

4. Komisia môže prostredníctvom vykonávacieho aktu prijatého v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 31 ods. 2 rozhodnúť, že správy uvedené v odsekoch 2 a 3 tohto článku majú obsahovať presné údaje na účely merania emisií skleníkových plynov spojených s pestovaním surovín pre poľnohospodársku biomasu produkovaných v oblastiach zahrnutých v týchto správach na účely článku 26 ods. 7. Tieto údaje preto môžu byť použité namiesto roztriedených určených hodnôt pre pestovanie stanovených v časti D alebo E prílohy V, pokiaľ ide o biopalivá a biokvapaliny, a v časti C prílohy VI, pokiaľ ide o palivá z biomasy.

³⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 z 26. mája 2003 o zostavení spoločnej nomenklatúry územných jednotiek pre štatistické účely (NUTS) (Ú. v. EÚ L 154, 21.6.2003, s. 1).

5. Komisia preskúmava prílohu V a prílohu VI , aby sa do nej v opodstatnených prípadoch doplnili alebo sa zrevidovali hodnoty pre postupy výroby biopalív , biokvapalín a palív z biomasy. V rámci tohto preskúmania sa zväži aj úprava metodiky stanovenej v prílohe V časti C a v časti B prílohy VI.

Ak z preskúmania Komisie vyplynie, že by sa príloha V alebo príloha VI mala zmeniť, Komisia je splnomocnená prijať delegované akty podľa článku 32.

V prípade akýchkoľvek úprav alebo doplnení zoznamu určených hodnôt v prílohe V a prílohe VI:

a) ak je vplyv faktoru na celkové emisie malý, alebo ak dochádza len k limitovanej zmene, alebo ak sú náklady na stanovenie skutočných hodnôt vysoké alebo ak je stanovenie skutočných hodnôt veľmi náročné, určujú sa hodnoty typické pre bežné výrobné procesy;

b) vo všetkých ostatných prípadoch musia byť určené hodnoty v porovnaní s bežnými výrobnými procesmi konzervatívne.

6. Ak je to potrebné na zabezpečenie jednotného uplatňovania časti C prílohy V a časti B prílohy VI , Komisia môže prijať vykonávacie akty, v ktorých sa stanovujú podrobné technické špecifikácie vrátane definícií , konverzných faktorov, výpočtu ročných emisií pochádzajúcich z pestovania a/alebo úspor emisií spôsobených zmenami uhlíkových zásob nad zemou a pod zemou na už obrábanej pôde, výpočtu úspor emisií zo zachytávania uhlíka, z využívania uhlíka na osobitné účely a geologického ukladania uhlíka. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 31 ods. 2.

Článok 29

Vykonávacie opatrenia

Vykonávacie opatrenia uvedené v článku 26 ods. 2 druhom pododseku a ods. 6 druhom pododseku, článku 27 ods. 6, článku 28 ods. 5 prvom pododseku a článku 28 ods. 6 zohľadnia v plnom rozsahu aj účely článku 7a smernice 98/70/ES³¹.

Článok 30

Monitorovanie Komisiou

1. Komisia monitoruje pôvod biopalív, biokvapalín a palív z biomasy spotrebúvaných v Únii a vplyv ich výroby vrátane vplyvu v dôsledku presídlenia výroby na využitie pôdy v Únii a v hlavných dodávateľských tretích krajinách. Toto monitorovanie sa zakladá na správach členských štátov o integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a príslušného pokroku vyžadovaných v článkoch 3, 15 a 18 nariadenia [riadenie]^o a na správach príslušných tretích krajín, medzivládnych organizácií, na vedeckých štúdiách a na akýchkoľvek iných príslušných informáciách. Komisia tiež monitoruje zmeny cien komodít súvisiacich s využívaním biomasy na energetické účely a akékoľvek súvisiace pozitívne alebo negatívne vplyvy na potravinovú bezpečnosť.
2. Komisia udržiava dialóg a výmenu informácií s tretími krajinami a výrobcami biopalív, biokvapalín a palív z biomasy, spotrebiteľskými organizáciami a občianskou spoločnosťou, čo sa týka všeobecného vykonávania opatrení stanovených v tejto smernici a súvisiacich s biopalivami, biokvapalinami a palivami z biomasy. V tomto rámci venuje osobitnú pozornosť možnému vplyvu danej výroby biopalív a biokvapalín na ceny potravín.

³¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/70/ES z 13. októbra 1998 týkajúca sa kvality benzínu a naftových palív, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/12/EHS (Ú. v. ES L 350, 28.12.1998, s. 58).

3. Komisia v roku 2026 predloží legislatívny návrh týkajúci sa regulačného rámca pre podporu energie z obnoviteľných zdrojov na obdobie po roku 2030.

Tento návrh zohľadní skúsenosti z vykonávania tejto smernice vrátane jej kritérií udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov a technický rozvoj v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov.

4. Komisia v roku 2032 predloží správu hodnotiacu uplatňovanie tejto smernice.

Článok 31

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor energetickej únie. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011 a pracuje v príslušných sektorových zloženiach relevantných pre toto nariadenie.

1a. V prípade záležitostí, ktoré sa týkajú trvalej udržateľnosti biopalív, [] biokvapalín a palív z biomasy, Komisii pomáha výbor pre trvalú udržateľnosť biopalív, biokvapalín a palív z biomasy. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Ak výbor nevydá žiadne stanovisko, Komisia neprijme návrh vykonávacieho aktu a uplatňuje sa článok 5 ods. 4 tretí pododsek nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 32

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.

2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 7 ods. 5 a ods. 6, článku 19 ods. 11 a ods. 14, článku 25 ods. 6 a článku 28 ods. 5 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od 1. januára 2021.

2a. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 7 ods. 3 sa Komisii udeľuje na obdobie jedného roka od 1. januára 2021.

3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 7 ods. 3, ods. 5, ods. 6 a ods. 7, článku 19 ods. 11 a ods. 14, článku 25 ods. 6 a článku 28 ods. 5 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.

4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s odborníkmi, ktorých určili jednotlivé členské štáty, v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016.

5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.

6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 7 ods. 5 a ods. 6, článku 19 ods. 11 a ods. 14, článku 25 ods. 6 a článku 28 ods. 5 nadobúda účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 33

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 30. júna 2021. Bezodkladne oznámia Komisii znenie týchto ustanovení.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Takisto uvedú, že odkazy v platných zákonoch, iných právnych predpisoch a správnych opatreniach na smernice zrušené touto smernicou sa považujú za odkazy na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze a jeho znenie upravujú členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímajú v rozsahu pôsobnosti tejto smernice.

Článok 34

Zrušenie

Smernica 2009/28/ES zmenená smernicami uvedenými v časti A prílohy XI sa zrušuje s účinnosťou od 1. januára 2021 bez toho, aby boli dotknuté povinnosti členských štátov týkajúce sa lehôt na transpozíciu smerníc uvedených v prílohe XI časti B do vnútroštátneho práva, a **bez toho, aby boli dotknuté povinnosti členských štátov v roku 2020 podľa článku 3 ods. 1 a časti A prílohy I k smernici 2009/28/ES.**

Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na túto smernicu a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe XII.

Článok 35

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť 1. januára 2021.

Odchylné od prvého pododseku tohto odseku nadobúda článok 7 ods. 3 piaty pododsek a článok 31 účinnosť dvadsiatym dňom po uverejnení tejto smernice v Úradnom vestníku Európskej únie.

Článok 36

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*
